

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

Office of Agricultural Economics

รายงานประจำปี
Annual Report

2565
2022

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

Office of Agricultural Economics

รายงานประจำปี
Annual Report

2565
2022

ดวงตราสัญลักษณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลักษณะของดวงตราสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 6 เซนติเมตร ตรงกลางเป็นรูปพระพิรุณประทับนั่งบนแท่นพระอาสน์ ห้อยพระบาทขวา พระหัตถ์ขวาถือเต้าหลังน้ำทิพย์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร อยู่ในซุ้มเรือนแก้ว ด้านข้างซุ้มทั้งสองประกอบด้วยต้นข้าว 6 ต้น ซึ่งผูกเป็นลวดลายไทย (ลายรวงข้าว) มีพุทธภาษิตจารึกอยู่บนผ้าแพรประกอบอยู่ด้านล่างซุ้มเรือนแก้วว่า **“สพฺเพสํ สงฺฆภูตานํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาธิกา”** รอบนอกดวงตราด้านล่างมีคำว่า **“สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร”**

ความหมายของดวงตรา

1. พระพิรุณ หรือ พระวรุณ ในไตรเทพว่า เป็นโอรสของพระกัศปเทพบิดร และนางทิตีเทพมารดา นามเต็มว่า “วรุณาทิตย์” เป็นพระเชษฐาองค์แรกในพวกอาทิตย์ทั้ง 8 ทรงทำหน้าที่เป็นโลกบาลปรัศจิมทิศ ในพระเวทว่าเป็นใหญ่ในการน้ำ (ฝน) และเทพเจ้าแห่งทะเลและอากาศตามพระอิริยาบถในดวงตรา ประทับนั่งห้อยพระบาทขวาบนแท่นพระอาสน์ เพื่อคอยสอดส่องและพิจารณาถึงความทุกข์ - สุข ของประชากรในด้านการเกษตร พระหัตถ์ขวากำลังหลังน้ำทิพย์ เพื่อยังความเจริญให้แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารจะได้เจริญงอกงามและอุดมสมบูรณ์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพรเพื่อให้กิจการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ส่วนพระพักตร์เต็มไปด้วยพระเมตตาที่จะให้ความเป็นธรรม และการช่วยเหลือแก่ประชากรเกษตรทั้งปวง

2. ลวดลายไทยรูปปลายรวงข้าว 6 ต้น ประกอบอยู่ทั้งสองด้านของซุ้มเรือนแก้ว หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วยหน่วยงานใหญ่ ๆ ซึ่งเรียกว่า กอง 6 หน่วยงาน หรือกอง และต้นข้าว ทั้ง 6 ต้น ใ้รับน้ำทิพย์จากพระพิรุณ จนเจริญงอกงามแตกช่อแตกรวงเป็นเมล็ดข้าวพร้อมที่จะขยายกระจายพันธุ์ต่อไป เช่นเดียวกับกองทั้ง 6 กอง ซึ่งแต่ละกองย่อมแยกออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ คอยให้ความรู้และให้การช่วยเหลือในแต่ละด้านของการเกษตรแก่ประชากรไทย อันยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติสืบไป

3. พุทธภาษิต จารึกบนผ้าแพร ความเป็นว่า **“สพฺเพสํ สงฺฆภูตานํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาธิกา”** หมายความว่า **“ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ”**

4. ตัวหนังสือ **“สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร”** เพื่อแสดงว่าเป็นเครื่องหมายของส่วนราชการนี้

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนภาคเกษตรไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน ร่วมขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล รวมถึงนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร และการพัฒนาของภาคเกษตรไทย ด้วยวิสัยทัศน์ที่ว่า “องค์กรนำในการพัฒนาภาคเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติที่มีประสิทธิภาพสูง ภายในปี 2570” เพื่อใช้เป็นเป้าประสงค์ในการปฏิบัติราชการให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับปี 2565 นับเป็นอีกปีหนึ่งที่ภาคเกษตรไทย ต้องเผชิญกับบริบทต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนและท้าทายมากยิ่งขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ยังคงยืดเยื้อ การก้าวกระโดดทางเทคโนโลยี การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ตลอดจนความผันผวนทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ภาคเกษตรไทยจึงต้องสร้างภูมิคุ้มกัน และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับวิกฤตต่าง ๆ รอบด้าน ด้วยเหตุนี้ สศก. จึงต้องพร้อมในทุกภารกิจ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ และพร้อมรับความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเสริมสร้างภาคเกษตรไทยให้เข้มแข็ง และประเทศไทยเติบโตอย่างแข็งแกร่งไปพร้อมกัน

ภารกิจต่าง ๆ ของ สศก. ล้วนประสบผลสำเร็จได้ เพราะได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือของทุกฝ่ายจากทุกภาคส่วน และที่สำคัญ เป็นผลจากความร่วมแรงร่วมใจ กำลังความสามารถของบุคลากร สศก. ทุกท่าน โอกาสนี้ ผมต้องขอแสดงความขอบคุณบุคลากรทุกท่าน และขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ สศก. ด้วยดีตลอดมา และ สศก. มีความยินดีที่จะร่วมสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานของทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนภาคเกษตร สร้างประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ พี่น้องเกษตรกร และประชาชน

(นายฉันทานนท์ วรรณเขจร)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวทัศนีย์ เป็องแก้ว
รองเลขาธิการ

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร
เลขาธิการ

นายวินิต อธิสุข
รองเลขาธิการ

นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์
รองเลขาธิการ

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นายศรีไพร บุญยะเดช
สำนักงานเลขานุการกรม

นางสาวกัญญา สงรอด
กองนโยบายและแผน
พัฒนาการเกษตร

นางสาวหิรัญญา สระสม
กองเศรษฐกิจการเกษตร
ระหว่างประเทศ

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นายชัยพล สายะพินธ์
ศูนย์ประเมินผล

นางพิชารัตน์ ลิ้มศิริกุล
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

นายพงศ์ไท ไทโยธิน
สำนักวิจัยเศรษฐกิจ
การเกษตร

นางสาวกาญจนา ชวัญเมือง
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

นายวิชชัย เดชาเชษฐ์
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 1

นายประเสริฐศักดิ์ แสงสีกรา
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 2

นางสาวอุษา โทณผลิม
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 3

นายพนพล ศรีพันธุ์
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 4

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

นางสุจารีย์ พิชา
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 5

นางอังคณา พุทธรศรี
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 7

นายนิกร แสงเลตุ
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 8

นายไพฑูรย์ สีลาพัฒน์
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 9

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

นางสาวศิริพร จุประจักษ์
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 10

นางประเทือง วาจริต
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 11

นายชายศักดิ์ วุฒิสักดิ์
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 12

หมายเหตุ : ตำแหน่งว่าง
• ผู้อำนวยการสำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

คณะผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวกชชา ฟ่องใส
ด้านการบริหาร
ทรัพยากรบุคคล

นางสาวตapi วัชรางกูร
ด้านนโยบายระบบ
เศรษฐกิจการเกษตร

นางเมญจวรรณ ศิริโพธิ์
ด้านนโยบายเศรษฐกิจ
การเกษตร
ระหว่างประเทศ

คณะผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวกาญจนา ชัยเมือง
ด้านเศรษฐกิจ
ทรัพยากรธรรมชาติ
ทางการเกษตร

นายเอกราช ตรีลาพ
ด้านเศรษฐกิจการผลิต
และการตลาด

นายเอกขุช เขี่ยมชูนันท์
ด้านเศรษฐกิจการ
แปรรูปสินค้าเกษตร และ
อุตสาหกรรมเกษตร

หมายเหตุ : ตำแหน่งว่าง

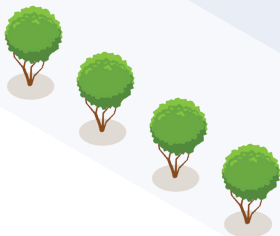
- ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายพัฒนาการเกษตรชนบท
- ผู้เชี่ยวชาญด้านประเมินผลการพัฒนาการเกษตร
- ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศการเกษตร
- ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบริหาร

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ 4 ต่อ

	หน้า
ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	76
• การศึกษาพฤติกรรมกรรมการยอมรับเทคโนโลยีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากนาข้าว	77
• การบริหารจัดการชีวมวลจากอ้อยของเกษตรกร	79
• การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจเกษตรกรณศึกษา วิชาสหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพร	81
• การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญในเชิงพื้นที่	84
▪ ปุ๋ย	85
▪ ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ	87
• การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2565	90
ด้านนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตร	94
• แผนพัฒนาการเกษตรและการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	
▪ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570	95
▪ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570)	96
▪ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570	98
▪ การจัดทำเขตส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning)	99
▪ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2566 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	101

CONTENT

หน้า

- การวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 และแนวโน้มปี 2566 103
- แนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมภาพรวมประเทศ 110

ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ 112

- การประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ในห้วงการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยปี 2565 113
- ความร่วมมือระดับภูมิภาคในการเป็นเจ้าภาพ จัดการประชุมภายใต้กรอบ ASEAN และ BIMSTEC 116
- การบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ด้วยระบบปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด 120

ด้านการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตร 122

- การติดตาม
  - แผนแม่บทประเด็นการเกษตร 123
  - แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก 125
- การประเมินผล
  - โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทประเด็นการเกษตร 127
  - โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ 132

ส่วนที่ 5

กิจกรรมในรอบปี

- รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ของ สศค. 136
- กิจกรรมในรอบปี 2565 140

ภาคผนวก

- อัตราค่าจ้าง 158
- งบประมาณรายจ่ายประจำปี 159
- สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนกลาง / ส่วนภูมิภาค 161

ส่วนที่

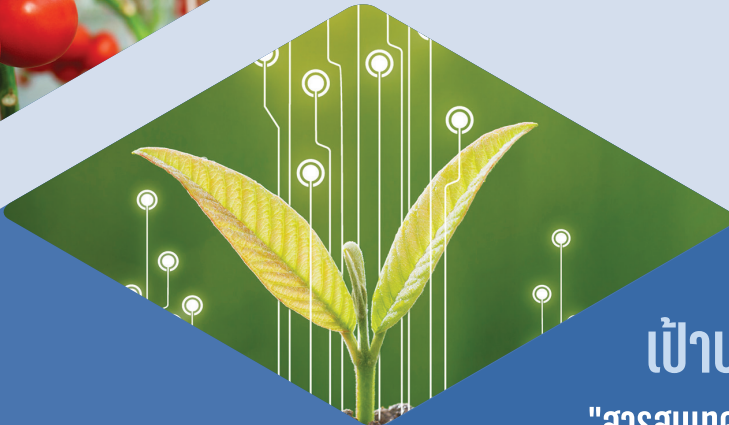
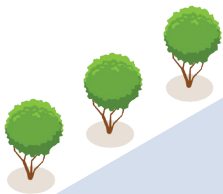
1

ข้อมูลภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วิสัยทัศน์

“องค์กรนำในการพัฒนาภาคเกษตร
และศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ
ที่มีประสิทธิภาพสูง ภายในปี 2570”

พันธกิจ

1. จัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำทำที และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
4. ติดตามและประเมินผลแผนงาน / โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป้าประสงค์

"สารสนเทศการเกษตรและ
แผนพัฒนาการเกษตรที่เป็นเลิศ
สนับสนุนการขับเคลื่อนภาคเกษตร
ไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน"

เป้าหมาย

1. สารสนเทศการเกษตร (ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร การวิจัยด้านการเกษตร ผลการประเมิน แผนงาน/โครงการ ด้านการเกษตร) มีความถูกต้อง ทันสมัย และเข้าถึงได้
2. แผนและมาตรการทางการเกษตรนำไปสู่การขับเคลื่อน การพัฒนาการเกษตรของประเทศ
3. พัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ

ประเด็นการพัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและ นโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร
2. สนับสนุนการสร้างโอกาสและความเสมอภาคของเกษตรกร
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

SMART OAE

คำนิยาม (SMART OAE)

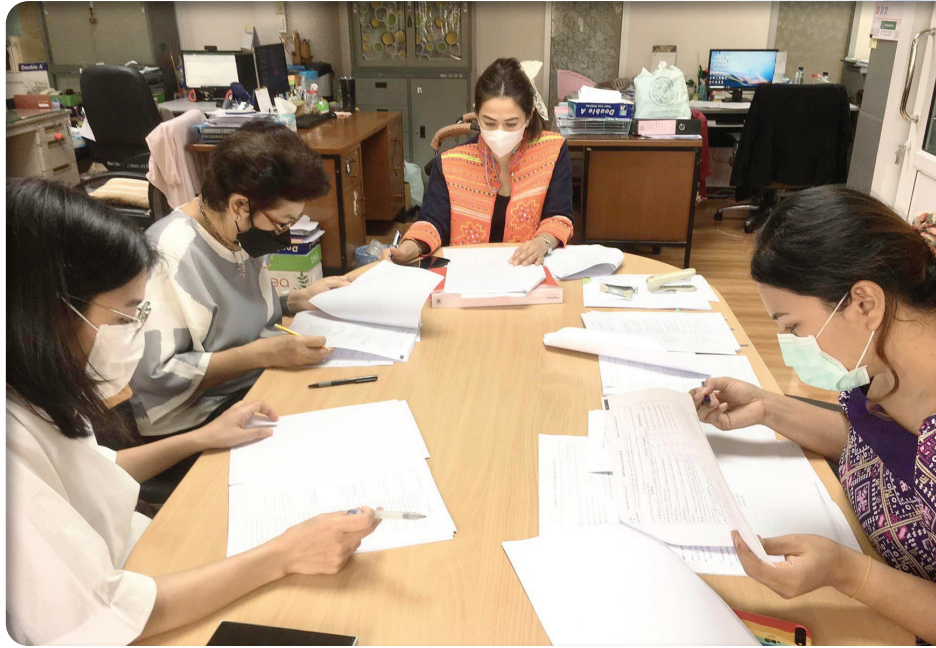
S	Specialized	= ความเชี่ยวชาญ
M	Moral	= มีคุณธรรม
A	Accountable	= มีความรับผิดชอบ
R	Rational	= มีเหตุผล
T	Targetable	= มีเป้าหมาย
OAE	Office of Agricultural Economics	= สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และวางแผน พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งจัดทำและให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทั่วถึง โดยศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เศรษฐกิจการเกษตร ติดตามและประเมินผล เพื่อให้การเกษตรของ ประเทศมีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดโลกและเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยให้มี อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งวิเคราะห์แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ของกระทรวง
3. ศึกษาและวิจัยระบบเศรษฐกิจ การผลิต การตลาด ระบบการจัดฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลเตือนภัยเศรษฐกิจ การเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่ายและระบบการเชื่อมโยงสารสนเทศ การเกษตรของกระทรวง
5. ศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้า ความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบ ของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณด้านการเกษตร
6. ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ เสนอแนะนโยบายและ ทำที่ในการเจรจาทางการค้าและด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้ กรอบทวิภาคี พหุภาคี อนุภูมิภาค และภูมิภาค ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบจากการ ลงนามภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศต่อภาคการเกษตรของไทย รวมทั้งเสนอแนะนโยบาย และจัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกษตรต่างประเทศ
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่ รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน Internal Audit Unit

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน เศรษฐกิจภาคเกษตร
2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร Public Sector Development Group

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
2. ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
3. ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเลขานุการกรม Office of the Secretary

1. ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
2. ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
3. ศึกษา วิเคราะห์ และประสานการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน และงบประมาณ รวมทั้งติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของสำนักงาน
5. บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงาน รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
7. ดำเนินการเกี่ยวกับการงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
8. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของสำนักงาน
9. ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร Agricultural Development Policy and Planning Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
2. ศึกษาและวิเคราะห์มาตรการ รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาเขตเกษตรเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจเฉพาะ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดทำงบประมาณ รวมทั้งวิเคราะห์ความเหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ จัดทำแผนงานและโครงการ ตลอดจนประมวลผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวง
4. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอ นโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับประชากรเกษตร สินเชื่อการเกษตร และการพัฒนาสถาบันเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ตลอดจนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
5. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอ นโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และบริหารจัดการ ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และการลงทุนด้านการเกษตร
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ International Agricultural Economics Division

1. ศึกษาวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจนโยบายเกษตรต่างประเทศ ตลอดจนข้อตกลงและเงื่อนไขทางการค้าสินค้า และการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ
2. ศึกษาวิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและทำที่ในการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบการค้าเสรี ข้อตกลงระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ
3. เสนอแนะนโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเกษตรต่างประเทศ
4. ติดตามการปฏิบัติงานตามพันธกรณี และวิเคราะห์ผลกระทบ เพื่อเสนอแนะแนวทางและมาตรการรองรับผลกระทบเชิงบวกและลบ รวมทั้งมาตรการเยียวยา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามพันธกรณีข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนประสานการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น
5. ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการสำรองข้าวฉุกเฉิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ประเมินผล

Center for Project and Programme Evaluation

1. ศึกษา พัฒนาเทคนิคและระบบการติดตามประเมินผล รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการติดตามและประเมินผล แก่หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวง
2. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน ตลอดจนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการ แผนงาน และโครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการประเมินผลความสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่าง ๆ ของกระทรวง รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
4. เสนอผลการติดตามผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่อ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอื่น ๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
"การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปี 2566"
สู่การขับเคลื่อนงาน ปี 2566"
วันที่ 10-12 กรกฎาคม 2565
ณ โรงแรม แชนดิสันส์ เจ้าหลาว บิซ รีสอร์ท

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร Center of Agricultural Information

1. ศึกษา วิจัยและพัฒนา วางแผน และจัดทำข้อมูลการเกษตรเกี่ยวกับการผลิต การใช้ ปัจจัยการผลิต และต้นทุนการผลิตของพืช ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนข้อมูลเศรษฐกิจ การเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ผลและรายงานเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาวิธีการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ สถานการณ์ การผลิตสินค้าเกษตรและความเสียหายจากการเกิดภัยที่มีผลกระทบต่อด้านการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และระบบข้อมูล ระยะไกลในการจำแนกสภาพการใช้ที่ดิน การประกอบกิจกรรมการเกษตร และ แหล่งเหมาะสมของการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนพัฒนา การเกษตรและการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ
4. ศึกษา กำหนดวิธีการ และจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการ ในด้านการเกษตร
5. ศึกษา พัฒนา และจัดวางระบบฐานข้อมูลการเกษตร ระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย การสื่อสารข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ของกระทรวง
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

Regional Offices of Agricultural Economics 1-12

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลการเกษตร รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานผลการติดตาม ผลการประเมินความสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่าง ๆ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น
4. ศึกษาและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรในระดับกระทรวงที่นำไปสู่แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาค รวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและโครงการแก่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร Bureau of Agricultural Economic Research

1. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการผลิตการตลาด การแปรรูปตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
2. ศึกษา พัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ และจัดทำแบบจำลอง การวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจเทคโนโลยี ปัจจัย การผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ
4. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร ของสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน รวมทั้ง การประกันภัยสินค้าเกษตร
5. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร และแรงงานภาคเกษตรและระบบการจัดการฟาร์ม
6. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยงานวิชาการและนวัตกรรม ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรและสนับสนุนการปฏิบัติงาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
7. ศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของการใช้เงิน กองทุนและโครงการที่เสนอขอใช้เงินกองทุนภาคเกษตร จัดทำแผนบริหารจัดการเงินกองทุน และติดตามประเมินผล
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ National Agricultural Big Data Center

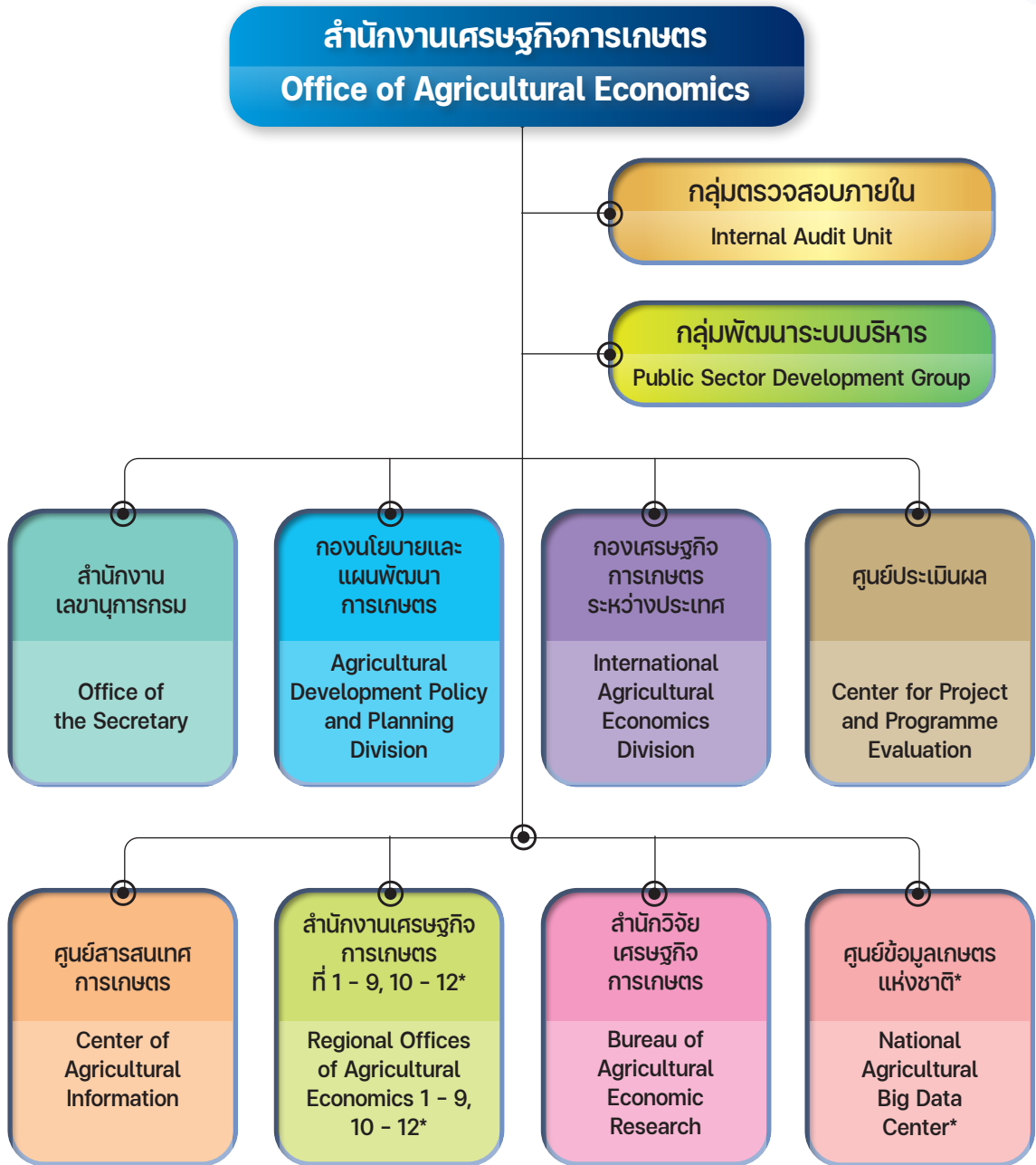

1. บูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าสู่ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
2. จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
3. ศึกษา พัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์พยากรณ์สนับสนุน การตัดสินใจในการพัฒนาการเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจภัยพิบัติทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลประเด็นข้อสั่งการ
5. ให้บริการข้อมูล และจัดทำรายงานข้อมูล เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในทุกกระดับ
6. สร้างความตระหนักรู้ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งสร้างเครือข่ายข้อมูลเกษตรขนาดใหญ่ทั้งในและนอกประเทศ
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

The Organization Structure of the Office of Agricultural Economics

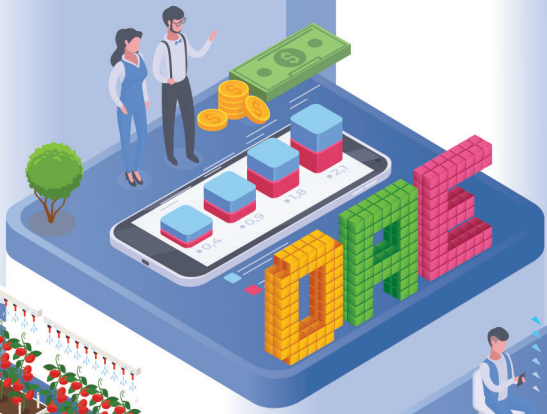
* สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 - 12 และศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ เป็นหน่วยงานจัดตั้งภายใน

* Regional Office of Agriculture Economics 10-12 and National Agricultural Big Data Center are unofficial organizations

ศูนย์ตลาด

■ การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการผลิต
ภายใต้คณะกรรมการร่วม ได้มีการส่งเสริม คณะกรรมการขับเคลื่อน
การสร้างและใช้ข้อมูลจากเซนเซอร์ (Single Big Data) โดย
เลขาธิการสำนักงาน... กรมการขนส่งทางบก...
และผู้อำนวยการสำน... กรมการขนส่งทางบก...
เป็นประธานคณะอนุ...

ส่วนที่

2

ผลการปฏิบัติราชการ

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการประเมิน 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base)
2. องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base)

การประเมินผล ปีละ 1 ครั้ง คือ รอบ 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 ซึ่งผลการปฏิบัติราชการของ สศก. ในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานและผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการฯ ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในแต่ละองค์ประกอบ (ผลประเมินตนเอง ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565) ดังนี้

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base)						
1. ระบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการขอรับความช่วยเหลือด้านการเกษตร	โปรแกรมต้นแบบระบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	ดำเนินการพัฒนาระบบพร้อมทดสอบ	ให้บริการระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE)	ให้บริการระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE)	100	20
2. การพัฒนามาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) สินค้าเกษตรที่สำคัญ	กรอบ Data Standard ของฐานข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง	กระทรวงเกษตรฯ ประกาศใช้ Data Standard สินค้าเกษตรที่สำคัญ	รายงานการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลกลางสินค้าเกษตรที่สำคัญอย่างน้อย 3 รูปแบบ (อ้างอิงการใช้ประโยชน์ตามที่กระทรวงระบุ)	กระทรวงเกษตรฯ ประกาศใช้ Data Standard สินค้าเกษตรที่สำคัญและนำไปใช้ประโยชน์อย่างน้อย 3 รูปแบบ (อ้างอิงการใช้ประโยชน์ตามที่กระทรวงระบุ)	100	20

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
3. รายได้เงินสดสุทธิ ทางการเกษตร ของเกษตรกร เฉลี่ยต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้น	74,672.57 (บาท/ครัวเรือน/ปี)	77,524.21 (บาท/ครัวเรือน/ปี)	80,375.85 (บาท/ครัวเรือน/ปี)	78,322.00 (บาท/ครัวเรือน/ปี)	81.99	12.30
4. ผลการดำเนินงาน ตามแนวทาง ส่งเสริมเกษตร แปลงใหญ่	ค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานของ 4 ตัวชี้วัดย่อย ดังนี้			ร้อยละของต้นทุน การผลิตที่ลดลง	99.86	14.98
	1.1 ร้อยละของต้นทุนการผลิตลดลง					
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)		
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 6.00	ร้อยละ 8.00	ร้อยละ 10.00	ร้อยละ 14.43	
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 6.84	ร้อยละ 8.42	ร้อยละ 10.00	ร้อยละ 13.64	
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 4.45	ร้อยละ 5.45	ร้อยละ 6.45	ร้อยละ 6.65	
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 13.97	ร้อยละ 15.97	ร้อยละ 17.97	ร้อยละ 25.38	
	กรมหม่อนไหม (มม.)	ร้อยละ 8.00	ร้อยละ 10.38	ร้อยละ 12.76	ร้อยละ 12.90	
	1.2 ร้อยละผลผลิตสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น			ร้อยละของผลผลิต สินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น		
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)			
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 6.00	ร้อยละ 10.00	ร้อยละ 14.00	ร้อยละ 19.77	
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 7.5	ร้อยละ 9.33	ร้อยละ 11.15	ร้อยละ 16.77	
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 6.42	ร้อยละ 7.42	ร้อยละ 8.42	ร้อยละ 11.04	
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 32.98	ร้อยละ 33.98	ร้อยละ 34.98	ร้อยละ 73.46	
	กรมหม่อนไหม (มม.)	ร้อยละ 8.00	ร้อยละ 10.00	ร้อยละ 12.00	ร้อยละ 12.71	

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก		
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)					
4. ผลการดำเนินงาน ตามแนวทาง ส่งเสริมเกษตร แปลงใหญ่ (ต่อ)	1.3 ร้อยละของแปลงที่ได้ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น			ร้อยละของแปลงที่ได้ ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น				
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)				ขั้นสูง (100)	
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 5.00	ร้อยละ 7.00				ร้อยละ 8.99	ร้อยละ 20.73
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 4.00	ร้อยละ 5.00				ร้อยละ 6.00	ร้อยละ 12.52
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 3.64	ร้อยละ 4.14				ร้อยละ 4.64	ร้อยละ 5.52
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 17.12	ร้อยละ 18.12				ร้อยละ 19.12	ร้อยละ 39.60
	กรมหม่อนไหม (มม.)	ร้อยละ 5.00	ร้อยละ 5.54				ร้อยละ 6.07	ร้อยละ 7.46
	1.4 ร้อยละของแปลงที่ได้รับการรับรองคุณภาพ และมาตรฐานการผลิต			ร้อยละของแปลงใหญ่ ที่ได้รับการรับรองคุณภาพ และมาตรฐานการผลิต				
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)				ขั้นสูง (100)	
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 60.00	ร้อยละ 78.64				ร้อยละ 97.28	ร้อยละ 95.20
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 60.00	ร้อยละ 68.49				ร้อยละ 76.97	ร้อยละ 100
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 95.68	ร้อยละ 97.43				ร้อยละ 99.18	ร้อยละ 99.26
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 25.95	ร้อยละ 27.15				ร้อยละ 28.24	ร้อยละ 28.73
	กรมหม่อนไหม (มม.)	ร้อยละ 60.00	ร้อยละ 69.09				ร้อยละ 78.18	ร้อยละ 83.33

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base)						
1. การพัฒนา องค์การสู่ดิจิทัล : การพัฒนา ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การ เปิดเผยข้อมูล ภาครัฐ (Open Data)	มีรายชื่อชุดข้อมูล ที่สัมพันธ์กับ กระบวนการ ทำงานตามภารกิจ ที่เลือก	ชุดข้อมูลมี คำอธิบายข้อมูล (Metadata) ที่สอดคล้อง ตามมาตรฐาน ที่ สพร. กำหนด (14 รายการ) ทุกชุดข้อมูล ในกระบวนการ ทำงาน	มีระบบบัญชีข้อมูล และจัดทำข้อมูล เปิด ที่ถูกจัดใน หมวดหมู่สาธารณะ อย่างน้อยร้อยละ 50 ของชุดข้อมูลเปิด ในบัญชีข้อมูล สามารถเข้าถึง ข้อมูลได้ตาม มาตรฐาน คุณลักษณะ แบบเปิดที่ สพร. กำหนด	มีระบบบัญชีข้อมูล (https://oae. gdcatalog.go.th/ dataset/) และจัดทำ ข้อมูลเปิด ที่ถูกจัดใน หมวดหมู่สาธารณะ อย่างน้อยร้อยละ 50 ของชุดข้อมูลเปิด ในบัญชีข้อมูล สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ตามมาตรฐาน คุณลักษณะแบบเปิด ที่ สพร. กำหนด	100	15
2. การประเมิน สถานะของ หน่วยงานภาครัฐ (PMQA 4.0)	330.00 คะแนน	393.73 คะแนน	433.10 คะแนน	364.85 คะแนน	63.71	9.56
คะแนนผลการดำเนินงานภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร						91.83

2. ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รอบ 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565

ผลการดำเนินงานทุกตัวชี้วัดเป็นไปตามแผน และมีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ร้อยละ 91.834 ทำให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีผลการประเมินภาพรวม อยู่ใน “ระดับคุณภาพ”

หมายเหตุ สรุปผลการประเมิน

ระดับคุณภาพ	ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 90.00 - 100.00
ระดับมาตรฐานขั้นสูง	ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 75.00 - 89.99
ระดับมาตรฐานขั้นต่ำ	ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 60.00 - 74.99
ระดับต้องปรับปรุง	ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่าร้อยละ 60.00

ส่วนที่

3

รายงานทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	8,915,874.91	5,341,448.61
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	1,905,759.42	1,611,916.02
เงินลงทุนระยะสั้น	7	10,050,753.43	10,050,753.43
วัสดุคงเหลือ	8	5,092,170.32	4,314,682.08
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		7,277.50	6,227.43
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		25,971,835.58	21,325,027.57
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	566,214,326.69	545,286,480.87
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	10	58,832,413.67	35,781,984.68
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		625,046,740.36	581,068,465.55
รวมสินทรัพย์		651,018,575.94	602,393,493.12

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	11	10,498,233.39	21,442,646.26
เงินรับฝากระยะสั้น	12	3,237,557.81	2,266,376.43
รวมหนี้สินหมุนเวียน		13,735,791.20	23,709,022.69
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	13	134,257.98	145,217.86
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		1,050,000.00	1,100,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		1,184,257.98	1,245,217.86
รวมหนี้สิน		14,920,049.18	24,954,240.55
สินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน			
ทุน		280,717,475.29	280,717,475.29
รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		355,381,051.47	296,721,777.28
รวมสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน		636,098,526.76	577,439,252.57
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน		651,018,575.94	602,393,493.12

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	15	928,018,746.24	846,274,038.67
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		73,880.00	29,700.00
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	16	1,254,783.08	1,181,034.73
รายได้อื่น	17	1,110,244.94	552,820.01
รวมรายได้		930,457,654.26	848,037,593.41
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18	383,576,419.30	382,924,390.98
ค่าบำเหน็จบำนาญ	19	225,654,059.56	211,544,040.90
ค่าตอบแทน	20	8,914,307.90	8,821,470.00
ค่าใช้จ่าย	21	128,604,965.64	112,874,620.27
ค่าวัสดุ	22	13,189,483.32	16,414,899.23
ค่าสาธารณูปโภค	23	14,006,393.07	12,809,993.46
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	24	66,844,831.08	71,209,986.41
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	25	30,463,454.00	52,620,732.50
ค่าใช้จ่ายอื่น	26	544,466.20	1,011,375,402.25
รวมค่าใช้จ่าย		871,798,380.07	1,880,595,536.00
รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		58,659,274.19	1,032,557,942.59

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2565

หมายเหตุ 1

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อตั้งตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบายมาตรการและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ วิเคราะห์ติดตามประเมินผลแผนงานโครงการ และงบประมาณวิจัยระบบเศรษฐกิจการผลิต การตลาด ระบบการจัดทำฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร จัดทำเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่ายและระบบเชื่อมโยงสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตั้งอยู่เลขที่ 50 บริเวณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้แก่ พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 608,797,003.74 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 626,094,049.98 บาท) โดยแยกเป็น งบลงทุน จำนวน 102,784,320.00 บาท และงบประจำ จำนวน 506,012,683.74 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัดจำนวน 13 แห่ง เป็นหน่วยเบิกจ่ายในส่วนกลาง 1 แห่ง และในส่วนภูมิภาค 12 แห่ง ซึ่งรายงานการเงินที่แสดงเป็นรายงานการเงินภาพรวมระดับกรมของหน่วยเบิกจ่าย ทั้ง 13 แห่ง นอกจากนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีเงินทุนหมุนเวียนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จำนวน 1 กองทุน ได้แก่

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ เป็นเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 และตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการแปรรูปการสร้างความมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ได้รับงบประมาณจัดสรรประจำปีผ่านงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยเงินของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ จะนำฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง และสามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินจากคลังผ่านระบบ GFMS ได้โดยตรงภายใต้รหัสหน่วยงาน 8087

และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีเงินนอกงบประมาณที่มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ จำนวน 1 กองทุน ได้แก่ กองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง พ.ศ. 2535 โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการช่วยเหลือ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองและลดต้นทุนการผลิต การปรับปรุงประสิทธิภาพการตลาด การแปรรูปถั่วเหลือง การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งเร่งรัดการขยายการผลิตถั่วเหลืองให้เพียงพอ กับความต้องการใช้ภายในประเทศ เงินของกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง เป็นเงินที่ผู้นำเข้าถั่วเหลืองส่งเข้ากองทุนตามเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในการอนุญาตให้นำเข้าถั่วเหลือง

นอกจากนี้ยังมีกองทุนที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรแต่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีผ่านเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จำนวน 1 กองทุน คือ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยไว้เป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง หน่วยงานในส่วนภูมิภาค และกองทุนพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง ที่อยู่ภายใต้สังกัดกรมตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นรายการดังกล่าวจะเกิดจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงานมีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมาย รายการที่ปรากฏในรายงานการเงิน รวมถึง สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาล และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษา และบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของรายงานการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง แต่ไม่รวมถึงรายการบัญชีของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน แต่ถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและต้องจัดทำรายงานการเงินแยกต่างหากจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หน่วยงานจะนำรายการบัญชีของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศมารวมแสดงในรายงานการเงินของหน่วยงาน เมื่อมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม ประกาศใช้

รายการบัญชีของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศที่แสดงไว้ในรายงานการเงินแยกต่างหาก แสดงมูลค่าสินทรัพย์ หนี้สิน สินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน รายได้และค่าใช้จ่าย ดังนี้

ลำดับ	รายการ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คิดเป็นร้อยละ	กองทุนปรับโครงสร้างฯ	คิดเป็นร้อยละ	รวมทั้งสิ้น	คิดเป็นร้อยละ
1	สินทรัพย์	651,018,575.94	53.67	561,943,403.23	46.33	1,212,961,979.17	100.00
2	หนี้สิน	14,920,049.18	99.78	32,770.00	0.22	14,952,819.18	100.00
3	สินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน	636,098,526.76	53.10	561,910,633.23	46.90	1,198,009,159.99	100.00
4	รายได้	930,457,654.26	96.78	30,945,674.04	3.22	961,403,328.30	100.00
5	ค่าใช้จ่าย	871,798,380.07	99.24	6,632,414.50	0.76	878,430,794.57	100.00

รอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีก่อน ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีปัจจุบัน

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ที่มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2564

- นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง บัตรภาษี

ผู้บริหารของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ประเมินและเชื่อว่า มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เช็ค ดราฟต์และธนาคัตติ หน่วยงานจะรับรู้เงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน
- เงินทดรองราชการ คือ เงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อทรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อย

ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ การใช้จ่ายเงินทดรองราชการจะบันทึกควบคุมโดยทะเบียนยอดบัญชีเงินทดรองราชการจะเป็นยอดคงที่ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ เมื่อหน่วยงานใช้จ่ายเงินทดรองราชการแล้ว จะรวบรวมหลักฐานการจ่ายเพื่อเบิกเงินงบประมาณมาขอใช้เงินทดรองราชการ หน่วยงานจะบันทึกรับรู้เงินทดรองราชการเมื่อได้รับเงินควบคู่ไปกับการบันทึกเงินทดรองราชการรับจากคลัง และให้แสดงรายการเงินทดรองราชการในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน

- รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนเงินที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกับมูลค่าเดิม ซึ่งความแตกต่างในมูลค่าดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ
- เงินฝากคลัง หมายถึง เงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังหน่วยงานจะรับรู้เงินฝากคลังในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ โดยแสดงรายการเงินฝากคลังในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน

4.2 ลูกหนี้

ลูกหนี้เงินยืม หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณีให้ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีดอกเบี้ย เช่น ลูกหนี้เงินงบประมาณ ลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ หน่วยงานจะรับรู้ลูกหนี้ตามมูลค่าที่จะได้รับ โดยไม่ต้องตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

4.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร หน่วยงานวัดมูลค่าคงเหลือตามราคาทุน โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

4.4 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000.00 บาทขึ้นไป ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปี 2563 รับรู้เป็นอุปกรณ์เมื่อมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายการที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคابันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.3/ว 238 เพื่อใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ดังนี้

อาคารสำนักงานและอาคารเพื่อประโยชน์อื่นที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีต	40 ปี
อาคารและบ้านพักอาศัยและอาคารเพื่อประโยชน์อื่นที่มีโครงสร้างเป็นไม้	30 ปี
สิ่งปลูกสร้างถาวร	25 ปี

สิ่งปลูกสร้างชั่วคราว	15 ปี
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 12 ปี
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5 - 10 ปี
ยกเว้น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	15 - 20 ปี
ครุภัณฑ์การเกษตร	2 - 10 ปี
ครุภัณฑ์โรงงาน	2 - 10 ปี
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3 - 5 ปี
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	8 ปี
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์	5 - 8 ปี
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5 - 10 ปี
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	2 - 5 ปี
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2 - 5 ปี
ครุภัณฑ์อื่น	5 - 15 ปี
ไม่มีราคาค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	

4.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2 - 20 ปี

4.6 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

4.6.1 รายการสินทรัพย์ที่รับโอนก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2563 ตามโครงการช่วยเหลือหรือความร่วมมือระหว่างองค์กร รับรู้เมื่อได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับบริจาคเป็นเงินหรือสินทรัพย์และได้รับอนุญาตให้เก็บไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงาน

- เงินที่ได้รับไม่ระบุวัตถุประสงค์หรือสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานภายในหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่รับเงินหรือสินทรัพย์นั้น
- เงินที่ได้รับระบุวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานมากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี รับรู้เป็นหนี้สินและทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่าย กรณีเป็นสินทรัพย์ที่ได้รับมาและก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานมากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี รับรู้เป็นรายได้ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์นั้น

4.6.2 รายการสินทรัพย์ที่รับโอนที่เกิดขึ้นในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2563 เป็นต้นไป รับรู้รายการสินทรัพย์ที่รับโอน ดังนี้

- ส่วนของภาระผูกพันในปัจจุบันที่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข ให้รับรู้เป็นหนี้สิน
- ส่วนที่ไม่ต้องรับรู้เป็นหนี้สิน ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์และรายได้

4.7 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

1) กรณีที่เบิกจ่ายเงินเข้าบัญชีของหน่วยงานเพื่อนำไปจ่ายต่อให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้ส่งคำขอเบิกเงินกับคลัง

2) กรณีที่เบิกหักผลึกส่งหรือเบิกจ่ายตรงจากรัฐบาลให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน โดยหน่วยงานไม่ได้รับตัวเงิน รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากคลัง

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

4.8 รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาล

หน่วยงานรับรู้รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาล ดังนี้

- 1) เมื่อได้รับเงินในกรณีที่แหล่งเงินกู้จ่ายเงินกู้ให้กับหน่วยงานโดยตรง หรือ
- 2) รับรู้รายได้พร้อมกับรับรู้ค่าใช้จ่ายในกรณีที่แหล่งเงินกู้จ่ายเงินตรงให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือ
- 3) รับรู้เมื่อได้รับอนุมัติค่าขอเบิกเงินจากคลังในกรณีที่หน่วยงานเบิกจ่ายเงินกู้ฝากคลัง

4.9 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับยกเว้น รายได้แผ่นดิน และรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.10 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค เป็นส่วนหนึ่งของรายการโอนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน คือ การโอนทรัพยากรจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยไม่ได้ให้สิ่งตอบแทนที่มีมูลค่าใกล้เคียงกันเป็นการแลกเปลี่ยน และไม่ใช้รายการทางภาษี

4.10.1 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ที่รับรู้จากเงินช่วยเหลือหรือเงินหรือทรัพย์สินรับบริจาค ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2563 รับรู้ดังนี้

- เงินที่ได้รับจากการช่วยเหลือหรือบริจาคไม่ระบุวัตถุประสงค์ รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน ส่วนเงินที่ได้รับจากการช่วยเหลือหรือบริจาคระบุวัตถุประสงค์ ทายอรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่าย
- สินทรัพย์ที่ได้รับจากการช่วยเหลือหรือบริจาคและให้ประโยชน์แก่หน่วยงานภายในหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีหรือมีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10,000 บาท รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน ส่วนสินทรัพย์ที่ได้รับจากการช่วยเหลือหรือบริจาคมีราคาต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป และให้ประโยชน์แก่หน่วยงานมากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ทายอรับรู้เป็นรายได้ตามมูลค่าของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับนั้น

4.10.2 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ที่รับรู้ตามรายการสินทรัพย์ที่โอนในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2563 รับรู้ดังนี้

- รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน รับรู้เป็นรายได้รอการรับรู้เมื่อได้รับเงินและทายอรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ทำตามเงื่อนไขที่กำหนด
- รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่ไม่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมิชอบจำกัดของสินทรัพย์ที่โอนหรือไม่ รับรู้เป็นรายได้ เมื่อได้รับสินทรัพย์รับโอนที่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์
- ข้อจำกัดของสินทรัพย์ที่โอนไม่รวมถึงข้อกำหนดให้ต้องคืนสินทรัพย์ที่รับโอนหรือประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการอื่นที่ต้องคืนให้แก่ผู้โอน ถ้าไม่ใช้สินทรัพย์ตามที่ระบุไว้ ดังนั้น เมื่อเริ่มมีสิทธิควบคุมสินทรัพย์ภายใต้ข้อจำกัด ผู้รับโอนไม่ได้มีภาระผูกพันในปัจจุบันที่จะต้องโอนประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการให้แก่บุคคลที่สาม เมื่อผู้รับโอนทำผิดข้อจำกัด ผู้โอนหรือฝ่ายอื่นอาจมีทางเลือกในการใช้บทลงโทษต่อผู้รับโอน ดังนั้น เมื่อหน่วยงานได้รับสินทรัพย์ตามข้อจำกัดจึงรับรู้รายได้ทันที
- เงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน กำหนดให้หน่วยงานจะต้องใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์ตามที่ระบุไว้ หรือต้องคืนประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการแก่ผู้โอนในกรณีที่ผิดเงื่อนไขนั้น ดังนั้น หน่วยงานผู้รับโอนสินทรัพย์จึงมีภาระผูกพันในปัจจุบันที่ต้องส่งมอบประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการแก่บุคคลที่สามเมื่อเริ่มมีสิทธิควบคุมสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้เงื่อนไข

ทั้งนี้เป็นเพราะผู้รับโอนไม่สามารถหลีกเลี่ยงกระแสไหลออกของทรัพยากร เนื่องจากมีข้อกำหนดให้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ ในการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้แก่บุคคลที่สาม หรือไม่เช่นนั้นต้องส่งคืนประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพ ในการให้บริการให้แก่ผู้โอน ดังนั้น เมื่อผู้รับโอนเริ่มรับรู้สินทรัพย์ตามเงื่อนไข จึงเกิดหนี้สินขึ้นด้วย

4.11 กองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง

สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของทุน รายได้และค่าใช้จ่ายของกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง ได้แสดง รวมอยู่ในสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม รายได้และค่าใช้จ่ายของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตามลำดับ

หมายเหตุที่ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินตราองราชการ	1,050,000.00	1,100,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	5,828,342.47	2,499,839.61
เงินฝากคลัง	2,037,532.44	1,741,609.00
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8,915,874.91	5,341,448.61

เงินตราองราชการ เป็นเงินสดที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปพลิเคชันในสำนักงานตามวงเงิน ที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินตราองราชการ พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้อง ส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปีประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคารและใบสำคัญที่เบิก จากเงินตราองราชการแล้วรอเบิกชดเชย

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่าย

เงินฝากคลัง จำนวน 2,037,532.44 บาท เป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคล หรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลันั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่าย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินประกันสัญญา	2,004,832.44	1,711,909.00
ค่าธรรมเนียมการสมัครสอบแข่งขัน	32,700.00	29,700.00
รวม	2,037,532.44	1,741,609.00

หมายเหตุ 6

ลูกหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	733,185.00	535,536.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	8,100.00	-
เงินจ่ายล่วงหน้า	-	369,680.00
รายได้ค้างรับ	1,164,474.42	706,700.02
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	1,905,759.42	1,611,916.02

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2565	733,185.00	-	-	733,185.00
2564	535,536.00	-	-	535,536.00

ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2565	8,100.00	-	-	8,100.00
2564	-	-	-	-

หมายเหตุ 7

เงินลงทุนระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินฝากธนาคาร - ประเภทประจำ 12 เดือน	10,050,753.43	10,050,753.43
รวมเงินลงทุนระยะสั้น	10,050,753.43	10,050,753.43

หมายเหตุ 8

วัสดุคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
วัสดุคงเหลือ	5,092,170.32	4,314,682.08
รวมวัสดุคงเหลือ	5,092,170.32	4,314,682.08

สำหรับงวดบัญชี 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรไม่มีค่าเผื่อการปรับลดมูลค่าวัสดุ สำหรับวัสดุคงเหลือ

หมายเหตุ 9 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	2564	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (โอนออก)	2565 (หน่วย : บาท)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	482,810,410.91	3,631,717.00	(5,222,066.40)	-	481,220,061.51
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(157,100,680.75)	(14,795,050.51)	2,498,913.96	-	(169,396,817.30)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง - สุทธิ	325,709,730.16	(11,163,333.51)	(2,723,152.44)	-	311,823,244.21
อุปกรณ์	838,539,367.20	29,692,701.11	(64,539,038.81)	123,228,955.00	926,921,984.50
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อุปกรณ์	(656,655,856.49)	(43,613,630.07)	15,289,928.07	-	(684,979,558.49)
อุปกรณ์ - สุทธิ	181,883,510.71	(13,920,928.96)	(49,249,110.74)	123,228,955.00	241,942,426.01
งนระหว่างก่อสร้าง	37,693,240.00	122,395,418.57	-	(147,640,002.10)	12,448,656.47
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	545,286,480.87	97,311,156.10	(51,972,263.18)	(24,411,047.10)	566,214,326.69

สำหรับงวดบัญชี 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีค่าเสื่อมราคาเพชร มีค่าเสื่อมราคาประจำปี จำนวน 58,408,680.58 บาท เป็นค่าเสื่อมราคาของกลุ่มสินทรัพย์จากการบริการ
จำนวน 10,959.88 บาท

หมายเหตุ 10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	2564	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (โอนออก)	2565 (หน่วย : บาท)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	53,081,114.76	7,075,532.39	-	24,411,047.10	84,567,694.25
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(17,299,130.08)	(8,436,150.50)	-	-	(25,735,280.58)
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	35,781,984.68	(1,360,618.11)	-	24,411,047.10	58,832,413.67

สำหรับงวดบัญชี 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีค่าตัดจำหน่ายประจำปี จำนวน 8,436,150.50 บาท ไม่มีค่าตัดจำหน่ายของกลุ่มสินทรัพย์จากการบริการ

หมายเหตุ 11 เจ้าหนี้ระยะสั้น

เจ้าหนี้การค้า – บุคคลภายนอก
 เจ้าหนี้อื่น – หน่วยงานภาครัฐ
 ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย
 ใบสำคัญค้ำจ่าย
 ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-บุคคลภายนอก
 ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-หน่วยงานภาครัฐ
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น

		(หน่วย : บาท)	
	2565	2564	
	5,792,397.10	17,133,768.36	
	70,178.00	-	
	1,259,998.23	862,255.65	
	289,757.11	684,483.76	
	2,776,702.95	2,411,938.49	
	309,200.00	350,200.00	
	10,498,233.39	21,442,646.26	

หมายเหตุ 12 เงินรับฝากระยะสั้น

เงินรับฝากอื่น
 เงินประกันผลงาน
 เงินประกันอื่น
รวมเงินรับฝากระยะสั้น

		(หน่วย : บาท)	
	2565	2564	
	1,232,725.37	393,211.80	
	-	147,070.63	
	2,004,832.44	1,726,094.00	
	3,237,557.81	2,266,376.43	

หมายเหตุ 13 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

รายได้รอการรับรู้
 หัก รับรู้เป็นรายได้
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

		(หน่วย : บาท)	
	2565	2564	
	145,217.86	163,530.84	
	(10,959.88)	(18,312.98)	
	134,257.98	145,217.86	

หมายเหตุ 14 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ
 หน่วยงานมีภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ ปี 2565 จำนวน 1,015,675.08 บาท (ปี 2564 จำนวน 9,775,650.55 บาท)

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้
 ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง
 อุปกรณ์ และอื่นๆ

รวม

		(หน่วย : บาท)	
	2565	2564	
	-	794,967.00	
	22,301,928.46	14,805,035.90	
	22,301,928.46	15,600,002.90	

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

หมายเหตุ 15

รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	336,327,615.04	333,850,045.37
รายได้จากงบลงทุน	63,109,589.88	40,282,431.60
รายได้จากงบดำเนินงาน	103,311,746.01	100,847,344.58
รายได้จากงบกลาง	262,107,403.68	249,535,883.84
รายได้จากงบเงินอุดหนุน	240,000.00	744,000.00
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	94,834,312.43	91,770,142.77
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	(3,184,056.86)	(2,431,725.43)
รวมรายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน – สุทธิ	856,746,610.18	814,598,122.73
รายได้จากงบประมาณปีก่อน (เงินกันไว้เบิกเหลือเมื่อปีเบิกจ่ายปีปัจจุบัน)		
รายได้จากงบลงทุน	58,632,129.90	18,542,502.90
รายได้จากงบดำเนินงาน	9,100,385.30	9,583,956.30
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	3,539,620.86	3,549,456.74
รวมรายได้จากงบประมาณปีก่อนๆ	71,272,136.06	31,675,915.94
รวมรายได้จากงบประมาณ	928,018,746.24	846,274,038.67

หมายเหตุ 16

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้ระหว่างหน่วยงาน - หน่วยงานรับเงินกู้จากรัฐบาล	753,738.20	1,162,721.75
รายได้จากการบริจาค	501,044.88	18,312.98
รวมรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	1,254,783.08	1,181,034.73

หมายเหตุ 17

รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	46,114.94	54,820.01
รายได้อื่น	1,064,130.00	498,000.00
รวมรายได้อื่น	1,110,244.94	552,820.01

หมายเหตุ 18

ค่าใช้จ่ายบุคลากร

เงินเดือน
ค่าล่วงเวลา
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ
เงินช่วยค่าครองชีพ
ค่าจ้าง
ค่ารักษาพยาบาล
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต
เงินชดเชย กบข.
เงินสมทบ กบข.
เงินสมทบ กสจ.
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน
ค่าเช่าบ้าน
เงินช่วยการศึกษาบุตร
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
231,893,223.68	231,893,223.68	232,197,309.35
1,079,240.00	1,079,240.00	860,630.00
81,248,197.05	81,248,197.05	79,617,000.91
-	-	1,200.00
23,734,665.15	23,734,665.15	24,261,540.00
24,040,641.75	24,040,641.75	24,870,924.13
333,720.00	333,720.00	-
3,982,839.24	3,982,839.24	3,922,687.17
5,973,844.73	5,973,844.73	5,884,030.77
672,135.75	672,135.75	680,007.60
1,842,376.00	1,842,376.00	1,754,195.00
136,406.00	136,406.00	156,566.00
6,029,291.13	6,029,291.13	6,318,604.44
1,411,957.14	1,411,957.14	1,135,495.61
1,197,881.68	1,197,881.68	1,264,200.00
383,576,419.30	383,576,419.30	382,924,390.98

หมายเหตุ 19

ค่าบำเหน็จบำนาญ

บำนาญปกติ
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ
เงินบำเหน็จ
เงินบำเหน็จตกทอด
เงินบำเหน็จดำรงชีพ
เงินช่วยการศึกษาบุตร
ค่ารักษาพยาบาล
บำเหน็จบำนาญอื่น
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
157,088,812.15	157,088,812.15	148,013,549.94
9,851,015.34	9,851,015.34	10,060,672.40
15,572,205.00	15,572,205.00	14,976,946.00
5,207,795.50	5,207,795.50	2,655,643.43
9,836,746.80	9,836,746.80	8,604,505.10
310,550.00	310,550.00	316,501.00
25,998,701.16	25,998,701.16	25,417,654.41
1,788,233.61	1,788,233.61	1,498,568.62
225,654,059.56	225,654,059.56	211,544,040.90

หมายเหตุ 20

ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน
ค่าตอบแทนอื่น
รวมค่าตอบแทน

(หน่วย : บาท)	
2565	2564
8,911,557.90	8,821,470.00
2,750.00	-
8,914,307.90	8,821,470.00

หมายเหตุ 21

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าจ้างเหมาบริการ
ค่าจ้างที่ปรึกษา
ค่าใช้จ่ายในการประชุม
ค่าเช่าเบ็ดเตล็ด
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์
ค่าใช้จ่ายผลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
ค่าประชาสัมพันธ์
ค่าใช้จ่ายอื่น
รวมค่าใช้จ่าย

(หน่วย : บาท)	
2565	2564
13,923,786.08	5,645,610.85
20,612,181.22	18,143,974.94
17,381,330.07	13,582,439.67
485,223.00	405,561.13
61,104,846.64	56,311,975.09
2,580,000.00	5,168,500.00
2,220,790.20	2,316,578.50
2,801,433.13	2,878,355.02
3,124,534.26	2,667,097.85
31,921.00	134,314.15
4,090,498.08	5,346,800.83
248,421.96	273,412.24
128,604,965.64	112,874,620.27

หมายเหตุ 22

ค่าวัสดุ

ค่าวัสดุ
รวมค่าวัสดุ

(หน่วย : บาท)	
2565	2564
13,189,483.32	16,414,899.23
13,189,483.32	16,414,899.23

หมายเหตุ 23

ค่าสาธารณูปโภค

ค่าไฟฟ้า
ค่าประปา
ค่าโทรศัพท์
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง
รวมค่าสาธารณูปโภค

		(หน่วย : บาท)	
		2565	2564
	8,221,969.93	7,846,855.95	
	362,027.55	413,063.33	
	910,979.83	981,205.29	
	4,079,004.76	2,983,204.89	
	432,411.00	585,664.00	
	14,006,393.07	12,809,993.46	

หมายเหตุ 24

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง
อุปกรณ์
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

		(หน่วย : บาท)	
		2565	2564
	14,795,050.51	12,837,366.85	
	43,613,630.07	45,046,086.86	
	8,436,150.50	13,326,532.70	
	66,844,831.08	71,209,986.41	

หมายเหตุ 25

ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ
เงินอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - อปท.
ค่าใช้จ่ายช่วยเหลือตามมาตรการของรัฐบาล
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

		(หน่วย : บาท)	
		2565	2564
	30,000,000.00	51,650,890.00	
	240,000.00	744,000.00	
	223,454.00	225,842.50	
	30,463,454.00	52,620,732.50	

บัญชีค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 30,000,000.00 บาท เป็นเงินงบประมาณเบิกหักผลส่งไม่รับเป็นตัวเงินเข้าบัญชีเงินฝากคลังของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศทั้งจำนวน

หมายเหตุ 26

ค่าใช้จ่ายอื่น

ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์
ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน – กรมบัญชีกลาง
    โอนเงินกู้ให้หน่วยงาน
ค่าใช้จ่ายอื่น
รวมค่าใช้จ่ายอื่น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
	183,546.18	38,356.53
	110,000.00	1,011,103,840.00
	250,920.02	233,205.72
	544,466.20	1,011,375,402.25

หมายเหตุ 27

การอนุมัติรายงานการเงิน

รายงานการเงินฉบับนี้ได้รับการอนุมัติ โดยเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

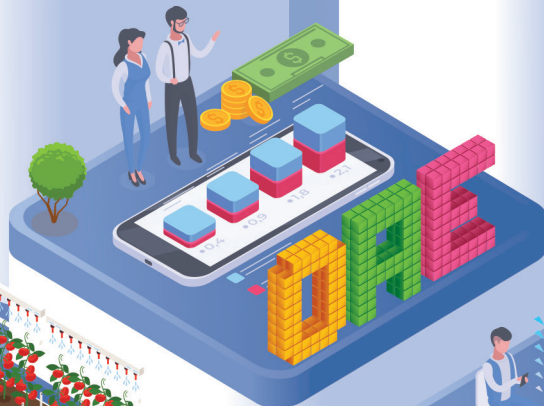
(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - ตามที่รายงานไว้เดิม	280,717,475.29	1,316,219,075.69	1,596,936,550.98
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	13,060,644.18	13,060,644.18
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - หลังการปรับปรุง	280,717,475.29	1,329,279,719.87	1,609,997,195.16
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุนสำหรับปี 2564			
รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(1,032,557,942.59)	(1,032,557,942.59)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564	280,717,475.29	296,721,777.28	577,439,252.57
หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - ตามที่รายงานไว้เดิม	280,717,475.29	296,721,777.28	577,439,252.57
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุนสำหรับปี 2565			
รายได้สูง / (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	58,659,274.19	58,659,274.19
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565	280,717,475.29	355,381,051.47	636,098,526.76

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การเปิดตัว
"ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตร
ระดับจังหวัดและระบบจัดการผลผลิต"

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๐๒๕

ส่วนที่

4

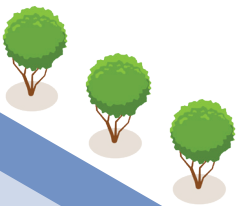
งานสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2565

ด้านสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) มีภารกิจในการจัดทำ รวบรวม และเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสารสนเทศการเกษตรของประเทศ โดยตระหนักถึงความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการเกษตรของประเทศ รวมทั้งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ โดยตอบสนองความต้องการผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลปริมาณการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าเกษตร ปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร การใช้ที่ดินทางการเกษตร ข้อมูลเชิงพื้นที่ และการพยากรณ์ปริมาณการผลิต ตามมาตรฐานการจัดทำข้อมูลสถิติทางการ (Official statistics) ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งยังมุ่งเน้นพัฒนารูปแบบ กระบวนการจัดทำ ตลอดจนการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยมีผลงานสารสนเทศการเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

1.

การจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยศูนย์สารสนเทศการเกษตร ได้ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง หรือ Farmer ONE ซึ่งเป็นการบูรณาการข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และกรมหม่อนไหม โดยในปี 2564 ได้มีการกำหนดรูปแบบและนิยามข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน โดยเป็นการจัดทำมาตรฐานข้อมูลบุคคล ที่ใช้ในฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง เพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องสื่อสารและเข้าใจความหมายของข้อมูลตรงกัน โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง ซึ่งได้ประกาศให้หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภายนอกใช้อ้างอิงร่วมกันในการบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

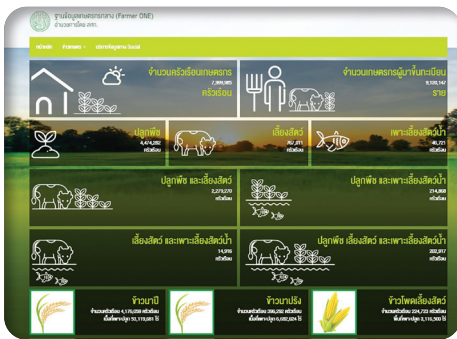
จากผลสำเร็จดังกล่าว ในปี 2565 จึงได้ต่อยอดสู่การจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลางสินค้าเกษตร นำร่อง 3 สินค้า ได้แก่ ข้าว ไข่ และกุ้ง โดยดำเนินงานผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง ในการให้ความเห็นชอบกรอบการกำหนดนิยามและระดับการจำแนกข้อมูลสินค้าแต่ละชนิด เพื่อให้สามารถใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการนำไปใช้กับสินค้าเกษตรที่มีอยู่ในฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง

มาตรฐานข้อมูลกลางสินค้าเกษตรที่ได้จัดทำประกอบด้วยนิยามในการจำแนกข้อมูลสินค้า ซึ่งครอบคลุมทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง ระดับการจำแนกข้อมูลสินค้า เช่น ชนิด (Type) กลุ่มหรือลักษณะสินค้า (Group) ชื่อสินค้า (Name) สายพันธุ์ (Species) โดยการกำหนดรหัสและรูปแบบที่ใช้ในแต่ละระดับให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในกรณีที่มีสินค้าเกษตรมีข้อมูลรายละเอียดมากกว่าสายพันธุ์ที่จัดเก็บ เช่น วิธีการปลูก/การเลี้ยง ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว/การให้ผลผลิต ฯลฯ ได้กำหนดให้แสดงรายละเอียดในตาราง Lookup เพื่อให้สามารถจัดการฐานข้อมูลเป็นระบบ และสะดวกต่อการใช้งาน นอกจากนี้ การดำเนินงานยังได้พิจารณาให้ครอบคลุมถึงสินค้าเกษตรที่อาจมีข้อมูลการรับขึ้นทะเบียนในอนาคต รวมถึงความซ้ำซ้อนของข้อมูลสินค้าเกษตรที่มี

มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่จัดเก็บ จึงจำเป็นต้องจัดเก็บในฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ทั้งนี้ การจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลางสินค้าเกษตร จะเป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การบริหารจัดการฐานข้อมูล การสืบค้นและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการนำไปใช้อ้างอิงที่เป็นมาตรฐานตามหลักสากล ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญสำหรับการพัฒนา Big Data ภาคการเกษตรของประเทศต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 7038-9

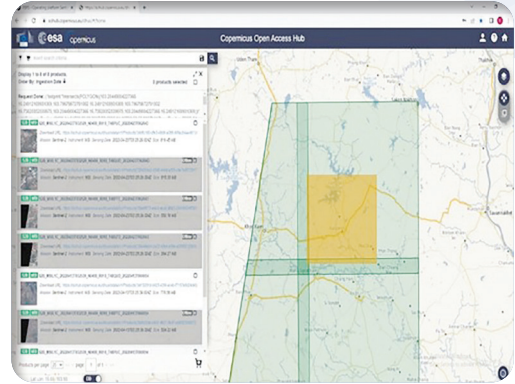

2. การจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (Geo - Informatics)

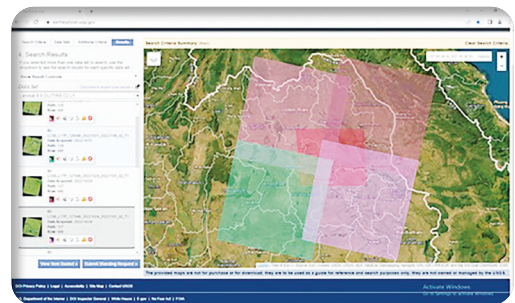
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดย ศูนย์สารสนเทศการเกษตร มีภารกิจหลัก คือ การดำเนินงานจัดทำข้อมูลการเกษตร ทั้งข้อมูลปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร ได้แก่ ข้อมูล พื้นที่เพาะปลูก ยืนต้น / เก็บเกี่ยว ผลผลิตต่อไร่ ผลผลิตด้านเกษตร และข้อมูลปัจจัยการผลิตและราคา ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ได้มาของข้อมูลเชิงพื้นที่เพาะปลูก คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (Geo - Informatics) โดยใช้เทคโนโลยี/ศาสตร์ หลักการใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศที่นำมาใช้ คือ เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) ในการใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดปานกลาง (Medium Satellite Imagery) คือ ภาพถ่ายดาวเทียม Landsat8 และ Landsat9 ที่รายละเอียดจุดภาพ (Pixel Resolution) 30 เมตร และภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-2 ที่รายละเอียดจุดภาพ ตั้งแต่ 10 – 60 เมตร (ตามลักษณะความยาวช่วงคลื่น / แบนด์ในการวิเคราะห์) จากนั้นทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับชนิดพืช เช่น ด้วยวิธีการจำแนกแบบ Object - Based Classification และการแปลวิเคราะห์ด้วยสายตา (Visual Interpretation) ด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ที่ใช้ในการแปลวิเคราะห์ / จำแนกลักษณะที่ปรากฏบนพื้นโลก

ทั้งนี้ภาพถ่ายดาวเทียมที่ดาวนโหลดจำเป็นต้องผ่านกระบวนการเตรียมข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ (Pre - Processing) ได้แก่ การผสมสีภาพ (Colour Composite) การปรับแก้เชิงรังสี (Radiometric Correction) การปรับแก้เชิงเรขาคณิต (Geometric Correction) การปรับแก้ความคมชัดของภาพ (Image Enhancement) ด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้น เมื่อได้ภาพถ่ายดาวเทียมที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการวิเคราะห์ จึงเริ่มกระบวนการแปลวิเคราะห์พื้นที่เพาะปลูก/ยืนต้นให้สอดคล้องตามปฏิทินการเพาะปลูกพืช (Crop Calendar) ของฤดูกาลเพาะปลูกพืชแต่ละประเภท โดยในบางพืชอาจแปลในลักษณะของการแปลวิเคราะห์เนื้อที่เพาะปลูกสะสมเป็นรายเดือน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการติดตามเนื้อที่เพาะปลูก ตลอดจนสถานการณ์การเพาะปลูก

เมื่อทำการแปลวิเคราะห์เนื้อที่เพาะปลูก/ยืนต้นแล้วเสร็จ จะทำการซ้อนทับกับข้อมูลขอบเขตการปกครองในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เพื่อจัดทำข้อมูลตามรายละเอียดขอบเขตการปกครอง ซึ่งก่อนการเผยแพร่ข้อมูล จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องทั้งหมด (Overall Accuracy) ของผลการแปลวิเคราะห์ กำหนดให้สัดส่วนของจำนวนตัวอย่างสอดคล้องกับขนาดเนื้อที่เพาะปลูกพืชของจังหวัด ระยะเวลาและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเบื้องต้นกำหนดเกณฑ์ค่าความถูกต้องของผลการแปลวิเคราะห์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

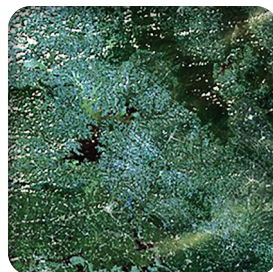

ก) ภาพถ่ายดาวเทียม Landsat8

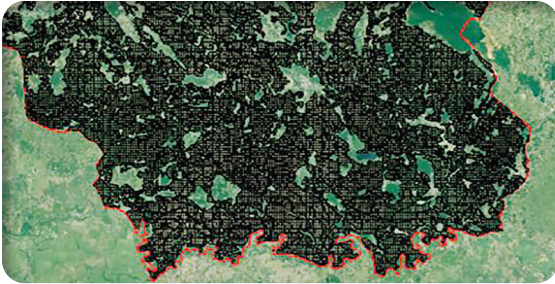
ข) ภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-2

ภาพ ดาวนโหลดภาพถ่ายดาวเทียมประเภทต่างๆ เช่น Landsat 8/9 และ Sentinel-2

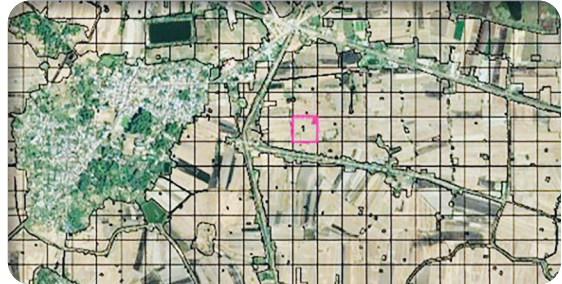

ภาพ ข้อมูลแบนด์ที่ใช้ในการผสมสีภาพ และการผสมสีภาพ (Color Composite) R-G-B : 4-5-3 ในพื้นที่ จ.กาฬสินธุ์ เดือนตุลาคม 2565

จากนั้น ดำเนินการประมวลผลความถูกต้องของพืชแต่ละประเภท โดยในพื้นที่กริดที่ไม่ได้ดำเนินการแปลวิเคราะห์ หรือพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นปน จึงต้องมีการปรับแก้ข้อมูล ผลการผลิตให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น จากนั้น จึงนำข้อมูลดังกล่าวซ้อนทับกับข้อมูลขอบเขต การปกครองใหม่ และจัดทำพื้นที่เพาะปลูก เป็นระดับอำเภอ จังหวัด ภาค และประเทศ ต่อไป ผลผลิต ที่ได้ คือ ทราบข้อมูลและแผนที่เนื้อที่เพาะปลูก/ยืนต้นพืช รายงานในลักษณะของรูปเล่มแยกเป็น รายพืช และข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) ในรูปของข้อมูล Shape File (.shp)

ก) พื้นที่ตารางกริดตัวอย่าง 200x200 เมตร

พื้นที่สุ่มตัวอย่าง

ภาพ การสุ่มกริดตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความถูกต้องทั้งหมดของผลการแปลวิเคราะห์ ที่กริดขนาด 200x200 เมตร

ประโยชน์ในการใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลการเกษตร ในเชิงข้อมูลพื้นที่เพาะปลูก และใช้ประกอบการวิเคราะห์เชิงพื้นที่อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่ เนื้อที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของประเทศ โครงการกำหนดแนวทางการจัดทำเขตส่งเสริม การปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่มีการนำข้อมูลเชิงพื้นที่ดังกล่าว ไปใช้ประโยชน์ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนภูมิสารสนเทศการเกษตร
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 7030

3. การจัดทำระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัด และระบบคาดการณ์ผลผลิต

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการจัดทำระบบข้อมูลภาคเกษตร ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการทำงานของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วนที่มีศักยภาพ เพื่อร่วมกันพัฒนาระบบข้อมูลภาคเกษตรในระดับพื้นที่ เชื่อมโยงและพัฒนาจนเกิด “ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต” นับเป็นความร่วมมือกันระหว่าง สศก. และ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวมถึงสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.) และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) ในการเชื่อมโยงและพัฒนาโดยนำจุดแข็งและความชำนาญของแต่ละหน่วยงาน ได้แก่ การคาดการณ์และติดตามสถานการณ์น้ำและสภาพอากาศของ สสน. การประมวลผลภาพถ่ายดาวเทียมในการติดตามภาวะการผลิตสินค้าเกษตรของ GISTDA การจัดทำสถิติและติดตามภาวะการผลิตภาคเกษตรในระดับพื้นที่ของ สศก. และการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจของ ธปท. มาใช้ในการพัฒนาระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิตให้มีความรวดเร็ว แม่นยำ และครอบคลุมพื้นที่ในระดับจังหวัด ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้เศรษฐกิจภาคการเกษตรไทยที่สำคัญ ในการบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้วิเคราะห์เชิงลึกเพื่อคาดการณ์และติดตามผลผลิต แบบ near real time ซึ่งสามารถติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกสินค้าเกษตรทั้งภาพรวมระดับประเทศและระดับจังหวัด สามารถระบุพื้นที่ที่เกิดสถานการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตร อาทิ ภัยธรรมชาติ และยังสามารถคาดการณ์แนวโน้มการผลิตรายพื้นที่ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ สศก. และ ธปท. ยังได้ร่วมกันยกระดับเทคนิคการพยากรณ์ โดยพัฒนาแบบจำลองพยากรณ์ผลผลิตข้าวนาปรังในระดับจังหวัด โดยใช้ Machine Learning ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิตจาก สศก. ภาพถ่ายดาวเทียมพื้นที่เพาะปลูกและความสมบูรณ์ของพืชจาก GISTDA และการพยากรณ์อากาศระยะกลางของ สสน. เพื่อเพิ่มความแม่นยำของการพยากรณ์ผลผลิต และนำผลที่ได้จากแบบจำลองมาใช้ในฐานข้อมูลภาคเกษตรระดับจังหวัดก่อนที่จะประมวลผลขึ้นเป็นข้อมูลภาคเกษตรระดับประเทศ

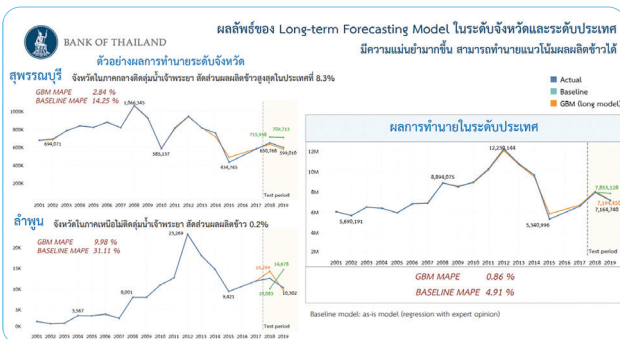

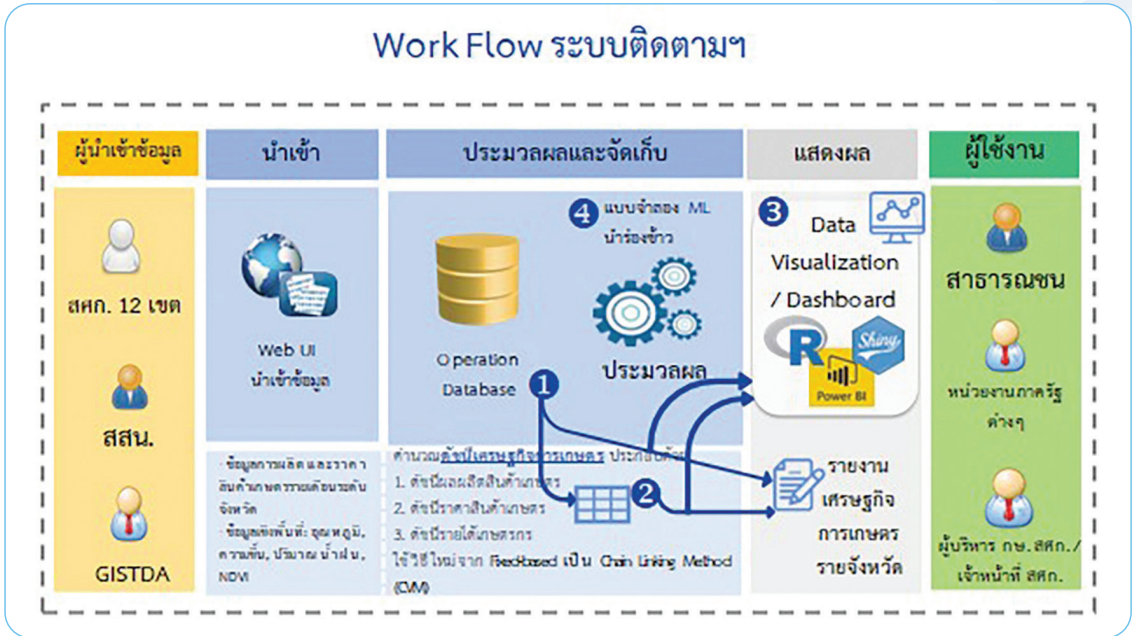
ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต เป็นระบบ ที่ทำการประมวลผลและนำเสนอข้อมูลผ่านทาง Web application จากระดับพื้นที่มายังส่วนกลาง เพื่อแสดงรายงานการติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในระดับจังหวัด ภาค และภาพรวมทั้งประเทศ โดยจะมีการใช้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองข้อมูลผลผลิตและราคาสินค้าเกษตร เชิงพื้นที่มากขึ้น มีการใช้เครื่องมือทางด้านสถิติ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา มีบทบาท สำคัญต่อการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตรของประเทศมากขึ้นในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ข้อมูลเชิงพื้นที่ การปลูกพืช การใช้ภูมิสารสนเทศทางวิชาการ สามารถสร้างระบบคาดการณ์และเตือนภัยให้เกษตรกร ในการวางแผนการผลิตและผู้วางแผนใช้ในการวางนโยบายด้านการเกษตร

สำหรับกระบวนการทำงานของระบบติดตาม ฯ สศก. โดยศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12 (สศท. 1 - 12) จะนำเข้าข้อมูลในระดับพื้นที่ ตรวจสอบ ประมวลผลและเผยแพร่ข้อมูล โดยทาง ธพท. จะสนับสนุนการพัฒนาและแนะนำการปรับปรุงดัชนี โดยมีการประมวลผลและจัดเก็บในฐานข้อมูล (Database) พร้อมกับคำนวณดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ด้วยวิธีการจัดทำดัชนีแบบลูกโซ่ (Chain Index) และแสดงผลในรูปแบบของ Data Visualization โดยการแสดงผล Dashboard ในระบบติดตาม ฯ ให้สามารถแสดงผลได้ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด ซึ่งข้อมูลจากดัชนีเศรษฐกิจการเกษตรจะเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนเศรษฐกิจ การเกษตรระดับจังหวัด รวมถึงการเตือนภัยเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างทันทั่วถึง และได้มีการอบรม

เรื่อง ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต เพื่อให้ สศท. 1 - 12 เรียนรู้การใช้งาน Web Application และการปรับปรุงข้อมูล สถานการณ์ผลผลิตสินค้า และราคาสินค้า เกษตรระดับจังหวัดได้อย่างถูกต้อง อีกทั้ง สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลดัชนีเศรษฐกิจ การเกษตร เพื่อรายงานและวางแผนติดตาม ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัด

Work Flow ระบบติดตามฯ

ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต นับเป็นอีกหนึ่งความสำเร็จที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี ได้ร่วมกันพัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจภาคการเกษตรของประเทศไทย ที่สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามบริบทต่างๆ ของโลก พัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจการเกษตรตั้งแต่ระดับภูมิภาค ส่งผลให้ภาครัฐสามารถขับเคลื่อนนโยบายและบรรลุมิติวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนำพาภาคเกษตรไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัล พัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม ผลสำเร็จของการพัฒนาระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรและระบบคาดการณ์ผลผลิต นอกจากจะทำให้มีข้อมูลคาดการณ์ผลผลิตที่แม่นยำ วางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรไทย รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนปรับสมดุลอุปสงค์และอุปทานในระดับพื้นที่ ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การเติมการกระจายสินค้าออกจากพื้นที่ที่มีแนวโน้มเกิดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด ซึ่ง สศก. ในฐานะหน่วยงานเนวิเกเตอร์เศรษฐกิจการเกษตร พร้อมทั้งจะร่วมมือกับทุกภาคส่วน พัฒนา เชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อต่อยอดการพัฒนาภาคเกษตรของไทยให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และรับทราบการเตือนภัยเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างทันทั่วถึง

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนงานบริการข้อมูล
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
โทร. 02 579 8161

4. ผลสำเร็จ Big Data Project ภาคเกษตร "โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร" เป็นหนึ่งในเครื่องมือของภาคเกษตรยุคดิจิทัล

จากที่รัฐบาลได้มีนโยบายมุ่งไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Thailand 4.0) โดยจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในส่วนของกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ ได้มอบหมายสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรแห่งชาติ ร่วมกัน 10 หน่วยงาน และขับเคลื่อนมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2562 เพื่อให้เกษตรกร ภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่สนใจสามารถเข้าถึงระบบการให้บริการและสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการผลิตและการตลาดต่อไป

การขับเคลื่อน Big Data ภาคเกษตรที่ผ่านมาระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย สศก. ได้บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดการและเชื่อมโยงในระดับแปลงเกษตรกร และพื้นที่ที่มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในทุกระดับ โดยสร้าง Platform เก็บข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น การใช้ Mobile Technology เพื่อให้ได้ฐานข้อมูล Big Data ภาคเกษตรที่แม่นยำ รวดเร็ว ต่อเนื่องในทุกฤดูปลูก รวมทั้งยังมี Web Tool

และ Mobile Application ในการประมวลผลข้อมูลจาก Big Data เพื่อวางแผนเชิงพื้นที่ วางนโยบาย และเผยแพร่สู่ทุกภาคส่วนอย่างเข้าใจง่าย ซึ่งในปี 2565 สศก. ได้จัดทำ "โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร" เพื่อพัฒนาฐานข้อมูล สำหรับจัดเก็บและบริการข้อมูลทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง จากหน่วยงานภาคีเครือข่าย รวบรวมชุดข้อมูล (Datasets) นำมาจัดทำเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร และวิเคราะห์ในมิติต่าง ๆ พร้อมเปิดให้บริการผ่านเว็บไซต์ www.oae.go.th และ www.nabc.go.th ประกอบด้วยการให้บริการ จำนวน 5 ระบบ ดังนี้

1) ระบบการบูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงาน

คือ การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในและภายนอก กระทรวงเกษตรฯ ที่ MOU ร่วมกัน รวมทั้งหน่วยงานในต่างประเทศ แหล่งข้อมูลเปิดในอินเทอร์เน็ต และข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบนี้ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบอื่น รองรับ การสร้างและปรับปรุงตารางข้อมูลหลักที่ใช้ในการบริการข้อมูล ในรูปแบบ Open Data

2) ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics)

คือ การใช้เครื่องมือ Big Data Analytics และ Big Data Modeling นำมาประยุกต์ใช้งานจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้วยระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ โดยการสร้างแบบจำลองเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ ที่มีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะการประยุกต์กับการวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำ ด้านรายได้เกษตรกรเชิงพื้นที่ ประกอบกับการวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์ และวิทยาการข้อมูลเข้าด้วยกัน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่เป็นประโยชน์ต่อภาคเกษตรของไทย

3) ระบบปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร คือ ระบบสำหรับการบันทึก และนำเข้าข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนในระดับพื้นที่ ตั้งแต่ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อบริหารจัดการความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการในระดับพื้นที่ ตลอดจนการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ คาดการณ์แนวโน้มการผลิต ซึ่งหน่วยงานภาครัฐ เกษตรกร และผู้ประกอบการ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ดังกล่าว ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการผลผลิตทั้งในพื้นที่ และภาพรวมของประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยสามารถประเมินสถานการณ์การผลิตในแต่ละช่วงเวลาเพื่อวางแผน ป้องกัน แก้ไขปัญหาผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดล่วงหน้าได้ รวมถึง การใช้ปัจจัยการผลิตที่มีความสอดคล้องกับช่วงเวลาเพาะปลูก เก็บเกี่ยว และจำหน่ายผลผลิต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและความต้องการทางโภชนาการ

4) ระบบ Coaching Program Platform (CPP) คือ ระบบการให้บริการความรู้ด้านการเพาะปลูก และการทำการเกษตรที่ถูกต้องแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป โดยให้บริการผ่าน Web Application และอุปกรณ์ Smart Phone เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ด้านการเกษตรด้วยความสะดวกรวดเร็ว โดยแบ่งเป็นความรู้ด้านการปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป และการตลาดในรูปแบบ ข้อความ รูปภาพ และสื่อมัลติมีเดีย อีกทั้งยังมีระบบสำหรับสอบถามข้อมูลความรู้และการให้คำแนะนำการทำเกษตรจากผู้เชี่ยวชาญ

5) ระบบ Public AI คือ ระบบการให้บริการข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางการเกษตร เป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับเกษตรกร ในการทำกิจกรรมทางการเกษตร โดยสามารถใช้บริการผ่านทาง Web Application และอุปกรณ์ Smart Phone ให้เกษตรกรสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตรนี้ สศก. มีความตั้งใจที่จะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และนำเสนอผลสำเร็จในการดำเนินโครงการฯ ที่ผ่านมา พร้อมทั้งสร้างการรับรู้ความเข้าใจ รวมทั้งหารือแนวทางต่อยอดความร่วมมือในอนาคตร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงเกษตรฯ ที่ MOU ร่วมกัน โดยผลสำเร็จของโครงการฯ จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกร ภาครัฐ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานการผลิต ทำให้มีข้อมูลคาดการณ์ผลผลิตที่แม่นยำ สามารถนำไปใช้วางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ หากท่านใดที่สนใจข้อมูลการให้บริการของระบบฐานข้อมูลการเกษตร สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ของ สศก. www.oae.go.th และเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ www.nabc.go.th หรือ สามารถสอบถามข้อมูลการใช้งานได้ที่ ส่วนงานบริการข้อมูล ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โทร. 0 2579 8161 ในวันและเวลาราชการ

แอปพลิเคชัน (Application)

Coaching Program Platform ให้บริการความรู้ด้านการเกษตร ที่ถูกต้องแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการเกษตร ด้วยความสะดวกรวดเร็ว

Public AI ผู้ช่วยเกษตรกร มุ่งมั่นพัฒนาเพื่อการเพาะปลูก และช่วยดูแลแปลงปลูกของคุณ จนถึงวันที่เก็บเกี่ยว สามารถใช้งานได้ฟรี

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนงานบริการข้อมูล
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
โทร. 02 579 8161

5. การจัดทำข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคใต้ ปี 2565

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการพัฒนาและการบริหารจัดการสินค้าไม้ผลพืชเศรษฐกิจแต่ละภาคอย่างเป็นระบบตั้งแต่ข้อมูลการผลิต การตลาด บริหารจัดการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมาก หลายแสนล้านบาทต่อปี รัฐบาลได้ให้ความสำคัญ โดยตั้งแต่ ปี 2564 ได้มีคำสั่งคณะทำงานพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ แต่งตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์รายภาค

- 1) คณะทำงานย่อยเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ภาคเหนือ จัดทำข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ 2 ชนิด ได้แก่ ลิ้นจี่ และลำไย
- 2) คณะทำงานย่อยเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ภาคตะวันออก และ
- 3) คณะทำงานย่อยเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ภาคใต้ ทั้งนี้ ภาคตะวันออกและภาคใต้ ให้จัดทำข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ซึ่งทั้ง 3 ภาค ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามอำนาจหน้าที่คำสั่งมาอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลผ่านคณะทำงานย่อย ๆ แต่ละภาค เพื่อนำข้อมูลไปบริหารจัดการวางแผนตั้งแต่ต้นฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิต กระบวนการจัดทำข้อมูลของแต่ละภาคจะเริ่มต้นจากการพยากรณ์ข้อมูลผลผลิตครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในระยะเริ่มออกดอกก่อน สำหรับครั้งที่ 3 จะเป็นการสำรวจข้อมูลการออกดอก ติดผลจริงในพื้นที่กับเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลแต่ละภาค แต่ละสินค้าตามระยะการเจริญเติบโตของไม้ผลแต่ละภาค และข้อมูลที่จัดทำของแต่ละภาค จะให้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่ใช้บริหารจัดการในภาพรวมของประเทศต่อไป โดยผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลแต่ละภาค ปี 2565 (เปรียบเทียบกับปี 2564 และ 2565) สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลเปรียบเทียบปี 2564 และ 2565 ภาคตะวันออก

สินค้า	เบื้อกียันดับ (ไร่)			เบื้อกียันผล (ไร่)		
	2564	2565	% Δ	2564	2565	% Δ
ทุเรียน	449,810	512,947	14.04	319,948	335,278	4.79
เงาะ	108,217	104,819	-3.14	103,134	100,243	-2.80
มังคุด	195,473	188,553	-3.54	191,211	184,345	-3.59
ลองกอง	35,254	31,800	-9.80	35,088	31,738	-9.55
สินค้า	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2564	2565	% Δ	2564	2565	% Δ
ทุเรียน	579,281	732,330	26.42	1,811	2,184	20.60
เงาะ	197,708	216,420	9.46	1,917	2,159	12.62
มังคุด	106,796	221,847	107.73	559	1,203	115.21
ลองกอง	20,080	18,925	-5.75	572	596	4.20

ข้อมูล ณ วันที่ 11 เมษายน 2565

หมายเหตุ : ไม้ผล 4 สินค้า 3 จังหวัดภาคตะวันออก (จ.จันทบุรี จ.ตราด และ จ.ระยอง)

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลเปรียบเทียบปี 2564 และ 2565 ภาคเหนือ

สินค้า	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		
	2564	2565	% Δ	2564	2565	% Δ
ลำไย	1,283,685	1,289,047	0.42	1,193,956	1,247,719	4.50
ลิ้นจี่	87,072	85,671	-1.61	85,223	84,246	-1.15
สินค้า	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2564	2565	% Δ	2564	2565	% Δ
ลำไย	940,571	1,049,523	11.58	788	841	6.73
ลิ้นจี่	30,752	43,511	41.49	361	516	42.94

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

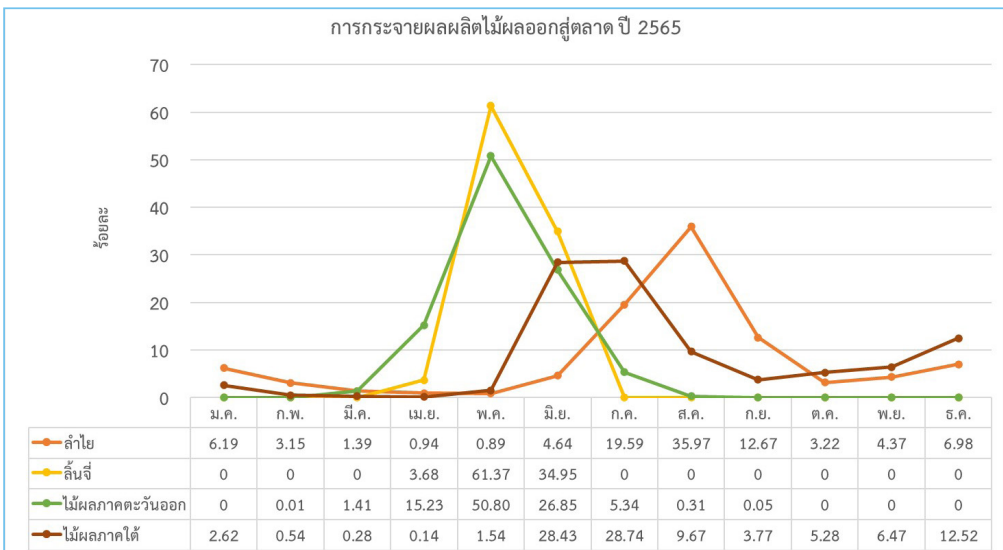
หมายเหตุ: ลำไย 8 จังหวัดภาคเหนือ (จ.เชียงราย จ.พะเยา จ.ลำปาง จ.ลำพูน จ.เชียงใหม่ จ.ตาก จ.แพร่ และ จ.น่าน)
ลิ้นจี่ 4 จังหวัดภาคเหนือ (จ.เชียงราย จ.พะเยา จ.เชียงใหม่ และ จ.น่าน)

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลเปรียบเทียบปี 2564 และ 2565 ภาคใต้

สินค้า	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		
	2564	2565	% Δ	2564	2565	% Δ
ทุเรียน	631,548	672,330	6.46	465,276	509,151	9.43
เงาะ	73,477	70,705	-3.77	71,202	69,185	-2.83
มังคุด	242,754	241,250	-0.62	228,795	230,274	0.65
ลองกอง	135,016	124,370	-7.88	133,194	123,078	-7.59
สินค้า	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2564	2565	% Δ	2564	2565	% Δ
ทุเรียน	576,594	439,350	-23.8	1,239	863	-30.35
เงาะ	65,882	27,046	-58.95	925	391	-57.73
มังคุด	162,477	27,551	-83.04	710	120	-83.1
ลองกอง	36,181	2,063	-94.3	272	17	-93.75

ข้อมูล ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2565

หมายเหตุ: ไม้ผล 4 สินค้า 14 จังหวัดภาคใต้ (จ.ชุมพร จ.ระนอง จ.สุราษฎร์ธานี จ.พังงา จ.ภูเก็ต จ.กระบี่ จ.ตรัง จ.นครศรีธรรมราช จ.พัทลุง จ.สงขลา จ.สตูล จ.ปัตตานี จ.ยะลา และ จ.นราธิวาส)

ลำไย ภาคเหนือ ผลผลิตจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ออกมากที่สุดในเดือนสิงหาคม

ลิ้นจี่ ภาคเหนือ ผลผลิตจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ออกมากที่สุดในเดือนพฤษภาคม

ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ภาคตะวันออก ผลผลิตจะออกสู่ตลาดเดือนกุมภาพันธ์ - กันยายน ออกมากที่สุดช่วงเดือนพฤษภาคม

ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ภาคใต้ ผลผลิตจะออกสู่ตลาดช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ออกมากที่สุดช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม (ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก QR Code ทำียบทความ)

สรุปผลการบริหารจัดการข้อมูล (ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก)

ในแต่ละพื้นที่นำข้อมูลไปบริหารจัดการดังนี้ **1. บริหารจัดการเชิงคุณภาพ** คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) แต่ละจังหวัดนำข้อมูลแต่ละสินค้าไปบริหารจัดการผลไม่แบบเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง **2. บริหารจัดการเชิงปริมาณ** มุ่งเน้นจัดสมดุลอุปสงค์ อุปทาน โดยเชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดความสมดุล ระหว่างปริมาณผลผลิตกับความต้องการของตลาด โดยสำรวจความต้องการไม้ผลแต่ละชนิดตามช่วงเวลาความต้องการของผู้ประกอบการ (ผู้รวบรวม ส่งออก สหกรณ์

โรงงานแปรรูปฯ ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ทั้งผลสดและแปรรูป) นำไปบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรมช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกในแต่ละพื้นที่ได้ในกรณีผลผลิตมีปัญหา จัดเตรียมแผนเผชิญเหตุรองรับผลผลิตช่วงออกมากด้วยตนเอง หากไม่สามารถแก้ไขได้ต้องอาศัยกลไก Fruit Board ช่วยประสานกระจายผลผลิต และข้อมูลที่คณะทำงานย่อย ๆ แต่ละภาคดำเนินการแต่ละภาคเมื่อผ่านการพิจารณาของคณะทำงานย่อย ๆ แล้วจะนำเสนอคณะ Fruit Board ทุกครั้งเพื่อให้ทราบข้อมูลให้กระทรวงพาณิชย์นำไปบริหารจัดการตลาดต่างประเทศ ตามแผนมาตรการเชิงรุก เกษตรกรผลิตพาณิชย์ตลาด เชื่อมโยงหาตลาดรองรับผลผลิตช่วยระบายสินค้าออกจากแหล่งผลิต แต่ละภาค นำข้อมูลไปบริหารจัดการผลผลิตดังนี้ **ภาคเหนือ ลิ้นจี่** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 43,511 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 1,815 ตัน กระจายในประเทศ 36,288 ตัน แปรรูป 5,408 ตัน **ลำไย** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 764,777 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 136,801 ตัน กระจายในประเทศ 197,452 ตัน แปรรูป 430,524 ตัน **ภาคตะวันออก ทุเรียน** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 732,330 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 543,573 ตัน กระจายในประเทศ 124,529 ตัน แปรรูป 64,228 ตัน **มังคุด** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 221,847 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 116,116 ตัน กระจายในประเทศ 89,001 ตัน แปรรูป 16,728 ตัน **เงาะ** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 216,420 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 17,527 ตัน กระจายในประเทศ 161,073 ตัน แปรรูป 17,820 ตัน **ลองกอง** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 18,925 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 3,012 ตัน กระจายในประเทศ 15,898 ตัน แปรรูป 15 ตัน ปี 2565 ที่ผ่านมา คพจ. ในภาคตะวันออกสามารถนำข้อมูลมาบริหารจัดการผลผลิตได้ด้วยตนเองทุกจังหวัดช่วยกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก

ช่วยเหลือเกษตรกรได้ **ภาคใต้** นำข้อมูลไปบริหารจัดการผลผลิตเฉพาะผลผลิตที่เก็บเกี่ยวช่วงเดือนมิถุนายน ถึง ตุลาคม 2564 โดย **ทุเรียน** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 328,818 ตัน แบ่งเป็นส่งออก 193,760 ตัน กระจายในประเทศ 116,868 ตัน แปรรูป 18,191 ตัน **มังคุด** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 19,536 ตัน แบ่งเป็น ส่งออก 4,042 ตัน กระจายในประเทศ 15,416 ตัน แปรรูป 78 ตัน **เงาะ** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 26,044 ตัน โดยเป็น การกระจายในประเทศ 26,044 ตัน ทั้งหมด **ลองกอง** ผลผลิตบริหารจัดการรวม 2,007 ตัน โดยเป็น การกระจายในประเทศ 2,007 ตัน ทั้งหมด ปี 2565 ที่ผ่านมา คพจ. ในภาคใต้ สามารถนำข้อมูลมาบริหารจัดการผลผลิตได้ด้วยตนเองทุกจังหวัด ช่วยกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากช่วยเหลือเกษตรกรได้

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สุราษฎร์ธานี
โทร. 0 7731 1597

6. การถ่ายทอดความรู้ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.)

เศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) ถือเป็นอาสาสมัครภาคเกษตรกรที่เป็นบุคลากรสำคัญของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ช่วยรายงานราคา สถานการณ์สินค้าเกษตร และเตือนภัยด้านเศรษฐกิจการเกษตรในพื้นที่ระดับอำเภอให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 (สศท. 1-12) ได้รับรู้และเข้าใจได้รวดเร็วและทันเวลา ตลอดจนมีส่วนช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานภาคเกษตรทั้งผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือศูนย์ปฏิบัติการอื่นๆ ที่จัดตั้งโดยภาครัฐ หรือจัดตั้งโดยกลุ่มองค์กรประชาชนเอง ดังนั้น ศกอ. จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านเศรษฐกิจการเกษตรไปสู่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร สศก. โดย สศท. 1 - 12 มีแนวคิดในการพัฒนาระดับการปฏิบัติงานของ ศกอ. ให้เป็น Smart ศกอ. เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารใน ศพก. และเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลด้านการผลิต การตลาด และสถานการณ์ด้านการเกษตรให้แก่ สศก. เพื่อจัดทำข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับและพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของ ศกอ. ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน ซึ่ง ศกอ. สามารถปฏิบัติงานด้วย Application โดย สศก. เป็นผู้พัฒนาจัดทำขึ้น เช่น รายงานราคาสินค้าเกษตร สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ สถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่ถูกต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันเวลาและมีประสิทธิภาพ ให้กับ สศท. 1 - 12 รวมทั้งเป็นส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ของ ศกอ. ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้น

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สศท. 1 – 12 จึงได้ดำเนินการถ่ายทอดความความรู้เพื่อให้เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการปฏิบัติงานของ ศกอ. ผ่านการจัดฝึกอบรม “โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.)” เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของ ศกอ. ให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ และเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด แผนนโยบายการพัฒนาที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และประเทศ ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในภาคเกษตร

สศท. 1 - 12 ได้ประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของ ศกอ. จากการถ่ายทอดความรู้อย่างกว้างขวาง โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยการแบ่งช่วงระดับค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ค่าคะแนน 1.00 – 1.80 แสดงว่า มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด ค่าคะแนน 1.81 – 2.60 แสดงว่า มีความพึงพอใจระดับน้อย ค่าคะแนน 2.61 – 3.40 แสดงว่า มีความพึงพอใจระดับปานกลาง ค่าคะแนน 3.41 – 4.20 แสดงว่า มีความพึงพอใจระดับมาก และค่าคะแนน 4.21 – 5.00 แสดงว่า มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ผลการประเมิน พบว่า ศกอ. มีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ / บุคลากรที่ให้บริการในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.61 มีความพึงพอใจในเนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.48 มีความพึงพอใจในความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่อบรมในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.46 มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.47 มีระดับความพึงพอใจต่อวิทยากรที่ให้ความรู้ การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน ความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม และการตอบข้อซักถามในการฝึกอบรมในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.45 มีความพึงพอใจความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และมีความพึงพอใจในสถานที่ / ระยะเวลาการอบรมในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.44 เท่ากัน มีความพึงพอใจในความรู้จากการอบรมสามารถให้คำปรึกษาแก่บุคคลอื่น ๆ ได้ในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนน 4.43

สำหรับการอบรมครั้งต่อไป ศกอ. ได้ให้ข้อคิดเห็น ดังนี้ 1) ควรมีการจัดอบรมเช่นนี้อีกอย่างต่อเนื่อง/สม่ำเสมอต่อไป 2) ควรมีการศึกษาดูงานในสถานที่จริง 3) ควรให้บุคลากรศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ที่มีผลงานดีเด่นมาถ่ายทอดความรู้ให้ ศกอ. เพื่อเป็นอีกช่องทางในการรับองค์ความรู้ใหม่ๆ 4) ควรมีการเชื่อมโยงสร้างเครือข่าย ศกอ. ระหว่าง สศท. / ระหว่างภาค เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เพื่อนำแนวคิด / องค์ความรู้ไปพัฒนาชุมชนของตนเองได้ และ 5) ควรมีหลักสูตรการอบรม เช่น เทคนิคการนำเสนอ เทคนิคการประชาสัมพันธ์ เทคนิคการเป็นวิทยากร เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับ ศกอ. ในการอบรมครั้งต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2566 สศท. 1 – 12 จะนำข้อคิดเห็นที่ได้รับจาก ศกอ. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสมต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนสารสนเทศการเกษตร

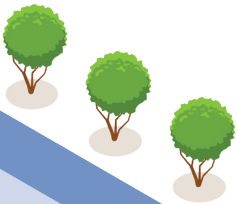
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สุราษฎร์ธานี

โทร. 0 7731 1597

ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) มีภารกิจหลักในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การสนับสนุนในรูปแบบกองทุน ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า รวมถึงทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการและคณะกรรมการสินค้าเกษตรที่สำคัญระดับประเทศ เพื่อขับเคลื่อน วางนโยบาย เสนอมาตรการ เพื่อแก้ไขปัญหา และบริหารจัดการสินค้าเกษตร สำหรับปี 2565 สศก. ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร ดังนี้

1.

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการยอมรับเทคโนโลยีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากนาข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ และเป็นอาหารหลักของคนไทย โดยในปี 2565 ไทยมีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวประมาณ 63.01 ล้านไร่ ผลผลิต 32.98 ล้านตัน คาดการณ์ความต้องการใช้ภายในประเทศ เพื่อการบริโภค อุตสาหกรรม และทำเมล็ดพันธุ์ 17.69 ล้านตันข้าวเปลือก หรือ 11.50 ล้านตันข้าวสาร (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2565) และไทยส่งออกข้าวเป็นอันดับ 6 ของโลก ปริมาณ 19.88 ล้านตันข้าวสาร (World Grain Situation and Outlook, USDA, 2022) อย่างไรก็ตาม การทำนาข้าวของเกษตรกร พบว่า มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด ในภาคการเกษตร ประมาณร้อยละ 50 โดยเฉพาะการปล่อยก๊าซมีเทน ซึ่งเกิดจากขั้นตอนการขังน้ำ การใส่ปุ๋ย และการเผาวัสดุทางการเกษตร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ อุณหภูมิโลกร้อนขึ้น และการระบาดของศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความเสียหายด้านการเกษตร

ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพร้อมทั้งสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากนาข้าวของเกษตรกร กรมการข้าวจึงสนับสนุนให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการ ได้แก่ 1) การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying: AWD) ด้วยการจัดการน้ำ ในระหว่างการปลูกข้าว โดยปล่อยน้ำให้ขังในนาเฉพาะช่วงเวลาที่ต้นข้าวต้องการน้ำ ทำให้ต้นข้าว แข็งแรงและแตกกอได้ดี ช่วยลดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจากการสูบน้ำเข้านาได้ร้อยละ 30 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2564) และช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ร้อยละ 40 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) โดยมีการปรับพื้นที่ด้วยเลเซอร์ (Laser Land Leveling: LLL) เพื่อปรับระดับดิน ในนาข้าวด้วยเครื่องส่งสัญญาณเลเซอร์ และระบบควบคุมการปรับระดับดิน ทำให้กระตังนาเรียบสม่ำเสมอต่อการจัดการน้ำในแปลงนาของเกษตรกร 2) การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้พอดีกับความต้องการของข้าวและดิน ช่วยลดต้นทุนการผลิตและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น และ 3) การจัดการฟางและตอซังเพื่อลดการเผา ช่วยลดการเกิดฝุ่นละออง และมลพิษทางอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

อย่างไรก็ดี วิธีการผลิตข้าวตามการส่งเสริมของกรมการข้าวดังกล่าวเป็นการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิต ซึ่งมีความแตกต่างจากการปลูกข้าวแบบดั้งเดิมของเกษตรกร ดังนั้น หากจะทำให้ประสบความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตของเกษตรกรต้องอาศัยการยอมรับของเกษตรกร โดยต้องทำความเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) จึงได้ศึกษาวิจัยพฤติกรรมกรรมการยอมรับเทคโนโลยีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่มาจากอิทธิพลของการอบรมและปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมของเกษตรกร โดยการศึกษาได้ออกแบบขึ้นภายใต้ข้อสมมติที่ว่าเกษตรกร

จะยอมรับเทคโนโลยี เมื่อได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากเทคโนโลยี นั้น ขณะเดียวกันก็จะต้องพิจารณาถึงความยากง่ายในการที่จะนำมาใช้ โดยผ่านกิจกรรมการให้ข้อมูลเทคโนโลยีในช่วงต้นด้วยวิธีการอบรม แบบห้องเรียน หรือ Class room ดำเนินการในรูปแบบของการวิจัย เชิงทดลอง โดยเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในปี 2563/64 และนาปรัง ปี 2564 ในพื้นที่จังหวัดชัยนาท และอุบลราชธานี ซึ่งเป็นพื้นที่นำร่อง ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของ กรมการข้าว ในการเก็บข้อมูลแบ่งเกษตรกรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเทคโนโลยี (Treatment Group) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการอบรมเทคโนโลยี (Control Group)

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรกลุ่มที่ได้รับการอบรมมีแนวโน้มในการยอมรับเทคโนโลยี มากขึ้น ขณะที่กลุ่มที่ไม่ได้รับการอบรมไม่เปลี่ยนแปลง แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรกลุ่มที่ได้รับการอบรมเห็นถึงประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในพื้นที่ของตน อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์อิทธิพลของการอบรมแบบห้องเรียน และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยีด้วยวิธีผลต่างสองชั้น (Difference in Difference: DID) กลับพบว่า มีเพียงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี ขณะที่ปัจจัยด้านการอบรม แบบห้องเรียนไม่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี โดยประสบการณ์การที่เคยได้รับการอบรมความรู้ ในเทคโนโลยีของเกษตรกร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีมากที่สุด ปัจจัยที่มีผล รองลงมา คือ การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรและสถาบันเงินทุน เพราะส่งผลต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี และปัจจัยการผลิตของเกษตรกร ในขณะที่ความเป็นเจ้าของที่ดิน รายได้ และหนี้สินด้านการเกษตร และค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ค่าสูบน้ำ และค่าปุ๋ย ส่งผลน้อยต่อการยอมรับเทคโนโลยี

แม้ว่าผลจากการศึกษารั้งนี้ จะแสดงให้เห็นว่าการอบรมแบบ Class room ไม่ส่งผล การยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกร แต่การอบรมยังคงมีความจำเป็นในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ และเพื่อให้การอบรมเกิดประสิทธิผลมากขึ้นควรเพิ่มกิจกรรมที่ช่วยให้เกษตรกรได้ “ลงมือทำ” หรือได้ “เห็นผลเชิงประจักษ์” ทั้งนี้ เทคโนโลยีบางอย่างต้องอาศัยความต่อเนื่องของการถ่ายทอด ความรู้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างถาวรควบคู่กับการสนับสนุนมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงองค์ความรู้/เทคโนโลยี ปัจจัยการผลิต และแหล่งเงินทุน ตามบริบทของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร รวมถึงการจำแนกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ในการสนับสนุนเทคโนโลยีตามคุณลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการนำ นโยบายไปสู่การปฏิบัติ และช่วยลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจเทคโนโลยีการเกษตรและการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 6580

2. การบริหารจัดการชีวมวลจากอ้อยของเกษตรกร

อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจที่ใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตน้ำตาลทรายและพลังงานทดแทนของประเทศไทยและในปี 2565 ไทยสามารถส่งออกน้ำตาลทรายได้เป็นอันดับที่ 2 ของโลกรองจากบราซิล สำหรับฤดูกาลเก็บเกี่ยวอ้อยจะอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงพฤษภาคมของทุกปี โดยเกษตรกรส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีเผาอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยว หรือที่เรียกว่า “อ้อยไฟไหม้” และเผาใบอ้อยหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเตรียมดิน ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศและเพิ่มปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM 2.5 เช่นเดียวกับการเผาไหม้ของยานพาหนะและเครื่องยนต์ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในวงกว้าง

รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดให้ปัญหา PM 2.5 เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน และมีมติเห็นชอบมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษจากอ้อยไฟไหม้ โดยกำหนดปริมาณอ้อยเข้าหีบฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 ให้มีปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าหีบไม่เกินร้อยละ 10 ฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 ไม่เกินร้อยละ 5 และฤดูกาลผลิตปี 2566/2567 ร้อยละ 0 อย่างไรก็ตาม ในฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 มีปริมาณอ้อยที่ส่งเข้าโรงงานน้ำตาลจำนวน 92.07 ล้านตัน เป็นอ้อยสด 66.95 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 72.72 และอ้อยไฟไหม้ 25.12 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 27.28 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ ปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าหีบไม่เกินร้อยละ 10 ของปริมาณอ้อยทั้งหมด สาเหตุมาจากฝนที่ตกอย่างต่อเนื่อง ทำให้อ้อยลัมเป็นจำนวนมาก เป็นอุปสรรคในการตัดอ้อยสด นอกจากนี้ ยังพบว่า ปริมาณอ้อยไฟไหม้ที่ส่งเข้าโรงงานน้ำตาลในฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2563/2564 ถึงร้อยละ 7.51

จากปริมาณอ้อยไฟไหม้ที่เพิ่มขึ้น และปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการเผาใบอ้อยและยอดอ้อยที่เป็นวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชีวมวลจากใบและยอดอ้อยหลังการเก็บเกี่ยวของเกษตรกร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และลดการเผาของเกษตรกร ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ มีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน ฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ตัดอ้อยสดและมีการบริหารจัดการใบและยอดอ้อยหลังการตัดด้วยรูปแบบต่าง ๆ ในพื้นที่ที่มีการปลูกอ้อยโรงงานเป็นจำนวนมาก และเป็นพื้นที่ตั้ง

ของโรงไฟฟ้าชีวมวล ประกอบด้วย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ สุรินทร์ นครราชสีมา ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และชัยภูมิ ภาคเหนือจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร และนครสวรรค์ ภาคกลาง จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ อุทัยธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และสิงห์บุรี และภาคตะวันออกจำนวน 1 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว

ผลการศึกษา พบว่า ในฤดูการผลิตอ้อยโรงงานปี 2564/2565 การเก็บเกี่ยวอ้อยของเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนตัดอ้อยสด ร้อยละ 64.17 และใช้รถตัดอ้อยสดร้อยละ 35.83 โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้แรงงานคนตัดอ้อยมากที่สุดร้อยละ 55.00 และภาคเหนือใช้รถตัดอ้อยมากที่สุดร้อยละ 15.19 หลังจากที่เกษตรกรตัดอ้อยสดเรียบร้อยแล้ว จะมีการจัดการชีวมวลจากอ้อยทั้งหมด 5 วิธี คือ (1) ใช้วิธีการคลุมดิน ร้อยละ 50.83 มีต้นทุนทั้งสิ้น 410 บาทต่อตัน (2) ใช้วิธีการเผาร้อยละ 32.87

มีต้นทุนทั้งสิ้น 94 บาทต่อตัน (3) ใช้วิธีการอัดใบส่งขายโรงไฟฟ้าชีวมลร้อยละ 13.43 มีต้นทุนทั้งสิ้น 650 บาทต่อตัน (4) ใช้วิธีการขายให้ผู้รับซื้อนำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยและอาหารสัตว์ร้อยละ 1.85 ซึ่งไม่มีต้นทุน และ (5) การแจกฟรีร้อยละ 1.02 ซึ่งไม่มีต้นทุน สำหรับสาเหตุหลักที่เกษตรกรเผาใบอ้อยหลังการเก็บเกี่ยว คือ เกษตรกรต้องการเอาใบอ้อยออกจากแปลง เพื่อเตรียมดินปลูกอ้อยในฤดูการผลิตใหม่ ซึ่งการเผาถือเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด สะดวกรวดเร็ว และมีต้นทุนต่ำ ส่วนเกษตรกรที่เลือกการโถกกลบหรือขายใบอ้อยให้กับโรงไฟฟ้าชีวมลนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ดังนี้ (1) หากอ้อยเป็นตอสุดท้าย เกษตรกรรายย่อยทุกรายจะเผาใบอ้อยเพื่อทำความสะอาดแปลง และเตรียมลงพันธุ์ใหม่ (2) ต้นทุนการจัดการใบอ้อย ค่าตอบแทนที่ได้รับ และเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ต้องใช้ (3) แหล่งรับซื้อและจำนวนรถอัดใบอ้อย และ (4) มาตรการส่งเสริมการรับซื้อใบอ้อยเพื่อเพิ่มรายได้ และลดการเผาใบอ้อยหลังตัดของรัฐบาล

สำหรับข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยมีการจัดการใบและยอดอ้อยหลังการเก็บเกี่ยว โดยใช้วิธีการคลุมดิน เนื่องจากช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และความชุ่มชื้นให้กับดิน ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะค่าปุ๋ยและยากำจัดวัชพืช รวมทั้งไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ขณะที่การขายใบและยอดอ้อยเพื่อเป็นเชื้อเพลิงให้แก่โรงไฟฟ้าชีวมลถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง เนื่องจากมีความคุ้มค่าและเหมาะสมกับเกษตรกรที่ต้องการเอาใบอ้อยออกจากแปลง โดยเฉพาะเกษตรกรที่อยู่ใกล้โรงไฟฟ้าชีวมลในระยะทางไม่เกิน 50 กิโลเมตร นอกจากนี้ ควรผลักดันให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการชีวมลจากอ้อยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ พัฒนาให้มีผู้บริการด้านเครื่องจักรกลทางการเกษตร (Machinery Service Provider) เพื่อทดแทนแรงงาน และเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ขาดแคลน ซึ่งจะทำให้มีการนำชีวมลจากอ้อยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ สร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกร และช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2561 4727

3. การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจเกษตร กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพร

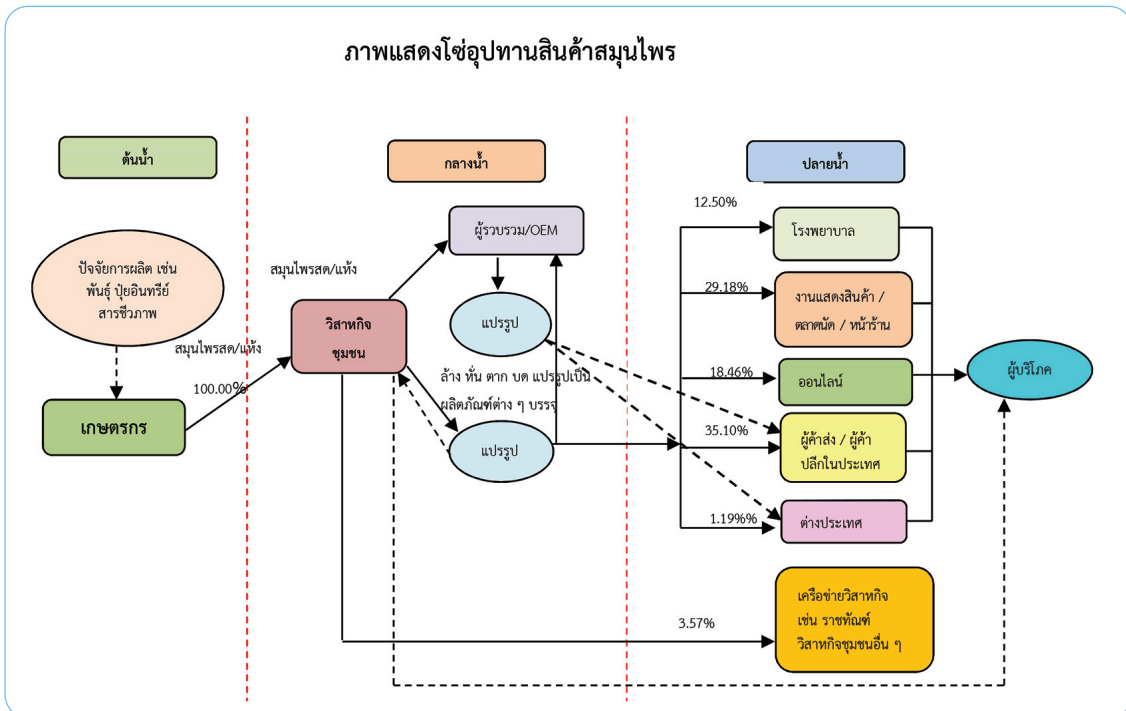
การพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง การขยายโอกาสและยกระดับรายได้ของประชาชน รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เป็นประเด็นที่ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ดังนั้นเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาประเทศโดยอาศัยพลังชุมชนท้องถิ่น จึงควรเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในภาคเกษตรผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนเป็นหน่วยธุรกิจที่สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ ของสมาชิกอย่างครบวงจร นับตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด ซึ่งการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน จะเป็นการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรที่จะยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต ดังนั้น ควรพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าเกษตรที่สามารถพัฒนาและต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

พืชสมุนไพรเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่มีการพัฒนาและต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรมและการสาธารณสุข และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าจากกระบวนการแปรรูป อีกทั้งยังมีการจัดการวัตถุดิบจากการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรยังได้รับการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่หลากหลาย อีกทั้งความต้องการของผู้บริโภคที่นิยมใช้สมุนไพรเป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพมากขึ้น ประกอบกับ มีกระแสค่านิยมการบริโภคอาหารปลอดภัยอย่างกว้างขวางทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้ตลาดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ระบุว่า ในปี 2561 ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าสมุนไพรและสารสกัดจากสมุนไพร มูลค่ารวม 736.17 ล้านบาท แบ่งเป็นสมุนไพร 349.21 ล้านบาท และสารสกัดจากสมุนไพร 386.96 ล้านบาท และในปี 2563 ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าสมุนไพรและสารสกัดจากสมุนไพรมูลค่ารวม 805.99 ล้านบาท แบ่งเป็นสมุนไพร 464.25 ล้านบาท และสารสกัดจากสมุนไพร 341.74 ล้านบาท (กระทรวงพาณิชย์, 2564)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาถึงการพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจเกษตร กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูป พืชสมุนไพร โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพร จำนวน 90 แห่ง ใน 4 ภูมิภาค ครอบคลุม 32 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการจัดทำแนวทางในการพัฒนา ชีตความสามารถและพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพร อันจะนำไปสู่การยกระดับรายได้แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

สำหรับโซุ่ปทานสินค้าพืชสมุนไพรของวิสาหกิจชุมชนจะเริ่มต้นจากเกษตรกรเป็นผู้ทำหน้าที่ในการจัดหาปัจจัยการผลิต เพื่อทำการผลิตสมุนไพรให้มีคุณภาพ ทั้งที่อยู่ในรูปของสมุนไพรสดและสมุนไพรแห้ง หลังจากนั้นจะส่งผลผลิตต่อไปยังวิสาหกิจชุมชนหรือผู้รวบรวม เพื่อทำการรวบรวมสมุนไพรจากเกษตรกรสมาชิก และต่อไปจะนำสมุนไพรดังกล่าวไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ก่อนจะจำหน่ายให้กับผู้บริโภคปลายทางซึ่งวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่จะส่งสมุนไพร และผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปแล้วขายให้กับผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมาได้แก่งานแสดงสินค้าตลาดนัดร้านนวดและสปาขายผ่านสื่อออนไลน์และโรงพยาบาลต่างๆ ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด คิดเป็น ร้อยละ 29.18 ร้อยละ 18.46 และร้อยละ 12.50 ตามลำดับ มีเพียงเล็กน้อยที่จำหน่ายสมุนไพรให้กับตลาดต่างประเทศ

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนตามเกณฑ์การประเมิน ศักยภาพวิสาหกิจชุมชน 7 หมวด ที่จัดทำโดยกรมส่งเสริม การเกษตร โดยการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในปัจจัย 7 หมวด คือ 1) ผู้นำและการบริหารวิสาหกิจชุมชน 2) การวางแผนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน 3) การบริหารตลาด 4) การจัดการความรู้และข้อมูล 5) การบริหารสมาชิกวิสาหกิจ ชุมชน 6) การจัดการสินค้าหรือบริการ และ 7) ผลลัพธ์การ ดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามลำดับ ผลการศึกษา พบว่า มี 32 ตัวแปร ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพ ของวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพร โดยมีค่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.417 ถึง 0.861 ทั้งนี้ มีปัจจัยตามเกณฑ์ในแต่ละหมวดที่สำคัญสูงสุดใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่หนึ่ง คือ หมวดผู้นำและการบริหารวิสาหกิจชุมชน ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) สมาชิกเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง วิสาหกิจชุมชน (ค่าคะแนน 0.861) 2) สมาชิกเข้าใจถึงการดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชน (ค่าคะแนน 0.839) 3) สมาชิกเข้าใจถึงแนวทาง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (ค่าคะแนน 0.823) และ 4) สมาชิกเข้าใจและ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน (ค่าคะแนน 0.755) สำหรับปัจจัย ที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2 คือ หมวดการวางแผนดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ซึ่งประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) วิสาหกิจชุมชนสามารถเข้าถึง แหล่งเงินทุน (ค่าคะแนน 0.839) และ 2) วิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการชำระหนี้ที่ดี (ค่าคะแนน 0.797) และในลำดับที่ 3 เป็นหมวด การบริหารตลาด ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) มีแผนการกระจายสินค้าสู่ตลาดภายในชุมชน (ค่าคะแนน 0.807) 2) มีแผนการกระจายสินค้าสู่ตลาดภายนอกชุมชน (ค่าคะแนน 0.663) 3) สมาชิกสามารถทำการผลิตได้ตรงตามความต้องการของตลาด (ค่าคะแนน 0.472) และ 4) สินค้ามีความแตกต่างจากคู่แข่ง (ค่าคะแนน 0.446)

จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้ 1) ควรสนับสนุนการเชื่อมโยง เครือข่ายวิสาหกิจเพื่อให้วิสาหกิจชุมชนสามารถช่วยเหลือดูแล ถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการศึกษาดูงาน 2) ควรยกระดับความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน โดยผ่านการประกวดผู้นำวิสาหกิจชุมชน สร้างทายาทเกษตรกร จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร ในกลุ่มเกษตรกร และจับมือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนด้วยระบบพี่เลี้ยง 3) ควรเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการองค์กรให้แก่วิสาหกิจชุมชน โดยการถ่ายทอดแผนการดำเนินงานสู่สมาชิกเกษตรกร

มีการประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เป็นระยะ เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชน ที่มีข้อจำกัดทั้งด้านเงินทุน องค์ความรู้ในการบริหารจัดการ โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ ดอกเบี้ยต่ำในระยะเวลา ที่เหมาะสมกับสภาพของวิสาหกิจ ชุมชน และ 4) ควรส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนจัดทำกลยุทธ์ การดำเนินธุรกิจ ครอบคลุมการผลิตและการตลาด รวมถึง สร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการทำการตลาดร่วมกัน มีการประกวดออกแบบตราสินค้าวิสาหกิจชุมชน และสร้างแพลตฟอร์ม การตลาดออนไลน์ “สมุนไพร่ไทยมาร์เก็ต”

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและประกันภัยสินค้าเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 2982

4. การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญในเชิงพื้นที่

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 – 12 ได้ศึกษาวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการใช้ประโยชน์ในระดับพื้นที่ โดยปี 2565 ได้ศึกษาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร ที่สำคัญ ได้แก่ กระจ่างดำ ปูนา เงาะโรงเรียนนาสาร ปลานิล ทูเรียนปากช่อง และทุเรียนภูเขาไฟ ศรีสะเกษ ทั้งในด้านต้นทุนผลตอบแทน วิธีการตลาดและส่วนเหลือของการตลาดของสินค้า เพื่อเป็น ข้อมูลทางเลือกในการส่งเสริมของภาครัฐและการตัดสินใจทำการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะ ผลการศึกษาการผลิตและการตลาดปูนาในพื้นที่ภาคกลางตอนบน ที่มีความโดดเด่นในการเป็น สินค้าทางเลือก สามารถทำเป็นอาชีพสร้างรายได้เสริมในครัวเรือน รวมทั้งการผลิตและการตลาด

ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ซึ่งมีความโดดเด่นด้านอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นในตัวสินค้า และเกษตรกรมีการบริหารจัดการด้านการตลาดโดยลดการพึ่งพาคนกลางทางการตลาด และสามารถกำหนดราคาจำหน่ายได้ โดยมีผลการศึกษารูปดังนี้

1) ปูนา

“ปูนา” เป็นสัตว์น้ำจืดที่คนไทยนิยมนำมาประกอบอาหารเป็นแหล่งอาหารโปรตีนราคาถูกที่หาได้ง่ายโดยเฉพาะในวิถีชีวิตชนบท มักอาศัยอยู่ตามทุ่งนา คับนา หรือคันคลองในบริเวณที่ลุ่มน้ำขังหรือที่ขุมน้ำทั่วไปที่น้ำท่วมไม่ถึง พบได้ในทุกภาคของประเทศไทย แต่ปูนาในธรรมชาติมีปริมาณลดลงเป็นจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับอดีต ปัจจุบันจึงมีการเลี้ยงปูนาในรูปแบบฟาร์มในบ่อซีเมนต์หรือบ่อดินแพร์หลายมากขึ้น จากข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (กรมประมง ปี 2563) พบว่า ปูนามีสัดส่วนการเลี้ยงในภาคกลาง ร้อยละ 36.22 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 34.05 และภาคเหนือร้อยละ 29.73 ซึ่งการเลี้ยงด้วยวิธีนี้มีข้อดี คือ สามารถควบคุมคุณภาพของปูนาให้ปลอดภัย และเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ ทำให้ปูนาที่เลี้ยงในรูปแบบฟาร์มเป็นที่ต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการเลี้ยงปูนาเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ โดยพบว่า มีการนำเข้าปูแสมจากประเทศเมียนมาทั้งในรูปแช่แข็งและดองเค็มเพื่อนำมาใช้แปรรูปทดแทนปูนา ซึ่งในปี 2564 มีปริมาณนำเข้า 1,498 ตัน มูลค่า 69.98 ล้านบาท (ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดระนอง, พฤศจิกายน 2565)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงปูนาที่กำลังได้รับความนิยมจากเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น จึงได้ทำการศึกษารวมผลผลิตและการตลาดปูนาในพื้นที่ภาคกลางตอนบนปี 2564 เพื่อหาต้นทุนผลตอบแทน วิธีการตลาด ต้นทุนการตลาด และส่วนเหลือการตลาด โดยการศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากการสอบถามเกษตรกรตัวอย่างผู้เลี้ยงปูนาในรูปแบบฟาร์มของพื้นที่ภาคกลาง 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท อ่างทอง ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา พบว่า เกษตรกรนิยมเลี้ยงปูนาในบ่อซีเมนต์ที่มีขนาด 25 ตารางเมตร โดยมีจำนวนบ่อเลี้ยงเฉลี่ย 12 บ่อต่อครัวเรือน มีค่าลงทุนสำหรับการสร้างบ่อวางระบบน้ำ ทำโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ เฉลี่ยบ่อละ 9,385.83 บาท ใช้แรงงานในการดูแลเฉลี่ย 2 คน ระยะเวลาในการดูแลเฉลี่ยวันละ 1.69 ชั่วโมง ทั้งนี้ ระยะเวลาการเลี้ยงปูนาตั้งแต่เริ่มเลี้ยง (อายุ 1 สัปดาห์) จนถึงจับจำหน่าย ใช้เวลาประมาณ 4 เดือนต่อรอบการผลิต โดยการเลี้ยงในรูปแบบฟาร์มเกษตรกรสามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ทำให้ปูนาที่มีความพร้อมสำหรับการผสมพันธุ์มากกว่า 1 รอบต่อปี ฉะนั้นในแต่ละปีเกษตรกรจึงสามารถเลี้ยงปูนาได้มากกว่า 1 รอบการผลิต

สำหรับต้นทุนและผลตอบแทนต่อการเลี้ยงปูนาในพื้นที่บ่อขนาด 25 ตารางเมตร พบว่า ต้นทุนการเลี้ยงปูนาต่อบ่อเท่ากับ 4,076.12 บาท ได้ผลผลิตเฉลี่ย 75 กิโลกรัม คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 54.35 บาท ในขณะที่จำหน่ายเป็นปูนาสดราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 100.56 บาท ทำให้เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 7,542 บาทต่อบ่อ โดยเกษตรกรจะมีกำไร 46.21 บาทต่อกิโลกรัม หรือมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 3,465.88 บาท ด้านวิธีการตลาด พบว่า เกษตรกรจะจำหน่ายปูนาสดให้แก่ผู้รวบรวมเป็นหลัก ร้อยละ 99.40 ในจำนวนนี้ร้อยละ 39.50 จำหน่ายให้ผู้รวบรวมรายใหญ่ และร้อยละ 59.90 เป็นการจำหน่ายให้ผู้รวบรวมรายย่อยซึ่งผลผลิตทั้งหมดก็จะถูกจำหน่ายต่อให้กับผู้รวบรวมรายใหญ่ ทั้งนี้ ผู้รวบรวมรายใหญ่จะจำหน่ายปูนาให้กับพ่อค้าขายส่งภาคตะวันออกเฉลี่ยเหนือร้อยละ 81.18 ภาคเหนือร้อยละ 14.28 ภาคกลางร้อยละ 4.54 ส่วนผลผลิตที่เหลืออีกร้อยละ 0.60 เกษตรกรจะจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงร้อยละ 0.50 และจำหน่ายให้ผู้แปรรูปในพื้นที่อีกร้อยละ 0.10

ด้านต้นทุนและส่วนเหลือการตลาด จำแนกเป็น 2 วิธีการตลาด คือ **วิธีการตลาดที่ 1** ผู้รวบรวมรายย่อยซื้อปูนาจากเกษตรกร จำหน่ายผ่านคนกลางทางการตลาด ได้แก่ ผู้รวบรวมรายใหญ่ พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก เพื่อจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภค มีต้นทุนการตลาดรวมกิโลกรัมละ 38.53 บาท และส่วนเหลือการตลาดรวมกิโลกรัมละ 79.44 บาท ดังนั้น ผู้รวบรวมรายย่อยซื้อปูนาจากเกษตรกรกิโลกรัมละ 100.56 บาท และจำหน่ายต่อให้กับผู้รวบรวมรายใหญ่กิโลกรัมละ 120 บาท มีต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 9.00 บาท มีกำไรจากการส่งจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 10.44 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 19.44 บาท ผู้รวบรวมรายใหญ่ซื้อปูนาจากผู้รวบรวมรายย่อยราคาต่อกิโลกรัมละ 120 บาท และจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้าส่งกิโลกรัมละ 150 บาท มีต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 16 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 14 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 30 บาท สำหรับพ่อค้าส่งที่ซื้อปูนาจากผู้รวบรวมรายใหญ่กิโลกรัมละ 150 บาท และจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้าปลีกกิโลกรัมละ 170 บาท

มีต้นทุนการตลาด 9.13 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 10.87 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 20 บาท ส่วนพ่อค้าปลีกที่ซื้อปูนาจากพ่อค้าส่งกิโลกรัมละ 170 บาท และจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภคกิโลกรัมละ 180 บาท มีต้นทุนการตลาด 4.40 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 5.60 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 10 บาท

วิธีการตลาดที่ 2 ผู้รวบรวมรายใหญ่ซื้อปูนาจากเกษตรกร และจำหน่ายผ่านพ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก เพื่อจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภค มีต้นทุนการตลาดรวมกิโลกรัมละ 36.50 บาท และส่วนเหลือการตลาดรวมกิโลกรัมละ 79.44 บาท พบว่า ผู้รวบรวมรายใหญ่ซื้อปูนาจากเกษตรกรกิโลกรัมละ 100.56 บาท และจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้าขายส่งกิโลกรัมละ 150 บาท มีต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 26 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 23.44 บาท เกิดส่วนเหลือ

การตลาดกิโลกรัมละ 49.44 บาท สำหรับพ่อค้าส่งที่ซื้อปุณาจากผู้รวบรวมรายใหญ่กิโลกรัมละ 150 บาท และจำหน่ายให้กับพ่อค้าปลีกกิโลกรัมละ 170 บาท มีต้นทุนการตลาด 7.61 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 12.39 บาท เกิดส่วนเหลือจากการตลาดกิโลกรัมละ 20 บาท ส่วนพ่อค้าปลีกที่ซื้อปุณาจากพ่อค้าส่งกิโลกรัมละ 170 บาท และจำหน่ายต่อไปให้กับผู้บริโภคกิโลกรัมละ 180 บาท มีต้นทุนการตลาด 2.89 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 7.11 บาท เกิดส่วนเหลือจากการตลาดกิโลกรัมละ 10 บาท จะเห็นว่าราคาที่ได้รับไม่มีความแตกต่างกันระหว่างการจำหน่ายให้กับผู้รวบรวมรายย่อยหรือผู้รวบรวมรายใหญ่ แต่ผู้รวบรวมรายใหญ่จะได้กำไรมากที่สุดหากับซื้อปุณาจากเกษตรกรโดยตรง

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า “ปุณา” เป็นสินค้าที่ตลาดต้องการ เกษตรกรสามารถเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมควบคู่กับการทำอาชีพหลักได้ เนื่องจากใช้เวลาในการดูแลไม่เกิน 2 ชั่วโมงในแต่ละวัน ใช้แรงงานน้อย และไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่และน้ำปริมาณมากในการเลี้ยง นอกจากนี้ยังมีรอบการผลิตสั้นสามารถสร้างรายได้มากกว่า 1 รอบการผลิตต่อปี สามารถสร้างกำไรสุทธิต่อบ่อมากกว่า 10,000 บาทต่อปีอย่างไรก็ดีเกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มเพื่อวางแผนการผลิต สร้างอำนาจการต่อรองเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย และควรมีการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการเลี้ยงปุณา เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีปลอดภัยต่อผู้บริโภค ตลอดจนควรส่งเสริมให้เกษตรกรแปรรูปปุณาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนในอาชีพต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยและประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 ชัยนาท
โทร. 0 5640 5005

2) ทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

“**ทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ**” เป็นอัตลักษณ์ของทูเรียนศรีสะเกษ จากคุณสมบัติเด่นของแหล่งผลิตในบริเวณพื้นที่ภูเขาไฟโบราณ ด้วยคุณลักษณะพิเศษของดินบริเวณนี้ซึ่งเป็นดินที่ผู้พังมาจากหินบะซอลต์ ดินเหนียวสีแดง ระบายน้ำดีมาก มีธาตุอาหารชนิดต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อพืชในปริมาณสูง และเกษตรกรใช้น้ำใต้ดินที่มีความลึกมากกว่า 50 - 100 เมตร ในการให้น้ำทุเรียน จึงส่งผลให้ทุเรียนได้รับแร่ธาตุครบถ้วน ผลผลิตมีคุณภาพ มีความแตกต่างในด้านของรสชาติ มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว คือ เนื้อทุเรียนละเอียดเนียนนุ่มกรอบนอกนุ่มใน หวานมันกำลังพอดี มีกลิ่นหอมอ่อน ๆ รับประทานแล้วไม่ร้อนใน

เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษได้รับการรับรอง
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญาตั้งแต่วันที่
4 พฤศจิกายน 2549 โดยในปี 2564 มีเกษตรกรผู้ผลิตทูเรียนได้รับการรับรอง GI รวม 124 ราย
พื้นที่ปลูกรวม 973 ไร่ ครอบคลุม 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ ขุนหาญ และศรีรัตนะ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 ได้เห็น
ความสำคัญของทูเรียนจังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญเป็นที่ต้องการของตลาด
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้ทำการศึกษาการผลิตและการตลาดทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
ที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยทำการศึกษาด้านทุนผลตอบแทนวิถีการตลาด ต้นทุน

และส่วนเหลือการตลาด โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้ปลูกทูเรียน
ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษทั้งที่ได้รับการรับรอง GI และเป็นเกษตรกรทั่วไป พบว่าเกษตรกร
ผู้ปลูกทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษที่ได้รับการรับรอง GI มีต้นทุนต่อไร่ 65,646.42 บาท
จำแนกเป็นต้นทุนผันแปร 52,788.54 บาท และต้นทุนคงที่ 12,857.88 บาท ได้ผลผลิต
เฉลี่ยไร่ละ 1,645.24 กิโลกรัม ราคาจำหน่ายกิโลกรัมละ 141.58 บาท เกษตรกรมีรายได้
เฉลี่ยต่อไร่ 232,933.08 บาท และมีกำไรสุทธิต่อไร่ 167,286.66 บาท ส่วนเกษตรกร

ผู้ปลูกทูเรียนทั่วไป มีต้นทุนต่อไร่ 61,766.31 บาท จำแนกเป็นต้นทุน
ผันแปร 50,060.98 บาท และต้นทุนคงที่ 11,705.33 บาท ได้ผลผลิตเฉลี่ย
ต่อไร่ 1,276.21 กิโลกรัม ราคาจำหน่ายกิโลกรัมละ 130.95 บาท เกษตรกร
มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ 167,119.70 บาท และมีกำไรสุทธิต่อไร่ 105,353.39 บาท
โดยเกษตรกรที่ปลูกทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษที่ได้รับการรับรอง GI แม้จะมี
ต้นทุนการผลิตต่อไร่ที่สูง แต่ก็ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ราคาจำหน่ายต่อ
กิโลกรัม และกำไรเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าเกษตรกรที่ปลูกทูเรียนทั่วไปร้อยละ 28.92
ร้อยละ 8.12 และร้อยละ 58.79 ตามลำดับ เนื่องจากผู้บริโภคมีความ
เชื่อมั่นในคุณภาพและมั่นใจแหล่งที่มาของทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษที่ได้รับ
การรับรอง GI ด้านวิถีการตลาด พบว่า ผลผลิตทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
ที่ได้รับการรับรอง GI ร้อยละ 85 เกษตรกรจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง
ในรูปแบบของการจำหน่ายหน้าสวนร้อยละ 60 จำหน่ายผ่านออนไลน์
ร้อยละ 20 และจำหน่ายผ่านทางสรรพสินค้า Modern Trade ร้อยละ 5
ผลผลิตร้อยละ 10 เกษตรกรจำหน่ายให้กับพ่อค้ารวบรวมในจังหวัด
เพื่อจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภคร้อยละ 6.50 พ่อค้าท้องถิ่นร้อยละ 3 และ
พ่อค้าคนกลางร้อยละ 0.50 ส่วนผลผลิตที่เหลืออีกร้อยละ 5 เกษตรกร
จำหน่ายให้กับพ่อค้ารวบรวมนอกจังหวัด เพื่อจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้า
ตลาดกลางนำไปจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภค

ด้านต้นทุนและส่วนเหลือของการตลาด จำแนกเป็น 2 วิธีตลาด คือ **วิธีตลาดที่ 1** ผู้รวบรวมนอกจังหวัดซื้อผลผลิตทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษที่ได้รับการรับรอง GI จากเกษตรกร และจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้าตลาดกลางเพื่อจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภค มีต้นทุนการตลาดรวมกิโลกรัมละ 8.73 บาท และส่วนเหลือการตลาดรวมกิโลกรัมละ 26.74 บาท ดังนั้น ผู้รวบรวมนอกจังหวัดซื้อผลผลิตจากเกษตรกรราคา กิโลกรัมละ 141.58 บาท และจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้าตลาดกลางราคา กิโลกรัมละ 152.74 บาท มีต้นทุนการตลาด กิโลกรัมละ 5.46 บาท มีกำไรจากการส่งจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 5.70 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาด กิโลกรัมละ 11.16 บาท ส่วนพ่อค้าตลาดกลางที่รับซื้อผลผลิตจากพ่อค้ารวบรวมนอกจังหวัด และจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภคราคา กิโลกรัมละ 168.32 บาท มีต้นทุนการตลาด กิโลกรัมละ 3.27 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 12.31 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาด กิโลกรัมละ 15.58 บาท และ **วิธีตลาดที่ 2** ผู้รวบรวมในจังหวัดซื้อผลผลิตจากเกษตรกรราคา กิโลกรัมละ 141.58 บาท และจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้าท้องถิ่นราคา กิโลกรัมละ 156.67 บาท มีต้นทุนการตลาด กิโลกรัมละ 3.47 บาท มีกำไรจากการส่งจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 11.62 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาด กิโลกรัมละ 15.09 บาท ส่วนพ่อค้าท้องถิ่นที่รับซื้อผลผลิตจากพ่อค้ารวบรวมในจังหวัด กิโลกรัมละ 156.67 บาท และจำหน่ายต่อให้กับผู้บริโภคราคา กิโลกรัมละ 174.26 บาท มีต้นทุนการตลาด กิโลกรัมละ 3.07 บาท มีกำไรจากการจำหน่ายต่อกิโลกรัมละ 14.52 บาท เกิดส่วนเหลือการตลาด กิโลกรัมละ 17.59 บาท

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า **“ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ”** เป็นสินค้า GI ที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง จากคุณภาพของผลผลิตทุเรียนที่มีความโดดเด่นมีอัตลักษณ์เฉพาะ รวมถึงการสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนและลดการใช้แรงงาน รวมทั้งการเพิ่มช่องทางจำหน่ายที่หลากหลายลดความเสี่ยงการจำหน่ายสินค้าลดการพึ่งพาคนกลาง การกวดราคา รับซื้อ และสามารถกำหนดราคาจำหน่ายให้กับลูกค้าได้ ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่ดีกว่า และมีศักยภาพอย่างยั่งยืน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยและประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 อุบลราชธานี

โทร. 0 4534 4654

5. การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2565

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าในการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ โดยกองทุนฯ ดำเนินงานภายใต้การบริหารงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ซึ่งมีเลขาธิการ สศก. เป็นประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ และนับตั้งแต่จัดตั้งกองทุนฯ จนถึงปัจจุบัน กองทุนฯ ได้พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากกองทุนฯ มากที่สุด โดยกองทุนฯ ได้มีการจัดสรรเงินสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมาแล้ว จำนวน 34 โครงการ รวมเป็นเงิน 1,183.25 ล้านบาท โดยมีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากความช่วยเหลือแล้วมากกว่า 130,000 คน

ในปี 2565 กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) การจัดสรรเงินกองทุนฯ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถผลิตให้กับเกษตรกร

ในปี 2565 คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีมติเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2565 สนับสนุนเงินช่วยเหลือจำนวนรวมทั้งสิ้น 15,598,853 บาท ให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อดำเนินการโครงการนำร่องต้นแบบการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP ด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ในการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้สามารถยกระดับคุณภาพข้าวสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล EU/NOP เพื่อส่งออกไปยังสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับบริษัท ไรท์ทง ออร์แกนิก ฟาร์ม จำกัด และบริษัท ทำนองเจริญทรัพย์ ออร์แกนิก (ไทยแลนด์) จำกัด

ที่จะรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร โดยกิจกรรมหลักของโครงการ คือ การพัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากลซึ่งงบประมาณเป็นจำนวนเงิน 8,655,976 บาท มีเป้าหมายพัฒนาเกษตรกรให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน EU/NOP จำนวน 100 ราย 1,500 ไร่ และกิจกรรมรองของโครงการ คือ การบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งงบประมาณเป็นจำนวนเงิน 6,942,877 บาท โดยมีเป้าหมายพัฒนาแหล่งน้ำในรูปแบบน้ำใต้ดิน มีพื้นที่

ได้รับประโยชน์ จำนวน 1,500 ไร่ ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี ตั้งแต่ ปี 2565 – 2568 ทั้งนี้โครงการดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรจากคุณภาพข้าวที่ได้มาตรฐานระดับสูง เพิ่มมูลค่าให้กับข้าว อีกทั้งยังเป็นการลดต้นทุนการผลิตข้าวด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งเกษตรกรจะมีรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน

2) การพัฒนาความรู้บุคลากรรัฐและเกษตรกร ผู้บริหารจัดการโครงการมีอาชีพ

กองทุนฯ ตระหนักว่าหัวใจสำคัญของการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตร คือ “คน” ที่ต้องมีความรู้ความสามารถในการผลิตและการตลาดอย่างมีอาชีพ โดยเฉพาะการเป็นนักวางแผนโครงการที่เหมาะสมกับตนเองและบริหารจัดการโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปี 2565 กองทุนฯ จึงได้จัดการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโครงการให้บุคลากรรัฐ และเกษตรกร จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่

2.1 หลักสูตร “การจัดทำข้อเสนอโครงการและแผนบริหารความเสี่ยงโครงการที่เสนอขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ” จำนวน 4 รุ่น มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 206 ราย ทำให้บุคลากรรัฐและเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนงานโครงการที่มีความเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหา หรือเพิ่มขีดความสามารถของตนเองให้เพิ่มขึ้น ตลอดจนสามารถจัดทำข้อเสนอโครงการที่เหมาะสมครบถ้วนสมบูรณ์

2.2 หลักสูตร “การวิเคราะห์การผลิตการตลาดสินค้าเกษตรแบบดิจิทัลยุคหลังโควิด-19 (Post Covid-19)” จำนวน 106 ราย ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์ตลาดสมัยใหม่ในยุค Next Normal สามารถนำความรู้ด้านการตลาดไปปรับใช้ในการวางแผนการผลิตและการตลาด ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงเกษตรกรได้รับความรู้ในด้านการจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า

2.3 หลักสูตรแนวทางการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยมีบุคลากรรัฐเข้ารับการอบรมจำนวน 50 ราย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลและควบคุมโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ รวมทั้งสามารถดำเนินโครงการได้ตามแผนที่กำหนดไว้

3) การสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าให้มีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้นร่วมกัน

ด้วยกองทุนฯ เล็งเห็นว่าการแก้ไขปัญหาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกรต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน แหล่งเงินทุน และเกษตรกร ขับเคลื่อนการดำเนินงานไปพร้อม ๆ กัน กองทุนฯ โดย สศก. หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน 9 หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์การส่งเสริมกิจการ

โคนมแห่งประเทศไทย สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สหกรณ์โคเนื้อ กำแพงแสน จำกัด และ บริษัท พรีเมียม บีฟ จำกัด จึงได้ร่วมกันลงนามขยายระยะเวลาความร่วมมือ (MOU) เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือการแก้ไขปัญหาและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ให้ระยะเวลาการดำเนินงาน MOU สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2569

4) แผนการดำเนินงานกองทุนฯ ปี 2566

ในปี 2566 กองทุนฯ ยังคงมุ่งเน้นการดำเนินงานตามภารกิจในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า โดยเฉพาะการเปิดเสรีการค้าสินค้าโคนม ภายใต้เขตการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ ที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ในปี 2558 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกร

- 1) แผนงานประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยมีภาระตามความคิดเห็นเพื่อจัดทำโครงการพัฒนาสินค้าเกษตรเป้าหมาย
- 2) แผนส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด โดยการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในสถานการณ์การผลิต การตลาด และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร รวมถึงคุณภาพมาตรฐานสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด

4.2 ด้านการประสิทธิภาพด้านการเงิน

1) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนโครงการ

1.1) การเพิ่มขีดความสามารถการจัดทำข้อเสนอโครงการที่ดี โดยการอบรมการเขียนโครงการให้กับเกษตรกรและบุคลากรของรัฐที่สนใจจะเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ

1.2) แผนการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อมุ่งเน้นให้กองทุนฯ เป็นที่รู้จักอย่างทั่วถึง รวมถึงการประกวดรางวัลเลิศรัฐ

2) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงิน และการรับเงินคืน โดยพัฒนาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการแจ้งเตือน และพัฒนารูปแบบการรายงาน

4.3 ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการกำกับติดตาม และควบคุมการดำเนินงาน

1) แผนงานพัฒนาการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงาน โดยมีการจัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยง แผนการควบคุมภายในและตรวจสอบภายใน

2) แผนงาน ติดตาม กำกับดูแลโครงการที่กองทุนฯ อนุมัติให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งมีการจัดอบรมเพื่อติดตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการ

แผนงานยกระดับขีดความสามารถบุคลากร โดยการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการจัดการความรู้ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนบริหารกองทุนภาคการเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2561 4727

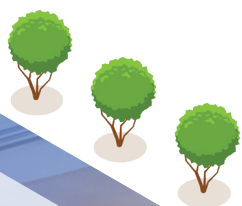

ด้านนโยบาย มาตรการ

และแผนพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) มีภารกิจในการเสนอแนะนโยบาย จัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตรที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตรให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดของแผนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของเกษตรกร ภาคเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ รวมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน โดยภารกิจหลักด้านนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร อาทิ การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การพัฒนาการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจและพื้นที่เฉพาะ การพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร และการจัดทำงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร โดยในปี 2565 มีผลงานเด่น ดังนี้

1. แผนพัฒนาการเกษตรและการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1.1 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

จัดทำขึ้นภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน โดยคณะกรรมการนโยบายฯ ได้เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการนโยบายฯ ได้ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้แผนปฏิบัติการดังกล่าว เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 สำหรับกระบวนการจัดทำแผนเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและบริบทที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การจัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาชน และเกษตรกร รวมถึงการสอบถามความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้แผนมีความครอบคลุมในทุกมิติและสอดคล้องกับการดำเนินการขับเคลื่อนของทุกภาคส่วนตลอดโซ่อุปทานด้านการเกษตรซึ่งแผนฉบับนี้มีวิสัยทัศน์คือ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีรายได้สูง มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ” มีเป้าหมาย ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ่มูลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น 2) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น 3) รายได้เงินสดสุทธิของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น 4) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และ 5) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ประกอบด้วย ประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ มีแนวทางการพัฒนา อาทิ เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร 2) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง ด้วยการปรับโครงสร้างการผลิตไปสู่การผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก (Less for More) รวมถึงสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรโดยอาศัยข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร มีแนวทาง

การพัฒนา อาทิ ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (Zero Waste) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ

สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา อาทิ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เกษตร สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการดังกล่าวจะเป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนการเกษตรของประเทศใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้ส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน / โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในฐานหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6671-2

1.2 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570)

เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สาขาเกษตรที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) จัดทำขึ้นภายใต้คณະอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และได้มีการประกาศใช้แผนปฏิบัติการดังกล่าวเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565 โดยกำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน” มีเป้าหมายหลักที่จะลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ 1) ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี 2) มูลค่าการค้าเงินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

และ 3) การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 100 ซึ่งการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดดังกล่าว มีประเด็นการพัฒนา 3 ประเด็น ได้แก่ 1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ยกระดับสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ให้เป็นผู้ประกอบการโลจิสติกส์เกษตร สนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ โลจิสติกส์เกษตรให้กับเกษตรกร พัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม โลจิสติกส์เกษตร เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานด้านโลจิสติกส์ เกษตรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวก ด้านโลจิสติกส์เกษตร มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ยกระดับศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตร ของสถาบันเกษตรกร และสร้างเครือข่ายสถาบันเกษตรกรให้เป็นฐานการรวบรวม กระจาย และเป็น จุดเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าเกษตรที่สำคัญในภูมิภาค พัฒนาลาดกลางและเชื่อมโยงตลาดระดับ ต่าง ๆ เจริญและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์สินค้าเกษตร และ 3) ส่งเสริมการนำ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา อาทิ จัดทำระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติ และสอดคล้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ พัฒนาระบบการให้บริการโลจิสติกส์เกษตรผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์เกษตร ทั้งนี้ ได้มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการ ดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำไปใช้เพื่อเป็น กรอบแนวทางในการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี และผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตรในภาพรวมของประเทศต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2579 3757, 0 2579 1751

1.3 แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570

คณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) เป็นประธาน ได้เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นคณะทำงาน และผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นคณะทำงานและเลขานุการ โดยคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2565 ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าว มีวิสัยทัศน์ คือ ประเทศไทยเป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียนบนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี 2570 มีเป้าหมาย คือ สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและยกระดับรายได้ให้เกษตรกร นำไปสู่ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน มีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี ประกอบด้วย 4 ประเด็นการพัฒนา ได้แก่ **ประเด็นการพัฒนาที่ 1** พัฒนาศักยภาพการผลิตและการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทาน

เกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน ให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ **ประเด็นการพัฒนาที่ 2** ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับภูมิภาคหรือระดับสากล ยกระดับการตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาการตลาดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ส่งเสริมและเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ในประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ และส่งเสริมการสร้างตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Branding) ให้กับผู้ผลิตและผู้ประกอบการ และ**ประเด็นการพัฒนาที่ 4** ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตลอดโซ่อุปทาน และพัฒนาและจัดการฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติจะเสนอแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ.2566 - 2570 ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อทราบ และประกาศใช้แผนปฏิบัติการฯ ต่อไป เพื่อที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถนำแผนปฏิบัติการ ฯ ไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2579 2816, 0 2579 1752

1.4 การจัดทำเขตส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning)

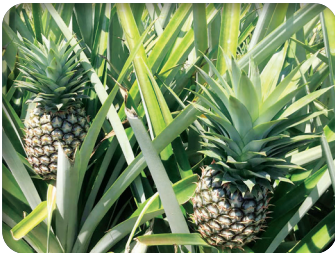
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) มาอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงที่ผ่านมาการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญหลายชนิดยังไม่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) จึงได้ทำการศึกษาแนวทางการจัดทำเขตส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สับปะรดโรงงานและมันสำปะหลัง เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มาตรการ แนวทางในการบริหารจัดการสินค้าสับปะรดโรงงานและมันสำปะหลังให้มีคุณภาพและปริมาณสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งเป็นการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดของ สศก. ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพ เช่น ความเหมาะสมของที่ดิน พื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งเสริม และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ เช่น สถานการณ์การตลาด แหล่งรับซื้อผลผลิต ฯลฯ รวมทั้งได้จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการจูงใจที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสินค้าดังกล่าวในพื้นที่เขตส่งเสริมการผลิต (พื้นที่เหมาะสม S1/S2) และนอกพื้นที่เขตส่งเสริมการผลิต (พื้นที่ไม่เหมาะสม S3/N) ดังนี้

1) มาตรการจูงใจในพื้นที่เขตส่งเสริม

การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) มาตรการด้านการผลิต โดยสนับสนุนให้มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานและมันสำปะหลัง สนับสนุนพันธุ์คุณภาพ สนับสนุนการจัดตั้งคลังอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกลการเกษตร (2) มาตรการด้านการตลาดและการแปรรูป โดยสนับสนุนให้มีการประกันราคารับซื้อผลผลิตตามคุณภาพมาตรฐาน

ของโรงงาน ส่งเสริมการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตในลักษณะ Contract Farming

(3) มาตรการด้านการเงิน โดยสนับสนุนสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ พักชำระหนี้เมื่อผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ และส่งเสริมการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ

(4) มาตรการด้านการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยส่งเสริม

การรวมกลุ่มให้กับเกษตรกร ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะให้เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในระดับพื้นที่ และ (5) มาตรการด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยทำการวิจัยและพัฒนาพันธุ์สับปะรดโรงงานและมันสำปะหลังที่มีคุณภาพเหมาะสมกับพื้นที่ วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ แปรรูปผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ที่หลากหลายตามความต้องการของตลาด

2) มาตรการจูงใจนอกพื้นที่เขตส่งเสริม

การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าทางเลือกอื่นให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย (1) มาตรการด้านการผลิต โดยสนับสนุนพันธุ์พืช / พันธุ์สัตว์ที่เป็นกิจกรรมทางเลือกให้ตรงกับความต้องการของตลาด สนับสนุนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (2) มาตรการด้านการตลาดและการแปรรูป โดยสนับสนุนการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าทางเลือก และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางเลือก (3) มาตรการด้านการเงิน โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนในปีแรกให้เกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้า

ทางเลือก และส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยต่ำ (4) มาตรการด้านการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยถ่ายทอดความรู้ในการปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าทางเลือกอย่างต่อเนื่อง และ (5) มาตรการด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยการวิจัยเพื่อสร้าง

มูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางเลือก เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง การผลิตของเกษตรกรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของตลาด

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางการพัฒนาในการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่ปลูกสับปะรดโรงงานและมันสำปะหลังให้มีปริมาณการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งเกษตรกรสามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจเลือกผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรพื้นที่เศรษฐกิจเฉพาะ
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6674, 0 2940 7216

1.5 การจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2566 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยการศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) นโยบายสำคัญของรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แนวทางการดำเนินงานของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี แผนปฏิบัติการด้าน... ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในช่วงระยะเวลา 5 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และกองทุนในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และวิเคราะห์ กลั่นกรองข้อเสนอของประมาณของส่วนราชการ

รัฐวิสาหกิจ และกองทุน เสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความเห็นชอบส่งสำนักงบประมาณ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อประกอบการชี้แจงสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในวาระที่ 1 – 3 รวมทั้งจัดทำงบประมาณโดยสังเขปของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และงบประมาณกระทรวง

เกษตรและสหกรณ์ ฉบับประชาชน เพื่อเผยแพร่และใช้ประโยชน์ ในการศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจ สำหรับหน่วยงานและประชาชนผู้สนใจทั่วไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 129,743.9629 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2565 จำนวน 18,841.3948 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.99 แยกเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 17 หน่วยงาน (รวมองค์การมหาชน) ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 128,133.5581 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.76 รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 75.4048 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.06 และกองทุนในความกำกับดูแล 2 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 1,535.0000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.18 เพื่อดำเนินการตามแผนงาน / โครงการ สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ ใน 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย **1) ด้านความมั่นคง** จำนวน 276.7521 ล้านบาท เพื่อดำเนินการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง ป้องกันและแก้ไขปัญหากการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU) และพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ **2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** จำนวน 46,159.0122 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในเรื่องเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาภาคเกษตรมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง **3) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม** จำนวน 2,569.4572 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในเรื่องส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวงส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส **4) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** จำนวน 80,738.7414 ล้านบาท เพื่อดำเนินการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ทั้งการบริหารจัดการพื้นที่ชลประทานเดิม การป้องกันระดับน้ำเค็ม การปฏิบัติการฝนหลวง จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการลดการเผาในพื้นที่เกษตร

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับโครงการที่สนับสนุนแผนแม่บทประเด็นการเกษตร โดยมีโครงการสำคัญที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเจ้าภาพ และมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการจำนวน 18 โครงการ งบประมาณ 2,551.0300 ล้านบาท อาทิ โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร โครงการส่งเสริม

และพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ โครงการ 1 อำเภอ 1 แปลง เกษตรอัจฉริยะ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร รวมถึงโครงการที่สนับสนุนแผนแม่บทอื่น ๆ งบประมาณ 71,730.1425 ล้านบาท อาทิ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนงานตามภารกิจพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็น จำนวน 3,463.7273 ล้านบาท อาทิ การป้องกันโรคระบาด การจัดที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อย การพัฒนาพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ การส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร และการจัดทำข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทางการเกษตร

ทั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 คือ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความเข้มแข็ง นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านเกษตร เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรและสร้างความสามารถในการแข่งขัน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนแผนงานและงบประมาณ
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6983, 0 2940 7251

2. การวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 และแนวโน้มปี 2566

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ทำการวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์และทิศทางการเติบโตของภาคเกษตรในแต่ละปี ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไป โดยผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 และแนวโน้มปี 2566 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2565 และแนวโน้มปี 2566

1) เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2565

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ คือ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตเฉลี่ย ณ ปีฐาน (ปี 2548)

ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ เป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไตรมา เฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยรายปี ณ ปีที่ผ่านมา และดัชนีรายได้เกษตรกร สะท้อนถึงรายได้รวมของเกษตรกรก่อนหักค่าใช้จ่าย และบ่งชี้ถึงความสามารถในการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ปี 2565 (ม.ค. - พ.ย.)

อยู่ที่ระดับ 141.0 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 139.9 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 โดยดัชนีผลผลิตหมวดพืชผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ขณะที่หมวดปศุสัตว์และหมวดประมงลดลงร้อยละ 4.3 และ 0.3 ตามลำดับ

ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ปี 2565 (ม.ค. - พ.ย.) อยู่ที่ระดับ 157.0 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 140.2 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 โดยดัชนีราคาหมวดพืชผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 หมวดปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.8 และหมวดประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5

ดัชนีรายได้เกษตรกร ปี 2565 (ม.ค. - พ.ย.) อยู่ที่ระดับ 220.2 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 194.9 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.0 โดยดัชนีรายได้เกษตรกรหมวดพืชผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 หมวดปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.2 และหมวดประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0

ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	ค่าดัชนี (ม.ค.-พ.ย.)		อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ปี 2564	ปี 2565	
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	139.9	141.0	0.7
ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	140.2	157.0	12.0
ดัชนีรายได้เกษตรกร	194.9	220.2	13.0

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2565

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืช สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาปศุสัตว์ ขยายตัว ขณะที่สาขาปศุสัตว์และสาขาประมงหดตัว

ปัจจัยบวก ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนในช่วงครึ่งแรกของปี 2565 มีมากกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและในแหล่งน้ำตามธรรมชาติมากขึ้น เพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ และทำประมง รวมถึงสภาพอากาศโดยทั่วไปที่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดในช่วงปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี จึงทำให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและมีการบำรุงดูแลรักษามากขึ้น การดำเนินนโยบายและมาตรการ

ของภาครัฐ และความร่วมมือของทุกภาคส่วนในด้านต่าง ๆ อาทิ การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทั้งด้านการใช้เทคโนโลยี ในการผลิตและใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสมเพื่อลด ต้นทุนการผลิต การเฝ้าระวังโรคพืชและสัตว์ การบริหารจัดการน้ำและให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ การยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และบริหารจัดการสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึง การขยายช่องทางการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้ เกษตรกรสามารถทำการผลิตได้ต่อเนื่องและมีช่องทางในการ จำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ อาทิ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และ “คนละครึ่ง” ทำให้คนไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวและใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าเกษตร และอาหารเพิ่มขึ้น การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) การเปิดประเทศ และเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัว ทำให้ผู้ประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ ภาคการท่องเที่ยวและบริการ ดำเนินกิจการได้เป็นปกติมากขึ้นทำให้มีความต้องการ สินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าปรับตัวดีขึ้น และความเชื่อมั่นในคุณภาพ สินค้าเกษตรของไทย ทำให้มีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ขยายตัวได้มากขึ้น

ปัจจัยลบ ได้แก่ ปรากฏการณ์ลานีญาที่มีกำลังแรงขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี รวมถึง อิทธิพลของลมมรสุมและพายุที่เข้ามาหลายระลอกในช่วงไตรมาส 3 โดยเฉพาะ พายุ “โนรู” ที่พัด เข้าไทยโดยตรงในช่วงปลายเดือนกันยายน ทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากเกือบทั้งประเทศ ขณะที่ มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติสะสมอยู่มาก ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ ซึ่งพื้นที่เกษตรและผลผลิตบางส่วนได้รับความเสียหาย ประกอบกับราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นทั้งราคาน้ำมัน ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืช และ วัตถุดิบอาหารสัตว์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูงขึ้น ความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของ โรคสัตว์ ทำให้มีการชะลอการเลี้ยง ควบคุมปริมาณการผลิต นอกจากนี้ ปัจจัยภายนอกประเทศ อาทิ ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ มาตรการ Zero-COVID ของจีน รวมทั้งเศรษฐกิจโลกที่ ชะลอตัว ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทย

เมื่อพิจารณาแต่ละสาขา พบว่า **สาขาพืช ขยายตัว ร้อยละ 2.1** เนื่องจากปริมาณน้ำที่มีเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช รวมถึงราคาสินค้าพืชหลายชนิดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง จึงใจให้ เกษตรกรขยายการเพาะปลูกและเอาใจใส่ในการบำรุงดูแลผลผลิต พืชมากขึ้น แม้ว่าในช่วงปลายไตรมาส 3 ต่อเนื่องถึงไตรมาส 4 บางพื้นที่ของประเทศจะได้รับผลกระทบจากฝนที่ตกหนักและ ปัญหาน้ำท่วม ทำให้ผลผลิตบางส่วนเสียหาย แต่การผลิตพืช

ส่วนใหญ่ยังคงเพิ่มขึ้น โดยพืชสำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน สับปะรดโรงงาน ปาล์มน้ำมัน ลำไย และทุเรียน ส่วนพืชที่ลดลง ได้แก่ มันสำปะหลัง ยางพารา มังคุด และเงาะ

สาขาปศุสัตว์ หดตัวร้อยละ 3.0 โดยสินค้าปศุสัตว์ที่ลดลง ได้แก่ สุกร ไก่ไข่ และน้ำนมดิบ สำหรับสุกรมีผลผลิตลดลง เนื่องจากปริมาณแม่พันธุ์สุกรในระบบลดลงจากความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ขณะที่เกษตรกรบางส่วนชะลอการเลี้ยงจากราคาพันธุ์สุกรและอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้น ไก่ไข่มีผลผลิตลดลงจากการดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่โดยมีการปรับลดปริมาณแม่ไก่ยืนกรง และน้ำนมดิบมีผลผลิตลดลง เนื่องจากการระบาดของโรคลัมปีสกินในโคนม ทำให้แม่โคผสมพันธุ์ติดยากและรีดนมได้ลดลง

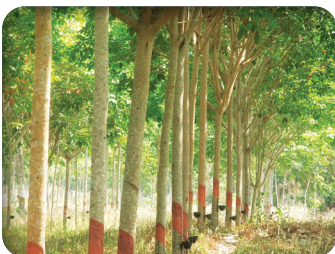
สินค้าปศุสัตว์ที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ไก่เนื้อ และโคเนื้อ โดยไก่เนื้อมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากการขยายการผลิตเพื่อรองรับความต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และโคเนื้อมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากเกษตรกรมีการควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างเข้มงวด รวมทั้งภาครัฐมีการบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคลัมปีสกินในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง

สาขาประมง หดตัวร้อยละ 2.0 เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน มีมรสุมเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาน้ำมันที่สูงขึ้นส่งผลต่อต้นทุนการทำประมง โดยสัตว์น้ำที่นำขึ้นทำเทียบเรือมีปริมาณลดลงอย่างมาก ขณะที่ปลานิลและปลาดุกมีผลผลิตลดลงเช่นเดียวกัน เนื่องจากเกษตรกรบางรายลดปริมาณการปล่อยลูกพันธุ์ปลาเพื่อลดภาระต้นทุนค่าอาหารที่สูงขึ้น ประกอบกับฝนตกชุกต่อเนื่องในช่วงเดือนสิงหาคม 2565 และอิทธิพลของพายุโนรูในช่วงปลายเดือนกันยายน 2565 ส่งผลให้เกิดอุทกภัยในแหล่งเลี้ยงปลานิลและปลาดุกในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างไรก็ตาม กุ้งทะเลเพาะเลี้ยงมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น แม้ว่า

เกษตรกรบางส่วนยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรคกุ้ง เช่น โรคซีขาว ไวรัสตัวแดงดวงขาว โรคหัวเหลือง และต้นทุนอาหารที่เพิ่มขึ้น

สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 2.7 เนื่องจากปริมาณน้ำที่มีเพียงพอ ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง และราคาอ้อยโรงงานที่อยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชชนิดอื่นมาปลูกอ้อยโรงงานมากขึ้น ส่งผลให้การจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวนาปรังและอ้อยโรงงานเพิ่มขึ้น

สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 2.0 เนื่องจากผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสถ่านไม้ ครั่ง และรังนกเพิ่มขึ้น โดยไม้ยูคาลิปตัสเพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้ในการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล และอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น การผลิตเยื่อกระดาษ การก่อสร้าง ถ่านไม้เพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้ภายในประเทศของธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ครั่งเพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมการเลี้ยง

ภายในประเทศ และมีความต้องการเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมยา อุตสาหกรรมหมักฟิมพ์ เป็นต้น และจีนก็มีความต้องการจากประเทศจีนอย่างต่อเนื่อง

3) แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2566

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0 – 3.0 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีเพียงพอสำหรับการทำเกษตร การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐด้านการเกษตรในทุกมิติอย่างต่อเนื่องและเศรษฐกิจไทยปี 2566 ที่คาดว่าจะขยายตัวได้ดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงและสถานการณ์สำคัญที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่มีความแปรปรวนมากขึ้น ราคาปัจจัยการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทั้งราคาน้ำมัน ปุ๋ย สารเคมีกำจัดโรคและแมลง และวัตถุดิบอาหารสัตว์ การระบาดของโรคพืชและสัตว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ รวมถึงความไม่แน่นอนของสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ที่อาจกลับมาระบาดเป็นวงกว้างอีกครั้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GDP ภาคเกษตร)

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	ปี 2565	ปี 2566
ภาคเกษตร	0.8	2.0 – 3.0
พืช	2.1	2.2 – 3.2
ปศุสัตว์	-3.0	3.0 – 4.0
ประมง	-2.0	0.5 – 1.5
บริการทางการเกษตร	2.7	2.5 – 3.5
ป่าไม้	2.0	0.7 – 1.7

ที่มา: ประมาณการโดยกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ณ เดือนพฤศจิกายน 2565)

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6488

2.2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภาค ปี 2565 และแนวโน้มปี 2566

การวิเคราะห์และจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค แบ่งเป็น 6 ภาค ดังนี้

1) ภาคเหนือ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืชซึ่งเป็นสาขาการผลิตหลักขยายตัวจากผลผลิตข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงานยางพาราและลำไยที่เพิ่มขึ้น สาขาประมงขยายตัวจากปริมาณการจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติและผลผลิตสัตว์น้ำเพาะเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากกิจกรรมการจ้างเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงานที่เพิ่มขึ้น ขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวจากผลผลิตสุกรและนํ้านมดิบที่ลดลง และสาขาป่าไม้หดตัวจากการบริหารจัดการไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ที่ลดปริมาณการผลิตในบางจังหวัด สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.3 – 2.3 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว

2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 3.1 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืชขยายตัวจากผลผลิตข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดที่เพิ่มขึ้น สาขาปศุสัตว์ขยายตัวจากผลผลิตไก่เนื้อ ไช้ไก่ โคเนื้อ และกระบือที่เพิ่มขึ้น สาขาประมงขยายตัวจากผลผลิตปลานิล ปลาอุก และการจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติที่เพิ่มขึ้น และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวที่เพิ่มขึ้นตามพื้นที่อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และข้าวนาปรังที่เพิ่มขึ้น ขณะที่สาขาป่าไม้หดตัวจากการตัดไม้ยูคาลิปตัสและไม้แปรรูปลดลง สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.3 – 3.3 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว

3) ภาคกลาง ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืชขยายตัวจากผลผลิตข้าว อ้อยโรงงาน สับปะรดโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพิ่มขึ้น สาขาประมงขยายตัวจากผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไมและปลาน้ำจืดที่เพิ่มขึ้น สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากการจ้างบริการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวข้าวและอ้อยโรงงานที่เพิ่มขึ้น และสาขาป่าไม้ขยายตัวจากผลผลิตไม้ยูคาลิปตัส ไม้ยางพารา รั้งนก และผลิตภัณฑ์จากป่าที่เพิ่มขึ้น ขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวจากผลผลิตสุกรซึ่งเป็นสินค้าสำคัญมีปริมาณลดลง สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว

4) ภาคตะวันออก ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 13.2 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืชขยายตัวจากผลผลิตทุเรียน มังคุด และลำไยที่เพิ่มขึ้น สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากการจ้าง

บริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวที่เพิ่มขึ้นตามเนื้อที่เพาะปลูกข้าวและเนื้อที่ยืนต้นของทุเรียน และสาขาป่าไม้ขยายตัว เนื่องจากมีการตัดโค่นต้นยางพาราเพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น ขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวจากปริมาณผลผลิตสุกรที่ลดลง และสาขาประมงหดตัวจากปริมาณผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม และสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือที่ลดลง สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.3) – 0.7 โดยสาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว ขณะที่สาขาพืชมีแนวโน้มหดตัว

5) ภาคใต้ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 หดตัวร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืชหดตัวจากผลผลิตยางพารา ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง และข้าวที่ลดลง สาขาประมงหดตัวจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือและกุ้งเพาะเลี้ยงที่ลดลง สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวจากการจ้างบริการเครื่องจักรเพื่อตัดโค่นไม้ยางพาราและการปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อปลูกปาล์มน้ำมันลดลง และสาขาป่าไม้หดตัวจากการตัดโค่นต้นยางพาราลดลง ขณะที่สาขาปศุสัตว์ขยายตัวจากจากผลผลิตไก่เนื้อและโคเนื้อที่เพิ่มขึ้น สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 – 1.8 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว

6) ภาคใต้ชายแดน ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 หดตัวร้อยละ 6.4 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยสาขาพืชหดตัวจากผลผลิตยางพารา ทุเรียน และข้าววนาปีที่ลดลง สาขาประมงหดตัวจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือและกุ้งเพาะเลี้ยงที่ลดลง สาขาบริการทางการเกษตรและสาขาป่าไม้หดตัว เนื่องจากเกษตรกรชะลอการตัดโค่นต้นยางพารา ทำให้การจ้างเครื่องจักรกลในการตัดโค่นและปรับพื้นที่ลดลง ส่งผลให้ปริมาณไม้ยางพาราลดลงด้วย ขณะที่สาขาปศุสัตว์ขยายตัวจากผลผลิตโคเนื้อไก่เนื้อและแพะเนื้อที่เพิ่มขึ้นสำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง 1.1 - 2.1 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง และสาขาบริการทางการเกษตรมีแนวโน้มขยายตัว ขณะที่สาขาป่าไม้มีแนวโน้มหดตัว

ทั้งนี้ การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภาคจะสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการเติบโตของภาคเกษตรในแต่ละภาคซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรในระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ภาคเหนือ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 5532 2658

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 4229 2557

ภาคกลาง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 5640 5008

ภาคตะวันออก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 3835 1398

ภาคใต้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 7731 1641

ภาคใต้ชายแดน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 7431 2996

3. แนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมภาพรวมประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12 (สศท.1 - 12) ได้ให้ความสำคัญของการนำระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าอัตลักษณ์ ซึ่งรวมถึงสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ร่วมกับการพัฒนาเกษตรคุณภาพสูงและการขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตรองทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ ที่สร้างรายได้สูงทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ โดยศึกษาวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ หรือสินค้า GI เปรียบเทียบระหว่างการผลิตแบบทั่วไปกับการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ จำนวน 12 ชนิดสินค้า ได้แก่ ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ข้าวหอมมะลินงูเขาไฟบุรีรัมย์ ข้าวเหนียวเขี้ยววงเชียงราย ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ทุเรียนหลงลับแลอุดรดิศต์ ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ มะม่วงน้ำดอกไม้สีระแแก้ว ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท ส้มแก้ว กล้วยไข่กำแพงเพชร กาแฟถั่วลิสงห่มพร และเนื้อโคขุนโพนยางคำ ซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกษตรกรได้นำประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ได้แก่ โดรนการเกษตรและรถพ่นยาแอร์บัสในการพ่นปุ๋ยและสารบำรุงพืช เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ การให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ การใช้เทคโนโลยีการจัดการดินการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ฮอร์โมนไข่ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ รวมถึงการใช้อาหารโคผสมสำเร็จรูป (TMR) โดยแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมภาพรวมประเทศจะเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ฯ ที่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้มีความแตกต่าง โดดเด่น สามารถสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรได้ ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการส่งออกทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกรได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมภาพรวมประเทศ จำนวน 12 สินค้าข้างต้น ในพื้นที่ 12 จังหวัด พบว่าแนวทางการพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์ฯ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยให้กระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ทำให้เกษตรกรมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มมากขึ้น สามารถลดต้นทุนมีผลตอบแทน และผลตอบแทนสุทธิต่อไร่สูงกว่าเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรแบบทั่วไปที่ไม่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โดยแนวทางการพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์ฯ

ให้ครบตลอดห่วงโซ่คุณค่าตั้งแต่ต้นทาง – ปลายทาง ประกอบด้วย **ต้นทาง** คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ 1) การนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต เช่น การใช้โดรนการเกษตรและรถพ่นยาแอร์บัสในการพ่นปุ๋ยและสารบำรุงพืช การใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ การให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ การใช้เทคโนโลยีการจัดการดินการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ฮอร์โมนไข่ ปุ๋ยหมัก

และน้ำหมักชีวภาพ การใช้อาหารโคผสมสำเร็จรูป (TMR) และการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือใช้โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นในการห่อผลผลิตด้วยไบโสตงแห่ง 2) การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งโดยพัฒนาเกษตรกรในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer: YSF) และเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer: SF) เพื่อเป็นบุคคลต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรมสามารถดำเนินงานธุรกิจเกษตรได้ตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด และการรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสถาบันเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น 3) การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ที่สามารถต้านทานโรคและทนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **กลางทาง** คือ การสร้างมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ขั้นต้นโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การสร้างแบรนด์และสร้างเรื่องราวสร้างตราสินค้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Local Brand) การพัฒนาคุณภาพสินค้า การสร้างสถานที่เก็บรักษาสินค้าเพื่อยืดอายุผลผลิต การพัฒนาระบบการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต และการสนับสนุนแหล่งเงินทุน อัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการเพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร และ **ปลายทาง** คือ การตลาด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์ในตลาดออฟไลน์และออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการบริโภคสินค้าอัตลักษณ์เชื่อมโยงแหล่งผลิตสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตร และการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ สถาบันเกษตรกร และเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้มีอาชีพด้านการตลาด

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต ควรศึกษาการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้กับสินค้าอัตลักษณ์ชนิดอื่น ๆ โดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลที่หน่วยงาน ผู้ประกอบการเกษตรกร และผู้สนใจทั่วไปสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมไปถึงศึกษาการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละพื้นที่ให้สามารถปรับใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ในการบริหารจัดการสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกร

ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมภาพรวมประเทศ หน่วยงาน ผู้ประกอบการ เกษตรกร และผู้สนใจ สามารถใช้ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ / สินค้า GI ที่มีการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมในระดับพื้นที่ ในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนา กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นชนิดอื่นได้

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

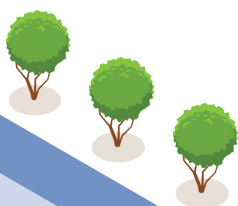
ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 เชียงใหม่
โทร. 0 5312 1318 - 9

ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) มีภารกิจรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำท่าทีการเจรจา รวมทั้งเป็นผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมการประชุมในเวทีระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายภาคเกษตร ข้อตกลงและเงื่อนไขด้านการค้าสินค้าและการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ โดยในปี 2565 มีการทำงานด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ดังนี้

Open. Connect. Balance.
#APEC2022THAILAND

112

Annual Report 2022 | Office of Agricultural Economics

APEC IPFS WEBINAR

“NEXT PERSPECTIVES ON OPENED ECONOMIES FOR TOWARDS 2030”

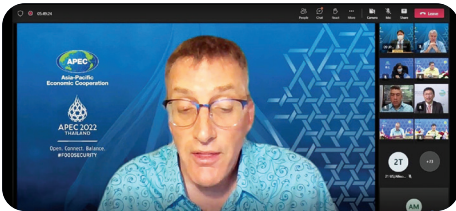

1. การประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปคในห้วงการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยปี 2565

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอาหารโลกมาเป็นระยะเวลามากกว่า 3 ปี ทำให้พื้นที่ในหลายประเทศทั่วโลกประสบปัญหาขาดแคลนอาหารและไม่สามารถเข้าถึงอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและปลอดภัยได้อย่างครอบคลุม ตลอดจนการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศถูกทำให้หยุดชะงัก และการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรที่ล่าช้าจากการขาดแคลนแรงงานในช่วงต้นของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ที่มีความรุนแรง ทำให้ทั่วโลกต่างให้ความสนใจประเด็นด้านความมั่นคงอาหารอย่างกว้างขวาง และประเทศไทยได้เป็นหนึ่งในประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงอาหารในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ด้วยความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงวิถีการเกษตรเข้าสู่ “วิถีเกษตรแม่นยำ” หรือ เกษตร 4.0 และนโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก เพื่อสนับสนุนความปลอดภัยอาหารให้ได้มาตรฐานสากลถูกหลักโภชนาการ และผลิตอาหารที่ยั่งยืนตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ความมั่นคงอาหาร

ในปี 2565 ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมเอเปค ภายใต้ Theme “เปิดกว้าง สร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน สู่สมดุล” หรือ “Open. Connect. Balance.” พร้อมมุ่งเน้นการผลักดันการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อตอบโจทย์การฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ครอบคลุมและสมดุล โดยเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยเหลือผู้ประกอบการธุรกิจ เพิ่มมูลค่าลดความสูญเสีย และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2565 ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผู้แทนจากหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนจากภาคเอกชนเข้าร่วมการประชุม พร้อมด้วยรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารจากสมาชิกเอเปคเข้าร่วมผ่านระบบการประชุมทางไกล

โดยผลการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหาร เอเปค ปี 2565 ได้เอกสารผลลัพธ์ 2 ฉบับ คือ แผนปฏิบัติการ ภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573 เพื่อให้สมาชิกเอเปคมีแผนที่ชัดเจน มีเป้าหมาย วัดผลได้ และสามารถบรรลุความมั่นคงอาหารและโภชนาการภายใน ปี พ.ศ. 2573 มีประเด็นการดำเนินงานที่สำคัญ จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ (1) เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม (2) ผลผลิตภาพ (3) ความครอบคลุม (4) ความยั่งยืน (5) ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน และ (6) การกำหนดเป้าหมายอย่างชาญฉลาดและการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ได้กำหนดการดำเนินงานโดยสมัครใจเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ ฯ จำนวน 27 เรื่อง

สำหรับเอกสารผลลัพธ์อีกฉบับ คือ **แถลงการณ์ประธาน** ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการส่งเสริมความมั่นคงอาหารในภูมิภาค ผ่านการผลักดันนโยบายสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การสนับสนุนความปลอดภัยอาหารและการอำนวยความสะดวกทางการค้า (2) การปรับปรุงการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี (3) การส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ (4) การส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีในภาคเกษตรอาหาร และ (5) การสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ตลอดปี 2565 สศก. ได้ดำเนินการจัดการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง ได้แก่ (1) การประชุมหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร ครั้งที่ 19 (2) การประชุมร่วมของหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร และคณะทำงานด้านมหาสมุทรและการประมง (3) การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573” (4) การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (5) การประชุมหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร ครั้งที่ 20 (6) การประชุมคณะทำงานความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตร และ (7) การประชุมร่วมของหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร คณะทำงานด้านมหาสมุทรและการประมง การหารือระดับสูงด้านเทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร และคณะทำงานความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตร

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนองค์กรและยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5830

2. ความร่วมมือระดับภูมิภาคในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมภายใต้กรอบ ASEAN และ BIMSTEC

1) การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนเกี่ยวกับแผนการส่งเสริมสินค้าเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 29 (The 29th Meeting of the Joint Committee on ASEAN Cooperation in Agriculture and Forest Products Promotion Scheme)

การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนเกี่ยวกับแผนการส่งเสริมสินค้าเกษตรและป่าไม้ (Joint Committee on ASEAN Co-operation in Agriculture and Forest Products Promotion Scheme: JCM) จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Plan of Action: SPA) และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะทำงานรายสินค้า (National Focal Point Working Group: NFPWG) ใน 12 สินค้า ได้แก่ สหราชอาณาจักรและผลิตภัณฑ์ โกโก้ มะพร้าว กาแฟ ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ น้ำมันปาล์ม ถั่วต่างๆ พริกไทยมันสำปะหลัง ชา ปลาหูฉลาม และหม่อนไหม ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศนำ (Lead Country) ของสินค้าน้ำมันสำปะหลัง โดยมี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นผู้ประสานงานหลัก และสินค้าหม่อนไหม โดยมีกรมหม่อนไหมเป็นผู้ประสานงานหลัก ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในกรอบอาเซียนเกี่ยวกับแผนการส่งเสริมสินค้าเกษตรและป่าไม้ (Memorandum of Understanding on ASEAN Co-operation in Agriculture and Forest Products Promotion Scheme)

เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2565 สศก. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JCM ครั้งที่ 29 ผ่านระบบการประชุมทางไกล เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความรู้ / ประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริม

และสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งในการพัฒนา
ด้านการผลิต การตลาด และการสร้างเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ
ของสินค้าเกษตรและป่าไม้ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งมีผู้แทนจาก
ประเทศสมาชิก ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย
เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมป่าไม้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมการประชุมฯ โดยมี สศก. ทำหน้าที่เป็นประธาน
การประชุม และหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat: ASEC)
ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

ทั้งนี้ สศก. ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของสินค้ามันสำปะหลังว่าไทย
ได้รวบรวมและปรับปรุงฐานข้อมูลประจำปีของสินค้ามันสำปะหลังในอาเซียน และเผยแพร่ข้อมูล
เกี่ยวกับการผลิต พื้นที่ปลูกและเก็บเกี่ยว ผลผลิต การนำเข้า การส่งออก ราคาฟาร์มและราคาขายส่ง
มันสำปะหลัง ผ่านทางเว็บไซต์ของโครงการระบบสารสนเทศความมั่นคงอาหารในภูมิภาคอาเซียน
(ASEAN Food Security Information System: AFSIS)

อนึ่งการประชุม JCM มีคณะทำงานรายสินค้าเป็นกลไกการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริม
ความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าเกษตรและป่าไม้ของอาเซียนและสนับสนุนให้เกิดการรวม
เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันตามเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่ง สศก. ในฐานะ
ผู้ประสานงานหลักในคณะทำงานส่งเสริมสินค้ามันสำปะหลัง (NFPWG on Tapioca) ได้มีการ
ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ (SPA) โดยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม NFPWG on Tapioca
มาแล้ว 4 ครั้ง ในปี 2553 2555 2557 และ 2561 และผลักดันให้มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง
ทุก 2 ปี เพื่อรักษาไว้ซึ่งกลไกการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนความร่วมมือของสินค้ามันสำปะหลัง
ระหว่างประเทศสมาชิกต่อไป ซึ่งล่าสุดได้เข้าร่วมการประชุมฯ ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2565
โดยมีกัมพูชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผ่านระบบการประชุมทางไกล

2) การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร เรื่อง การบริหารจัดการในการขนส่งสินค้าเกษตรแบบควบคุมอุณหภูมิ (The BIMSTEC Workshop on Encouraging Private Sector Participation especially in Value-Chain Management for Agricultural Products: Cold Chain Management for Agricultural Products)

กรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) เป็นกรอบความร่วมมือระหว่าง 7 ประเทศในภูมิภาคอ่าวเบงกอล ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมา เนปาล ศรีลังกา และไทย โดยมีความร่วมมือระหว่างกัน 7 สาขาหลัก และมีประเทศนำ (Lead Country) ในแต่ละสาขาเป็นผู้รับผิดชอบ ได้แก่ (1) การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร (เมียนมา) (2) ความเชื่อมโยง (ไทย) (3) การค้า การลงทุน และการพัฒนา (บังกลาเทศ) (4) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (ศรีลังกา) (5) ความมั่นคง (อินเดีย) (6) สิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ภูฏาน) และ (7) การติดต่อระหว่างประชาชน (เนปาล)

เมื่อวันที่ 16-17 มิถุนายน 2565 สศก. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร เรื่อง การบริหารจัดการในการขนส่งสินค้าเกษตรแบบควบคุมอุณหภูมิ (The BIMSTEC Workshop on Encouraging Private Sector Participation especially in Value-Chain Management for Agricultural Products: Cold Chain Management for Agricultural Products) ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมี สศก. ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมฯ และมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมา เนปาล ศรีลังกา และไทย รวมถึงสำนักเลขาธิการ BIMSTEC หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภายนอก เข้าร่วมการประชุมฯ

การประชุมดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงเกษตรกร ภายใต้สถานการณ์การค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

(COVID-19) ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ทำให้บทบาทของการขนส่งสินค้าเกษตรแบบควบคุมอุณหภูมิมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการนำสินค้าที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิจากแหล่งผลิตถึงมือผู้บริโภค ให้ยังคงรักษาสภาพทางกายภาพและทางเคมีของสินค้า คุณภาพ คงความสดใหม่ตลอดจนปราศจากเชื้อโรคปนเปื้อนตลอดโซ่อุปทาน ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้

ทั้งกระบวนการ ลดต้นทุน และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ รวมถึงจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ได้มีการบรรยายพิเศษโดยวิทยากรจากภาคเอกชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตรในภูมิภาค BIMSTEC และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการบริหารจัดการการขนส่งสินค้าเกษตรแบบควบคุมอุณหภูมิ รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินงานและการจัดทำมาตรฐานเกี่ยวกับ Cold Chain นอกจากนี้ ได้มีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของประเทศสมาชิกในประเด็นด้านสถานการณ์ ปัญหาและความท้าทาย รวมถึงการจัดการห่วงโซ่ความเย็นในอนาคต

โดย สศก. ได้นำเสนอการดำเนินงานของไทยเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาโลจิสติกส์และการบริหารจัดการห่วงโซ่ความเย็นสำหรับสินค้าเกษตรของไทย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนรายสาขาวิสัยทัศน์ และประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งยกตัวอย่างเกี่ยวกับการบริหารจัดการห่วงโซ่ความเย็นของสินค้าทุเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) โดยแผนปฏิบัติการฯ มีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ในภาคการเกษตร และใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตรของไทยให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม

สศก. ได้มีการดำเนินงานภายใต้โครงการร่วม (Common Project) และเข้าร่วมการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้/ ประสบการณ์ รวมถึงหารือหรือแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งด้านการเกษตรของอนุภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง อาทิ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ Workshop on Developing Good Agriculture Practices (GAP) มาแล้ว 2 ครั้ง เมื่อปี 2555 และ 2559 รวมทั้งการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านความร่วมมือทางการเกษตร ครั้งที่ 6 (The Sixth Meeting of the BIMSTEC Expert Group on Agricultural Cooperation: 6th EGMAC) เมื่อปี 2560

ทั้งนี้ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระหว่างประเทศทั้งสองการประชุมดังกล่าว เป็นการเน้นย้ำความตั้งใจและความพยายามของประเทศไทย ที่จะสนับสนุนความร่วมมือด้านการเกษตรกับนานาชาติในกรอบพหุภาคีอย่างเข้มแข็ง ซึ่งประเทศสมาชิกสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง เป็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในภูมิภาคต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนอาเซียนและอนุภูมิภาค
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5832

3. การบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ด้วยระบบปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด

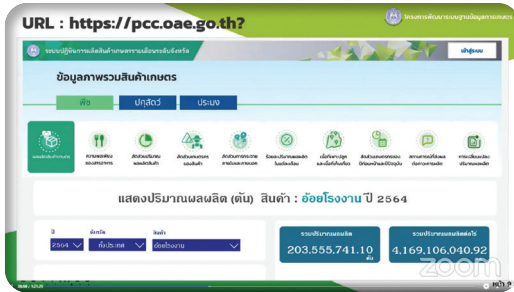
ปัจจุบันสถานการณ์ระหว่างประเทศส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอาหารในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ แนวโน้มประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ซึ่งมีภารกิจในเรื่องการเกษตรและความมั่นคงอาหาร จึงมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อยุติความหิวโหย และปรับปรุงโภชนาการและความปลอดภัยอาหาร เพื่อรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอาหาร ทั้งนี้ ประเทศไทยในฐานะสมาชิก FAO ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายความมั่นคงอาหารอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งได้เล็งเห็นความสำคัญของความมั่นคงอาหารในระดับพื้นที่ จึงได้ริเริ่มจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารในระดับพื้นที่

การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ เริ่มดำเนินการในปี 2561 ตามมติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 มอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด เพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และหน่วยงานในระดับจังหวัดและอำเภอ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 ทั้งนี้ มีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นหน่วยงานพัฒนาระบบการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้จังหวัดสามารถคาดการณ์ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดที่จะออกสู่ตลาดในแต่ละเดือนเป็นการล่วงหน้า และสามารถประเมินสถานะความมั่นคงอาหารในระดับพื้นที่ โดยที่ผ่านมาได้มีการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดครอบคลุม 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานครแล้ว

สำหรับกระบวนการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด ดำเนินการโดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ได้แก่ สำนักงาน

เกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ และผ่านการกลั่นกรองข้อมูลโดยใช้กลไกของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่

ได้แก่ คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

การดำเนินงานในปี 2565 สศค. ได้พัฒนาระบบปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี 2565 เพื่อให้การจัดทำปฏิทินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันกับความต้องการและครอบคลุมชนิดสินค้าเกษตรในระดับพื้นที่มากขึ้น โดยเชื่อมโยงกับข้อมูลรายงานภาวะการผลิตพืชระดับตำบล จัดทำโดยกรมส่งเสริมการเกษตร รวมถึงการรายงานสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น การรายงานสถานการณ์ ที่ส่งผลกระทบต่อการผลิต เช่น ภัยธรรมชาติ โรคระบาด นอกจากนี้ ระบบได้รองรับการนำเข้าข้อมูลได้หลากหลายช่องทาง เช่น การ key-in on web หรือการนำเข้าด้วย Excel template การติดตามสถานะการจัดทำข้อมูล ระบบรายงานสถิติแบบ real time และการแสดงผลข้อมูลปฏิทินแบบ Dashboard สำหรับผู้บริหาร

ทั้งนี้ การพัฒนาระบบปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและโภชนาการ จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้อย่างครอบคลุมทุกมิติของความมั่นคงอาหารทั้งในด้านความมีอยู่ของอาหาร ความปลอดภัยของอาหาร การเข้าถึงอาหารและความยั่งยืนของระบบอาหาร รวมทั้งช่วยสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและพื้นที่วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ (Zoning by Agri-map) และความต้องการของตลาด ตลอดจนส่งเสริมเกษตรกรให้มีความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ (Smart farmer) โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงอาหารในพื้นที่ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรของไทยในตลาดโลก

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

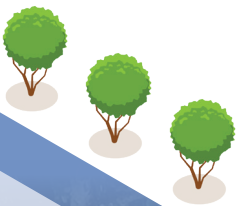
ส่วนนโยบายระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5830

ด้านการติดตามและ ประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

ภารกิจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ที่สำคัญอีกด้าน คือ ด้านการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตร สะท้อนผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามนโยบาย มาตรการ แผนงาน ภายใต้โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการตามมติคณะรัฐมนตรี โครงการภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงโครงการภายใต้แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เพื่อส่งต่อผลการติดตามและประเมินผล ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการที่สำคัญต่าง ๆ ต่อผู้บริหารในการกำหนดแนวทางนโยบายการพัฒนาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง และวางแผนการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สศก. ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการที่สำคัญ อาทิ

1. การติดตาม

ซึ่งเป็นกระบวนการสนับสนุนให้การขับเคลื่อนโครงการหรือแผนงานที่สำคัญในช่วงระหว่าง การดำเนินงาน เพื่อจัดทำรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะ สำหรับใช้เป็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานแผนงาน /โครงการ โดยรวบรวมข้อมูลจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบประเมินผลและติดตามโครงการเชิงนโยบายของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ และการติดตามในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ประเมินผล มีการจัดทำรายงาน เสนอผู้บริหารรวม 4 ครั้ง และเผยแพร่ผลการติดตามผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ เฟซบุ๊กของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) รวมถึงข่าวสารผ่านสื่อมวลชน สรุปผลโดยสังเขป ดังนี้

1.1 แผนแม่บทประเด็นการเกษตร

สศก. ได้ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ สำคัญภายใต้แผนแม่บทประเด็นการเกษตรของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย แผนแม่บทย่อย 6 ด้าน จำนวน 35 โครงการ ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 3,494.4103 ล้านบาท ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 มีผลเบิกจ่ายรวม 2,874.2871 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.25 โดยแผนแม่บทย่อยที่มีการเบิกจ่าย มากที่สุด คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีผลการ เบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 97.08 รองลงมา คือ แผนแม่บทย่อย เกษตรแปรรูป มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 95.24 และ แผนแม่บทย่อยที่มีการเบิกจ่ายน้อยที่สุด คือ แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็น ร้อยละ 77.47 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยต้องปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการติดตามในภาพรวม พบว่า สามารถดำเนินการได้ร้อยละ 105.18 ของเป้าหมาย โดยแผนแม่บทย่อยที่มีผลการดำเนินงานมากที่สุด คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 123.79 รองลงมา คือ แผนแม่บทย่อยการพัฒนาาระบบนิเวศการเกษตร มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 109.94 และแผนแม่บทย่อยที่มีผลการดำเนินงานน้อยที่สุด ได้แก่ แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 92.41 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบให้ไม่สามารถจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานส่งเสริมพืชสมุนไพรได้ ผลการดำเนินงานจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ผลการติดตาม สศก. ได้จัดทำรายงานเสนอผู้บริหารและหน่วยงาน รับทราบผลการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดทำ

โครงการภายใต้แผนแม่บทย่อยต่าง ๆ ในปี 2566 ซึ่งในแต่ละแผนแม่บทย่อยมีข้อเสนอแนะที่แตกต่างกัน ในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการภายใต้แต่ละแผนแม่บทย่อย คือ **แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** ช่วงระยะเวลาในการตรวจประเมินแปลงส้มเขียวหวาน และการตรวจวิเคราะห์สารตกค้างในข้าว ไม่สอดคล้องกับฤดูกาลผลิต หน่วยงานควรปรับแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับฤดูกาลผลิตของพืชแต่ละชนิด **แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย** การจัดหลักสูตรในระยะต่อไป ควรพิจารณาจากความต้องการและความสนใจของเกษตรกรในพื้นที่ประกอบด้วย และเกษตรกรต้องการให้ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการแปรรูปผลผลิตและการตลาดกับผลผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง **แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ** ควรปรับแผนการจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์หรือวิดีโอทัศน์ **แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป** เกษตรกรประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงและไม่สามารถขยายช่องทางการตลาดได้ หน่วยงานควรสนับสนุนความรู้ด้านการเชื่อมโยงตลาด ช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปเพื่อลดต้นทุนการผลิต **แผนแม่บทย่อยการพัฒนาาระบบนิเวศการเกษตร** การดำเนินงานเพื่อจัดระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำมีความล่าช้าไม่ทันฤดูกาลผลิต หน่วยงานควรมีการวางแผนการดำเนินงานให้แล้วเสร็จก่อนฤดูกาลผลิตเพื่อเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ได้ทันเวลา

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนประเมินผลการพัฒนาฐานปศุสัตว์และประมง
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2940 5387

1.2 แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และเป็นหน่วยงานรับงบประมาณในกิจกรรมการติดตามประเมินผลแผนงานฯ ด้วย งบประมาณ พ.ศ. 2565 มีหน่วยงานร่วมบูรณาการประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน 15 โครงการ

ผลจากการติดตาม พบว่า ในภาพรวมการขับเคลื่อนทั้ง 15 โครงการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก ที่ค่าคะแนน 3.85 และ 4.16 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพในด้านต่าง ๆ และร้อยละ 90.24 ได้นำความรู้ไปปฏิบัติและต่อยอด มีการเชื่อมโยงตลาดรวบรวมผลผลิต ส่งเสริมเครื่องหมายตลาดสินค้าเกษตรในพื้นที่ ส่งผลให้ปี 2565 ชุมชนสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ คิดเป็นมูลค่า 244,189 ล้านบาท โดยแบ่งการดำเนินงาน 3 แนวทาง คือ **ต้นทาง** การพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุนและที่ดินทำกิน 181,344 ราย (ร้อยละ 100.08) และได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ 134,897 ราย (ร้อยละ 100.90) **กลางทาง** การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการชุมชน สามารถพัฒนาสถาบัน / วิสาหกิจชุมชน 584 กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ / วิสาหกิจชุมชน 3,800 ราย พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนได้ 4,619 ผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 99.06) **ปลายทาง** การพัฒนากลไกการตลาดและระบบบริหารจัดการสามารถเชื่อมโยงตลาดการค้าข้าว 319 กลุ่ม (ร้อยละ 212.67) ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด เชื่อมโยงเครือข่าย / คลัสเตอร์ให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 262 กลุ่ม (ร้อยละ 179.45) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดชุมชนและวิสาหกิจชุมชน 467 แห่ง (ร้อยละ 718.46) เกิดมูลค่าการค้าสินค้าและบริการชุมชนที่ได้รับการส่งเสริม 2,892 ล้านบาท (ร้อยละ 350.55) พัฒนาผู้ประกอบการชุมชนด้านการบริหารจัดการและการตลาด 7,446 ราย (ร้อยละ 118.57) สามารถสร้างรายได้ 956.17 ล้านบาท

(ร้อยละ 117.76) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดแล้ว 80,013 ครั้ง (ร้อยละ 100) โดยในปี 2565 มีมูลค่าสินค้าชุมชนที่จำหน่ายได้ 244,189 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.34 จากปี 2564 มูลค่า 278,570 ล้านบาท

ทั้งนี้ สศก. ได้จัดทำรายงานเสนอผู้บริหารและหน่วยงาน รับทราบผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดทำโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการและพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย วิธีการให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินงาน ควรมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในกรณีที่เกิดผลกระทบจากภายนอก การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหา การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ควรมีการติดตามผลิตภัณฑ์ที่มีการพัฒนาในปีที่ผ่านมา รวมถึงการเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในระดับพื้นที่ให้มากขึ้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0507

2. การประเมินผล

เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงาน/โครงการ โดยเป็นการดำเนินการระหว่างและหลังสิ้นสุดการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน และสรุปผลสำเร็จหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการพิจารณาปรับปรุงหรือยุติการดำเนินงาน สรุปผลโดยสังเขป ดังนี้

2.1 โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทประเด็นการเกษตร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ดำเนินการประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อย 5 ด้าน คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ และแผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการภายใต้แผนแม่บทย่อยที่ดำเนินการในปี 2564 ดังนี้

2.1.1 การประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วย 5 โครงการสำคัญ คือ โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการพัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออกให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร และโครงการส่งเสริมและพัฒนามูลค่าสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม ในภาพรวม พบว่า สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกษตรกรสามารถจำหน่ายสินค้าที่ได้รับการส่งเสริม 1,873.50 ล้านบาท เกิดการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ร้อยละ 20.67 เกษตรกรผู้ผลิตผ้าไหม ร้อยละ 47.12 ได้รับเครื่องหมายตรานกยูงพระราชทานแล้วสามารถผลิตผ้าไหมตามมาตรฐานตรานกยูง เกษตรกรร้อยละ 55.91 มีการวางแผนการผลิตสินค้าตามกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มช่องทางการตลาดถึงผู้บริโภคโดยตรงเกษตรกรร้อยละ 62.08 มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สินค้าไม้ผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.19 ผ้าไหมเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.39 ในการดำเนินงานต่อไป หน่วยงานควรมีการจัดทำแผนล่วงหน้าในการขับเคลื่อนเพื่อขอการรับรอง GI และเป็นที่ปรึกษาให้เกษตรกรที่ขอรับรอง รวมถึงการจัดทำหลักสูตรอบรมในระยะต่อไป ควรสำรวจความต้องการของเกษตรกร ระยะเวลาในการอบรมให้เหมาะสม และให้ความรู้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 การประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วย 6 โครงการสำคัญ คือ โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดี โครงการผลิตและขยายสัตว์น้ำพันธุ์ดี โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

(ผลิตพันธุ์ดี) โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร และโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มทางเลือก เพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) ในภาพรวมการดำเนินงานโครงการภายใต้ แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับดีมาก เกษตรกร ร้อยละ 82.03 นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ สินค้าเกษตรชีวภาพ ปี 2564 สามารถสร้างมูลค่าการผลิตรวม 40.0697 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี 2563 ร้อยละ 25.01 สามารถจำหน่ายผลผลิตสดของสินค้าเกษตรชีวภาพ จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในกลุ่มสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และ พืชพันธุ์ดี ปี 2564 มีมูลค่าเฉลี่ย 38,416.67 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นจาก ปี 2563 ร้อยละ 25.44 มูลค่าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากการที่เกษตรกร นำผลผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์และจำหน่าย ในปี 2564 มีมูลค่ารวม 11,173.17 บาทต่อครัวเรือน จำแนกเป็นผลิตภัณฑ์ จากสมุนไพร มูลค่าเฉลี่ย 4,929.17 บาทต่อครัวเรือน และผลิตภัณฑ์ จากแมลงเศรษฐกิจ มูลค่าเฉลี่ย 6,244 บาทต่อครัวเรือน นอกจากนี้ เกษตรกรสามารถนำสินค้าเกษตรชีวภาพที่ผลิตเองมาใช้ได้มากขึ้น ทั้งจากสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และพืชพันธุ์ดี รวมถึงนำผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา ขึ้นมาใช้ในครัวเรือน ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้จากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ให้กับครัวเรือนได้ ซึ่งการดำเนินงานในระยะต่อไป ควรมี

การสำรวจความต้องการของเกษตรกรก่อน เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการเข้าร่วม โครงการ และควรส่งเสริมหลักสูตรด้านธุรกิจการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 การประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วย

3 โครงการสำคัญ คือ โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง โครงการ ส่งเสริมอาชีพประมง และกิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ในภาพรวม พบว่า มีผู้นำความรู้ ไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 25.87 ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,736.78 บาทต่อเดือน มีมูลค่าสินค้าเกษตร แปรรูปเพิ่มขึ้น 109.83 บาทต่อกิโลกรัม และมีการจ้างงานในชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 28.70 เกิดการ

รวมกลุ่มเพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร ร้อยละ 55.65 และ ผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 84.35 มีความตั้งใจประกอบ กิจการแปรรูปสินค้าเกษตรต่อในอนาคต ส่งผลให้ ร้อยละ 56.05 มีการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่าย การแปรรูป และผู้ที่ดำเนินการแปรรูปสินค้าเกษตรแล้ว ร้อยละ 7.36 ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตและ มาตรฐานสินค้าแล้ว ซึ่งในการดำเนินงานต่อไป ควรมี กิจกรรมการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์

และบรรจุภัณฑ์เกษตรแปรรูปให้สามารถเก็บรักษาได้นานและไม่เสื่อมคุณภาพ หรือเน่าเสียระหว่างขนส่ง รวมถึงการสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกรเพื่อการต่อยอดต่อไป

2.1.4 การประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อย

เกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก คือ การพัฒนาระบบ

ด้านเกษตรอัจฉริยะ จัดทำแปลงนำร่อง / จุดเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ อบรม

ถ่ายทอดความรู้การใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ และบริการเครื่องจักรกล

ทางการเกษตรในภาพรวมพบว่าเกษตรกรร้อยละ 95.68 นำความรู้ที่ได้รับ

ไปใช้ประโยชน์ในจำนวนนี้ร้อยละ 80.39 สามารถลดค่าใช้จ่ายใน

การผลิตที่เป็นเงินสดได้เฉลี่ย ร้อยละ 12.10 เกษตรกรมีผลผลิตต่อหน่วย

ของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ / อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 4.77 สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าได้ร้อยละ 12.88 จากเป้าหมาย

ร้อยละ 3 โดยสินค้าที่เพิ่มมูลค่า ได้แก่ ข้าว ร้อยละ 16.23 กล้วยเลี้ยงสัตว์

ร้อยละ 3.06 ข้าวโพดหวาน ร้อยละ 11.29 อ้อยโรงงาน ร้อยละ 81.81 สินค้าไม้ยืนต้น ร้อยละ 10.47

เป็นต้น หลังการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกษตรกรมีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้น อาทิ

การใช้ระบบปรับพื้นที่ด้วยเลเซอร์และใช้เครื่องอากาศยานไร้คนขับ (โดรน) สำหรับพ่นปุ๋ยและ

สารเคมีในแปลงข้าว เฉลี่ย 2,546.72 บาทต่อไร่ (ร้อยละ 75.95) การรับบริการยืมเครื่องจักรกลและ

อุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยวและอัดฟางก้อน 1,458.82 บาทต่อไร่ การใช้เทคโนโลยีระบบน้ำอัจฉริยะ

ในแปลงข้าวโพดหวาน 5,663.52 บาทต่อไร่ (ร้อยละ 45.74) และการจัดการสวนแบบเป็นเลิศ

ในแปลงปาล์มน้ำมัน มีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 6,123.51 บาทต่อไร่ (ร้อยละ 42.71) ซึ่งการดำเนินงาน

ในระยะต่อไป ควรมีการทบทวนและปรับปรุงแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนฯ

ควรมีการขยายผลแก่เกษตรกรในพื้นที่ถึงผลที่เกิดขึ้น พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต

เพื่อการปรับเปลี่ยนสู่การทำเกษตรอัจฉริยะ

2.1.5 การประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศ

การเกษตรประกอบด้วย 2 โครงการสำคัญ คือ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

และโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่

เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ซึ่งทั้ง

2 โครงการเป็นโครงการสำคัญตามนโยบายของกระทรวง

เกษตรและสหกรณ์ สามารถสรุปรายโครงการ ดังนี้

โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบ

แปลงใหญ่ในการประเมินผลครั้งนี้ ประเมินผลได้และผลลัพธ์ที่

เกิดขึ้นภายหลังการส่งเสริมครบ 3 ปี ในแปลงใหญ่ที่ดำเนินการ

ปี 2562 และการประเมินผลกระทบและความยั่งยืนภายหลัง

จากการส่งเสริมผ่านไปช่วงระยะเวลา 4 – 6 ปี ในแปลงปี 2559 – 2561 โดยผลการประเมิน แปลงปี 2562 พบว่าเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ 7.16 มูลค่าการลดต้นทุนรวม 473.05 ล้านบาท เพิ่มผลผลิตได้ ร้อยละ 9.69 มูลค่าการเพิ่มผลผลิตรวม 1,502.62 ล้านบาท ส่งผลให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 1,975.67 ล้านบาท โดยกลุ่มสินค้าข้าวสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจมากที่สุดรวม 552.94 ล้านบาท ทั้งนี้ การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตต่ำกว่าเป้าหมายที่โครงการกำหนด

ที่ร้อยละ 20 เนื่องจากเกษตรกรเผชิญกับปัญหาการผลิตรวมที่มีการปรับตัวสูงขึ้น เกษตรกรร้อยละ 33.80 ได้รับรองมาตรฐานสินค้า เช่น การรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 31.20 รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 1.52 รับรองมาตรฐาน RSPO ร้อยละ 0.65 เป็นต้น เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมการรับรองความรู้จากหน่วยงานภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ แต่ด้านการร่วมกันซื้อปัจจัยการผลิตและการร่วมกันจำหน่ายสินค้ายังคงน้อยที่ร้อยละ 44.45 เกษตรกรร้อยละ 23.40 จำหน่ายผลผลิตกับภาคเอกชนที่ทำข้อตกลง (MOU) ทั้งหมด เกษตรกรร้อยละ 73.67 ไม่มีการจำหน่ายผลผลิตกับภาคเอกชนที่ทำข้อตกลง (MOU) เนื่องจากราคาซื้อไม่แตกต่างกับท้องตลาด ไม่มีหน่วยงานเข้ามาทำข้อตกลงในพื้นที่แหล่งรับซื้อภายใต้ข้อตกลงอยู่ไกลแหล่งเพาะปลูกของเกษตรกร และกลุ่มมีภาระผูกพันกับแหล่งรับซื้ออื่น ๆ ทั้งนี้ เกษตรกรสามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาดโดยการจำหน่ายในรูปแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก และอื่น ๆ

ผลการประเมินแปลงปี 2559 – 2561 พบว่า ภายหลังจากการเข้าร่วมโครงการเกษตรกรมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return On Investment: ROI) เพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 33–48 สามารถก่อให้เกิดผลกำไรในรูปแบบของการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เกษตรกรร้อยละ 98.36 ยังคงร่วมมือในการดำเนินงานกลุ่ม ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง เกษตรกรร้อยละ 86.21 ลดการใช้สารเคมี ปรับเปลี่ยนมาใช้สารอินทรีย์ในการทำเกษตรมากขึ้น เกษตรกรดำเนินการแปรรูปผลผลิตค่อนข้างน้อยที่ร้อยละ 21.33

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 5 หน่วยงาน ได้แก่ กรมประมง กรมหม่อนไหม กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ สศก. ผลการประเมิน พบว่า ด้านความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ การจัดทำฐานข้อมูลสินค้าเกษตรและแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตร สามารถจัดหาพื้นที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 98,305 ไร่ ในพื้นที่ 51 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 103.48 ของเป้าหมาย 95,000 ไร่ โดยเกษตรกรร้อยละ 54.51 ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตแล้ว ก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิจาก

การปลูกข้าวนาปี 2563/64 เฉลี่ย 667.41 บาทต่อไร่ หลังเข้าร่วมโครงการเกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็น กิจกรรมที่เหมาะสมแล้ว พบว่า การเลี้ยงปลา ผลตอบแทนสุทธิ 1,845.85 บาทต่อไร่ การปลูกหม่อน ผลตอบแทนสุทธิ 3,494.47 บาทต่อไร่ การปลูกพืชทางเลือก (เช่น ผักสวนครัว กล้าย) ผลตอบแทนสุทธิ 1,437.53 บาทต่อไร่ การทำเกษตรผสมผสาน (ข้าวร่วมกับพืชผักสวนครัว) ผลตอบแทนสุทธิ 794.55 บาทต่อไร่ และ ซึ่งมีผลตอบแทนสุทธิสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการ และเกษตรกรพึงพอใจต่อภาพรวมโครงการในระดับมากที่สุด แต่ยังคงมีเกษตรกรที่ไม่ได้ทำการปรับเปลี่ยนการผลิตอย่างเต็มพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้โครงการยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร

ด้านผลกระทบเบื้องต้น เกษตรกรร้อยละ 98.65 จะดำเนินกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง เห็นว่า สามารถนำผลผลิตที่ได้เป็นอาหารและจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริม อีกร้อยละ 1.35 ไม่ทำต่อ แรงงานไม่เพียงพอและขาดแหล่งน้ำ และหลังจากที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตและได้รับผลผลิตแล้ว ณ วันที่สำรวจ พื้นที่ที่ได้รับผลผลิตแล้วในภาพรวมเกิดผลตอบแทนสุทธิ 72.00 ล้านบาท และหากได้รับผลผลิตทั้งหมดจากการปรับเปลี่ยนพื้นที่แล้วคาดว่าจะเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจในภาพรวม 94.47 ล้านบาท เกิดผลตอบแทนส่วนเพิ่มเมื่อเทียบกับก่อนมีโครงการคิดเป็น 28.86 ล้านบาท และจะเกิดความคุ้มค่าของโครงการในอีก 2 ปี 2 เดือน

สำหรับผลการประเมินทั้งหมด สศก. ได้มีการรายงานผลการประเมินเสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการในระยะต่อไปทั้งในด้านการบริหารจัดการ ในบางแผนงานให้มีความสอดคล้องของกิจกรรมซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน การจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมกับกิจกรรมที่ดำเนินการในแต่ละโครงการ การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนแผนงานอย่างจริงจังและชัดเจน การสำรวจความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ก่อนกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ครอบคลุมจำนวนเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีทางเลือกในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น เพื่อให้เป็นรายได้เสริมและพัฒนาเป็นรายได้หลักให้กับครัวเรือนเกษตรกรในอนาคตต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0507

2.2 โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ ภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ผลการประเมิน พบว่า พัฒนาพื้นที่เกษตรกรรุ่นใหม่ 96,218.50 ไร่ เพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำ 67.5520 ล้านลูกบาศก์เมตร และเกิดการจ้างแรงงานเกษตรกรรุ่นใหม่ระดับตำบล 15,102 ราย เกษตรกรมีผลตอบแทนจากการทำกิจกรรมในแปลง โดยมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปีละ 4,145.25 บาทต่อครัวเรือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.59 และผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้นปีละ 2,797.89 บาทต่อครัวเรือนหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.17 คิดเป็นมูลค่าผลตอบแทนรวมจากการทำเกษตรกรรุ่นใหม่ 76 ล้านบาท เกิดการพึ่งพาตนเองสามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและลดต้นทุนการผลิต โดยบริโภคผลผลิตของตนเองเฉลี่ยปีละ 2,617.44 บาทต่อครัวเรือน และใช้ปัจจัยการผลิตของตนเองเฉลี่ยปีละ 3,987.85 บาทต่อครัวเรือน มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจำนวน 6,098 ล้านบาท หรือสร้างเงินหมุนเวียน 2.34 เท่าของงบประมาณที่เบิกจ่าย ในแปลงเกษตรกรรุ่นใหม่ มีการผลิตที่เกื้อกูลกันของกิจกรรมทั้งทางด้านการเพาะปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมงที่หลากหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน มีแรงงานคืนถิ่นร้อยละ 5.61 กลับมาทำงานในพื้นที่ ช่วยลดปัญหาการว่างงาน รวมทั้งเกษตรกรและผู้รับจ้างงานได้รับการจ้างงานซึ่งเป็นแรงงานในท้องถิ่นมีอาชีพและรายได้ในช่วงวิกฤต ทั้งนี้ เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ต้นแบบ 106 กลุ่ม ด้านความยั่งยืนของโครงการเกษตรกรร้อยละ 41.34 ทำเกษตรกรรุ่นใหม่

ต่อเนื่องครบตามสัดส่วน และเกษตรกรร้อยละ 67.40 ได้ขยายผลการทำเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรกรรายอื่นๆ โดยเกษตรกรร้อยละ 41.67 ที่ได้รับการขยายผลการทำเกษตรกรรุ่นใหม่ได้นำไปปฏิบัติด้วยแล้ว

ทั้งนี้ หากมีการดำเนินโครงการในระยะต่อไป หน่วยงานควรจัดประชุมชี้แจงรายละเอียด ทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้รับจ้างชุดสระและเกษตรกร เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรูปแบบการขุดสระน้ำให้ชัดเจน ควรบูรณาการการติดตาม การดำเนินงาน และการสนับสนุนปัจจัยการผลิต พร้อมองค์ความรู้ให้เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ควรสนับสนุนผู้รับจ้างงานที่มีศักยภาพไปเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ ต่อยอดสู่การเป็นผู้ประกอบการ และเป็นผู้นำด้านการเกษตรในท้องถิ่นต่อไป พัฒนากลุ่มที่มีความเข้มแข็ง และมีความพร้อมในการเป็นกลุ่มทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ ด้านการตลาด การผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน การจัดเตรียมช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิต ทั้งรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การสร้างเครือข่ายการตลาดในชุมชน ผลักดันการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของกลุ่มในปีต่อไป ควรติดตามให้คำแนะนำ การปรับปรุงแบบ หรือกิจกรรมการทำเกษตรให้สอดคล้องกับการแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ตามหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั้งนี้อาจจะไม่ตรงตามหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละราย และเมื่อมีแหล่งน้ำและนาข้าวที่เพียงพอแล้ว ให้เน้นการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์หลายชนิดผสมผสานกัน และให้ความรู้ คำแนะนำ เกี่ยวกับผลกระทบของสารเคมีและวัตถุอันตราย ให้แก่เกษตรกร

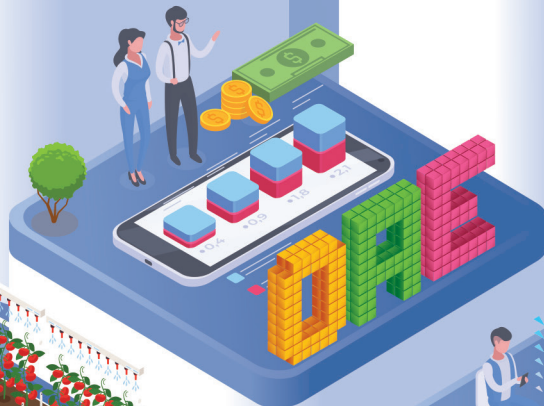
อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความตระหนักถึงผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรปลอดภัยมากขึ้น โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายในแปลงอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 8267

ส่วนที่

5

กิจกรรมในรอบปี

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ของ สศก.

เลขาธิการ สศก. รับมอบรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ คปก.
และระบบประกันภัย

วันที่ 7 ตุลาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รับมอบรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสำนักงาน คปก. และระบบการประกันภัย ในงาน Thailand Insur Tech Fair 2022 และพิธีมอบรางวัลประกันภัยดีเด่นครบวงจร (Prime Minister's Insurance Award) ประจำปี 2565 ในฐานะร่วมผลักดันการประกันภัยด้านเกษตรและการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำการเกษตรของเกษตรกรแบบครบวงจร โดยมีนายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน ณ ห้องพินิกซ์ 1 - 6 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี กรุงเทพฯ

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ของ สศก.

สศก. รั้งรางวัล “Excellent Open Data Hub”

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565 นายวินิต อธิสุข รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรขึ้นรับรางวัล “Excellent Open Data Hub” โดยมี ดร.ชาญกฤตเดชวิชิตกัษ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักรัฐมนตรี เป็นผู้มอบรางวัล ซึ่งรางวัลดังกล่าว สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) จัดขึ้นมอบรางวัลให้แก่หน่วยงานที่เปิดเผยชุดข้อมูลเปิดภาครัฐในโครงการ DIGI DATA AWARDS ณ โรงแรม Arnoma Grand Bangkok กรุงเทพฯ ในการนี้ นางพัชรารัตน์ ลิ้มสิริกกุล ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร และ ดร.กาญจนา ขวัญเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ เข้าร่วมงานในครั้งนี้ด้วย

โอกาสนี้ ดร.กาญจนา ขวัญเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ยังได้ร่วมเสวนา DIGI TALK ในหัวข้อ Review and Preview ภาครัฐไทยกับการขับเคลื่อนด้วย Data พร้อมด้วยวิทยากรผู้ว่าการเคหะแห่งชาติ และ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ของ สศก.

สศก. รับมอบรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศ ในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง

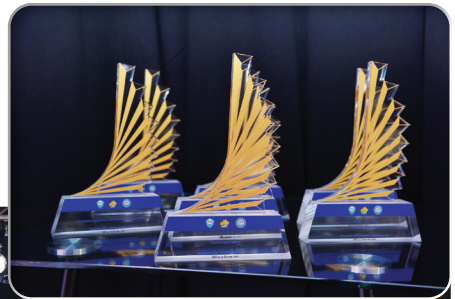

วันที่ 1 ธันวาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขึ้นรับรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ 8 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับประกาศเกียรติคุณด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ระดับดี

ในการนี้ นายศรีไพร บุญยะเดช เลขาธิการกรม เข้าร่วมเป็นเกียรติในครั้งนี้ด้วย ณ ดิกสันติโมเต็รี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ สำหรับ พิธีมอบรางวัลดังกล่าว จัดโดยกรมบัญชีกลาง มอบรางวัลให้แก่หน่วยงาน 51 หน่วยงาน 103 รางวัล ที่มีการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังใน 5 มิติ คือ มิติด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มิติด้านการเบิกจ่าย มิติด้านการศึกษา มิติด้านการตรวจสอบภายในภาครัฐ และมิติด้านปลอดความรับผิดทางละเมิด เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังในภาพรวมของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ โดยยกย่อง เชิดชูหน่วยงานที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นขวัญกำลังใจให้กับหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการภายใน (ด้านการเงินการคลัง) ให้ได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ของ สศก.

สศก. รับรางวัล สำเภานาวาทอง ประจำปี 2565

วันที่ 14 ธันวาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รับมอบรางวัล “สำเภานาวาทอง” ประจำปี 2565 ซึ่งเป็นรางวัลสุดยอดหน่วยงานรัฐด้านการอำนวยความสะดวก ภาคธุรกิจ จัดโดยหอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมี ดร.วิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานมอบรางวัล ณ หอประชุม ชั้น 7 อาคาร 23 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพฯ

กิจกรรมในรอบปี 2565

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี 2564

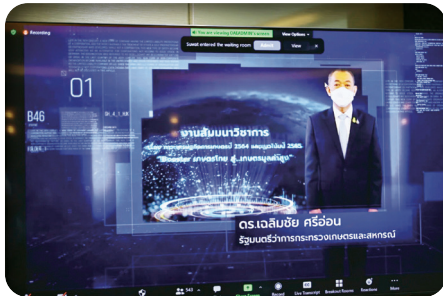

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2564 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินและเครื่องกฐินพระราชทาน ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) น้อมนำถวายแด่พระสงฆ์ ณ วัดนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีนายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานในพิธี และเจ้าอาวาสวัดนครสวรรค์ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ สำหรับยอดเงินร่วมทำบุญในครั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และผู้มีจิตศรัทธาร่วมทำบุญเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,942,240 บาท เพื่อเป็นการอุปถัมภ์พระสงฆ์ที่จำพรรษาครบถ้วนไตรมาส ให้ได้รับอานิสงส์ตามพระวินัย และเป็นทุนในการบูรณปฏิสังขรณ์พระอาราม และเพื่อเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาต่อไป

กิจกรรมในรอบปี 2565

การสัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

วันที่ 23 ธันวาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมเสวนา หัวข้อ “Booster เกษตรไทยสู่ เกษตรมูลค่าสูง” ในงานการสัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 และแนวโน้มปี 2565 โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกล่าวเปิดผ่านวีดิทัศน์ ในการนี้ ได้มีการรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 และแนวโน้มปี 2565 โดยเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทั้งนี้ ในการเสวนา ยังได้รับเกียรติจาก นายศักดิ์ชัย อุจน์จิตติกุล รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายคมกริช นาคะลักษณ์ รองประธานคณะกรรมการเพิ่มมูลค่าพืชเกษตรหอการค้าไทย นางสาวเสาวลักษณ์ มณีทอง ผู้แทนเกษตรกร และดำเนินการเสวนา โดย ผศ.ดร. วิศิษฐ์ ลิ้มสมบุญชัย คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ ห้องประชุม 3 อาคารนวัตกรรมการเกษตร รวมทั้งเผยแพร่ผ่านระบบ ZOOM และ FB Live เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน ในครั้งนี้ด้วย

กิจกรรมในรอบปี 2565

การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการที่มีต่อสวัสดิการทางสังคม (Social welfare)”

วันที่ 18 มกราคม 2565 ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการที่มีต่อสวัสดิการทางสังคม (Social welfare)” จัดขึ้นระหว่างวันที่ 18 – 20 มกราคม 2565 ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 3 อาคารนวัตกรรมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและถ่ายทอดผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting โดยมี นางพนิดา ไตพ่วง รักษาการผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล กล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ความเข้าใจในหลักการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการที่มีต่อสวัสดิการทางสังคม (Social welfare) ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการที่มีต่อสวัสดิการทางสังคม (Social welfare) ได้อย่างถูกต้องต่อไป ทั้งนี้ได้รับเกียรติจากวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จากหน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา มาร่วมบรรยายให้ความรู้ แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้

กิจกรรมในรอบปี 2565

การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี ค.ศ. 2030 ภายใต้กรอบเอเปค

วันที่ 28 มีนาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี ค.ศ. 2030 ภายใต้กรอบเอเปค” โดยการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นระหว่างวันที่ 28 – 29 มีนาคม 2565 ณ โรงแรม พูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมพร้อมด้วยสมาชิกเอเปค 21 เขตเศรษฐกิจ ผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาเกษตรกรแห่งชาติ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) และสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (ABAC) เข้าร่วมประชุม

กิจกรรมในรอบปี 2565

การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

วันที่ 23 พฤษภาคม 2565 นายวินิต อธิสุข รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ภายใต้กรอบเอเปค โดยมีผู้แทนเข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน ภาคเกษตรกร และสมาชิกเขตเศรษฐกิจเอเปค จำนวน 21 เขตเศรษฐกิจเข้าร่วมผ่านการประชุมออนไลน์ ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าว จัดขึ้นระหว่างวันที่ 23 – 24 พฤษภาคม 2565 ณ โรงแรมพูลแมน คิงพาวเวอร์ กรุงเทพฯ

กิจกรรมในรอบปี 2565

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570

วันที่ 6 มิถุนายน 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดย กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 โดยมี ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในการนี้ นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน ซึ่งการประชุมดังกล่าว มีการบรรยายถึง (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ด้านการเกษตร พ.ศ. 2566 - 2570 โดยนางสาววาปี รัชชากร ผู้เชี่ยวชาญ ด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจการเกษตร และการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างแผน ในส่วนของการพัฒนาทั้ง 4 ประเด็น โดย นายรัตน์ สวามีชัย เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ นางเพ็ญศิริ เกียรติเฟื่องฟู รองผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นางสาวภัทราภรณ์ โสเจยยะ รองอธิบดี กรมพัฒนาที่ดิน นายสายันต์ ตันพานิช รองผู้อำนวยการวิจัยและพัฒนา ด้านอุตสาหกรรมชีวภาพ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย และดำเนินรายการโดย ผศ.ดร.มนต์ชัย พิณีจิตรสมุทร อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ โรงแรมรามาคาร์เดนส์ กรุงเทพฯ

กิจกรรมในรอบปี 2565

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็น ต่อร่างแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ.2566-2570

วันที่ 7 มิถุนายน 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยมี นายประยูร อินสกุล รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในครั้งนี้ ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน ซึ่งการสัมมนา มีการนำเสนอร่างแผนปฏิบัติการ ด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยนางสาวกัลยา สงรอด ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร พร้อมเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผน ในประเด็นต่างๆ โดย ดร.สมชวน บุญระหงส์ ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร นายพิศาล พงศาพิชณ์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ นายชอุทิศพร เม็งเกร็ด ผู้จัดการสามพรานโมเดล และดำเนินรายการโดย รศ.ดร.ดุสิต อธิวัณณ์ อาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ ห้องประชุมศรีปลั่ง ชั้น 8 อาคารวิสัยทัศน์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กิจกรรมในรอบปี 2565

สศค. ร่วมบันทึกเทปถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

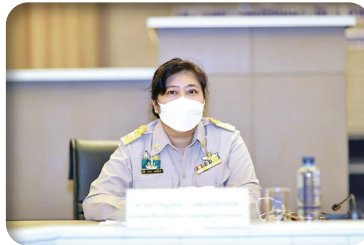
วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารร่วมบันทึกเทปโทรทัศน์ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสสมทวงเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว 70 พรรษา วันที่ 28 กรกฎาคม 2565 ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

กิจกรรมในรอบปี 2565

การเปิดตัวระบบและการอบรม เรื่อง “ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต”

วันที่ 4 กรกฎาคม 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดย ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ เปิดตัวระบบและการอบรม เรื่อง “ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต” โดยมี ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในการนี้ นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน โดยมีการบรรยาย เรื่อง ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิตโดย ทีมวิทยากรของ สศก. และ ธพท. ณ ห้องประชุมพื้งบุญ ชั้น 8 อาคารวิสิทธ์ทัศน์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การสัมมนาระดับความคิดเห็น แนวทางการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลในฟาร์มสุกร

วันที่ 3 สิงหาคม 2565 นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการสัมมนาระดับความคิดเห็น เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลในฟาร์มสุกรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ณ โรงแรม ณ เวลา จังหวัดราชบุรี โดยมี ดร. พงศ์ไท ไทโยธิน ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน พร้อมบรรยาย เรื่อง “นโยบาย BCG (BCG ECONOMY MODEL) ด้านการเกษตร”

นอกจากนี้ ในงานสัมมนา ได้มีการอภิปราย เรื่อง “เส้นทางสู่ฟาร์มสีเขียว : การนำของเสียจากฟาร์มสุกรไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า” โดยผู้แทนกระทรวงพลังงาน นายสมชาย นิติกานุกานา ประธานกรรมการบริหารบริษัทเอสพีเอ็มอาหารสัตว์จำกัด นางสาวจิตติมาบุญเกิด นักวิชาการชำนาญการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) นายอภิชาติ คงแป้น SENOIR CSR OFFICER บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และดำเนินการอภิปราย โดย ดร.วัชรวิษญ์ กীরตติดุสิตโรจน์

สำหรับในช่วงบ่าย เป็นการนำเสนอผลงาน เรื่อง “การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลในฟาร์มสุกรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ” โดย ดร.กฤษ เยี่ยมฐานนท์ เศรษฐกรเชี่ยวชาญ ด้านเศรษฐกิจแปรรูปสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร และ นายพชร มีทวี เศรษฐกรปฏิบัติการ รวมทั้งการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลในฟาร์มสุกรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดย ดร.วัชรวิษญ์ กীরตติดุสิตโรจน์

กิจกรรมในรอบปี 2565

งานเปิดตัว โครงการ “คุ้มครองอุบัติเหตฺุ เซฟเกษตรอาสา”

วันที่ 11 สิงหาคม 2565 ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดตัว โครงการ “คุ้มครองอุบัติเหตฺุ เซฟเกษตรอาสา” อันเป็นความร่วมมือกัน ระหว่าง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) บริษัท ทีคิวเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ที คิว อาร์ จำกัด (มหาชน)

โดยมีนายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการ สศก. กล่าวรายงาน ร่วมด้วย ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ เลขาธิการ คปภ. ดร.อัญชลิน พรหมณีภา ประธานบริษัท ทีคิวเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ นายชนะพันธุ์ พิริยะพันธุ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ที คิว อาร์ จำกัด (มหาชน) ร่วมกล่าวแนวทางการร่วมมือโครงการฯ ณ ห้องประชุม 3 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กิจกรรมในรอบปี 2565

การนำเสนอผลการติดตามและประเมินผลโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ และโครงการที่มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

วันที่ 15 สิงหาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาผลงานทางวิชาการ “การนำเสนอผลการติดตามและประเมินผลโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ และโครงการที่มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565” ณ โรงแรมรามาคาร์เด็นส์ กรุงเทพฯ โดยมี ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงาน จัดโดยศูนย์ประเมินผล โดยมี ดร.ชัชพล สายะพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล และนักวิชาการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 100 คน เข้าร่วม การสัมมนาด้วย

สำหรับการจัดสัมมนาผลงานทางวิชาการดังกล่าว จัดขึ้นระหว่างวันที่ 15 – 16 สิงหาคม 2565 เพื่อเป็นเวทีในการนำเสนอผลงาน รับฟัง แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อผลการติดตามและประเมินผล เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงผลงานให้มีความครบคลุม ถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอผลงานผ่านบอร์ดนิทรรศการที่จัดแสดงบริเวณหน้าห้องสัมมนา และการถ่ายทอดสด ผ่าน Facebook Live เศรษฐกิจเพื่อประชาชน ด้วย

กิจกรรมในรอบปี 2565

งานสัมมนา “โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร”

วันที่ 24 สิงหาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดงานสัมมนา “โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร” ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ โดยมี ดร.กาญจนา ขวัญเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ กล่าวรายงาน ซึ่งภายในงานมีการบรรยาย หัวข้อ “การใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลการเกษตร” โดย นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การบรรยายเกี่ยวกับ Update Technology หัวข้อ “แนวทางและนโยบายด้านการใช้ประโยชน์ของข้อมูลในระดับประเทศที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) รับผิดชอบ” โดย ดร.มนต์ศักดิ์ โช้เจริญธรรม ผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรมและธรรมาภิบาลข้อมูล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และการเสวนา หัวข้อ “การเรียนรู้สมัยใหม่ Immersive Media & Trends” โดย ดร.ศักดิ์ เสกขุนทด ปรีक्षा (Advisor) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ดร.มนต์ศักดิ์ โช้เจริญธรรม ผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรมและธรรมาภิบาลข้อมูล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และ ดร.สุทธิศักดิ์ อินททวี ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดงบูธนิทรรศการ นำเสนอผลการดำเนินงานทั้ง 5 ระบบของโครงการฯ

การประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ 7

วันที่ 26 สิงหาคม 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ 7 (The Seventh APEC Virtual Food Security Ministerial Meeting) โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในการนี้ นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะประธานหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร ประจำปี 2022 ได้นำเสนอ The implementation plan of The Food Security Roadmap Toward 2030 และนำเสนอร่างปฏิญญาความมั่นคงอาหาร (Declaration on Food Security) ณ โรงแรมไฮแอท รีเจนซี่ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กิจกรรมในรอบปี 2565

การสัมมนาผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

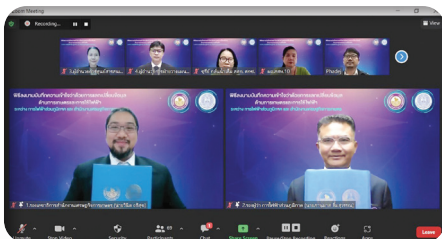

วันที่ 17 กันยายน 2565 ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดการสัมมนาผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมมอบแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง สู่ความยั่งยืนของเกษตรกร โดยมี นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน ซึ่งการสัมมนาดังกล่าว จัดขึ้นระหว่างวันที่ 17 – 18 กันยายน 2565 ณ โรงแรมแกรนด์แปซิฟิก ซอฟเฟอร์น รีสอร์ทแอนด์สปา จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2565 ของสำนัก / กอง / ศูนย์ / สศท. 1 - 12 / กพร. / กตน. รวมถึงการจัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย คณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กิจกรรมในรอบปี 2565

พิธี MOU การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการเกษตรและการใช้ไฟฟ้า ระหว่าง สศก. และ กฟผ.

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ร่วมกับ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟผ.) จัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการเกษตรและการใช้ไฟฟ้า โดยมี นายวินิต อธิสุข รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ นายภาณุมาศ ลឹสมสุวรรณ รองผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นผู้ลงนาม พร้อมด้วย นางพัชราภรณ์ ลឹสมศิริกุล ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร และ นายทรงวุฒิ ชันดี ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนระบบไฟฟ้า ลงนามในฐานะพยาน โดยมีการเผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Meeting ทั้งนี้ บันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการเกษตรจากฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) ของ สศก. และข้อมูลด้านการใช้ไฟฟ้าของ กฟผ. สำหรับใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบในงานเชิงนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร

กิจกรรมในรอบปี 2565

สศค. ร่วมลงนามถวายพระพร เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา

วันที่ 21 ธันวาคม 2565 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจ นำคณะผู้บริหาร ร่วมถวายแจกันดอกไม้และลงนามถวายพระพรเบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ขอให้ทรงหายจากพระอาการประชวรและมีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงโดยเร็ว ณ ชั้น 1 อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพฯ

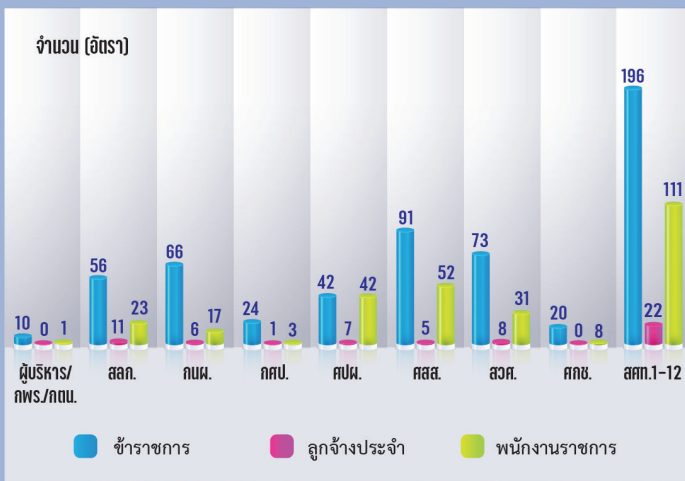
ภาคผนวก

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

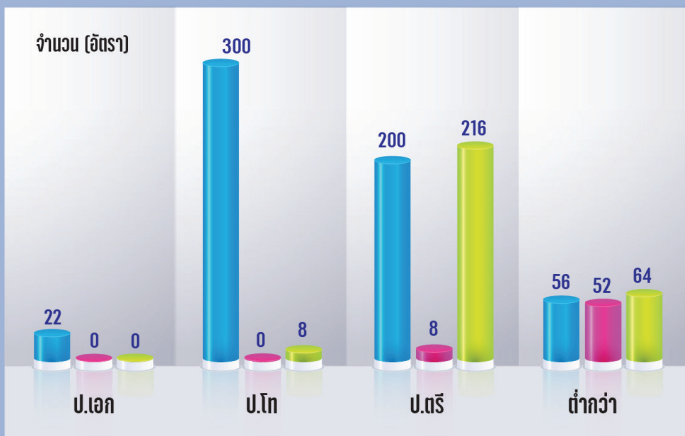
อัตรากำลังของข้าราชการ	662	อัตรากำลัง	มีคน	578	อัตรากำลัง
อัตรากำลังของลูกจ้างประจำ	60	อัตรากำลัง	มีคน	60	อัตรากำลัง
อัตรากำลังของพนักงานราชการ	300	อัตรากำลัง	มีคน	288	อัตรากำลัง

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

- กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- กตม. : กลุ่มตรวจสอบภายใน
- สสท. : สำนักงานเลขาธิการกรม
- กนผ. : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
- กศป. : กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
- ศปผ. : ศูนย์ประเมินผล
- ศสส. : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
- สวศ. : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
- ศกช. : ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
- สศท.1-12 : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12

อัตรากำลังแยกตามวุฒิการศึกษา

ข้อมูล ณ 30 มกราคม 2566

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2566

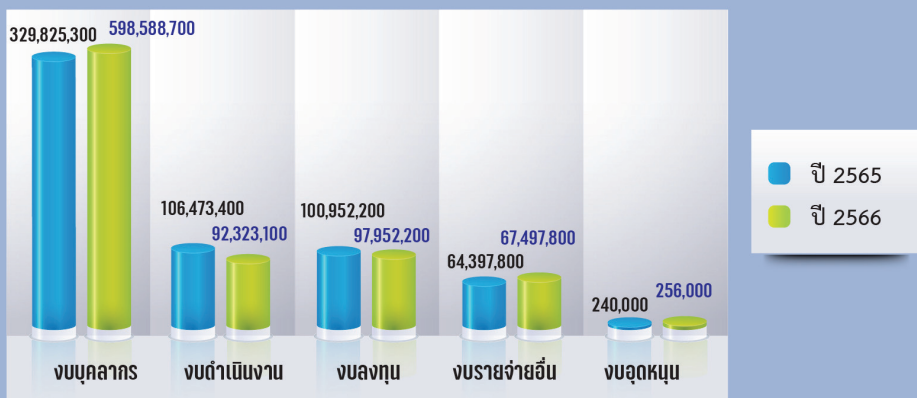
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หน่วย : บาท

งบรายจ่าย	ปี 2565	ปี 2566	อัตราเพิ่ม / ลดร้อยละ
งบประมาณ	601,888,700	598,588,700	-0.55
1. งบบุคลากร	329,825,300	338,559,600	2.65
1.1 เงินเดือนข้าราชการ	221,757,200	226,881,200	2.31
1.2 ค่าจ้างประจำ	24,653,300	24,363,700	-1.17
1.3 พนักงานราชการ	83,414,800	87,314,700	4.68
2. งบดำเนินงาน	106,473,400	92,323,100	-13.29
2.1 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	89,261,900	75,111,600	-15.85
2.2 ค่าสาธารณูปโภค	17,211,500	17,211,500	-
3. งบลงทุน	100,952,200	97,952,200	-2.97
3.1 ค่าครุภัณฑ์	100,411,200	62,181,800	-38.07
3.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	541,000	35,770,400	6,511.90
4. งบรายจ่ายอื่น	64,397,800	69,497,800	7.92
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ของ สศก.	-	5,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบน้ำของ สศก.	-	500,000	100
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบลิฟท์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของ สศก.	-	480,000	100
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบอ็อกซิเจนอาคารนวัตกรรม	-	370,000	100
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศของอาคารนวัตกรรม	-	500,000	100
ค่าใช้จ่ายในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมระหว่างประเทศ	812,600	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำข้อมูลพืชเศรษฐกิจเชิงลึก	801,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายการติดตามโครงการพระราชดำริฯ	2,478,200	1,500,000	-39.47
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตต่อไร่โดยวิธีตั้งแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิต (Crop Cutting)	1,545,100	1,500,000	-2.92
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจของการนำผลพลอยได้และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพลังงานทางเลือก	4,534,400.00	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาแนวทางลดความเหลื่อมล้ำในภาคเกษตร	3,000,000	3,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมสู่การพัฒนาการเกษตร	600,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ Zoning by Agri-Map	4,950,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ	5,820,000	1,500,000	-74.23
ค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร	2,080,000	2,080,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่	700,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการประมาณการแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาคและประเทศ	-	3,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการการติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิต และภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและสถาบันเกษตรกร	-	2,500,000	100
ค่าใช้จ่ายในการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มภาคเกษตร	2,500,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์	812,500	2,751,600	238.66
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามแผนพัฒนาการเกษตร และแผนยุทธศาสตร์ฯ	1,534,200	1,337,800	-12.80
ค่าใช้จ่ายในการประเมินผลโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2,000,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศต้นทุนการผลิตภาคเกษตร	1,756,900	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในระดับจังหวัด	512,500	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำสารสนเทศสินค้าเกษตรที่สำคัญเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต	787,500	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการประมวลผลภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนเกษตร	600,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพการผลิตตามและวิเคราะห์ภัยพิบัติทางการเกษตร	1,100,000	1,000,000	-9.09
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการสร้างการรับรู้ คุ้มครองเข้าใจ Big Data ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	500,000	-	-100

งบรายจ่าย	ปี 2565	ปี 2566	อัตราเพิ่ม / ลดร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการติดตามประเมินผลภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	4,791,000	1,108,000	-76.87
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการจัดฐานข้อมูลและแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	1,031,900	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการแนวทางการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	1,150,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์	-	1,500,000	100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรและความมั่นคงอาหารในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	18,000,000	-	-100
ค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผลโครงการเกษตรผสมผสาน	-	700,000	100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของประเทศ	-	800,000	100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการจัดทำข้อมูลปริมาณการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการจัดทำนโยบาย	-	4,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการประมาณการและติดตามภาวะการผลิตสินค้าเกษตร	-	4,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศต้นทุนการผลิตภาคเกษตร	-	4,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการติดตามสถานการณ์การผลิตในระดับหมู่บ้านและสถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลเตือนภัยด้านเศรษฐกิจการเกษตรและภัยธรรมชาติ โดยเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ) 882 อำเภอ	-	5,067,400	100
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการจัดทำข้อมูลรอบตัวอย่างสำหรับการสำรวจ (Sampling for List Frame Survey) โดยอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)	-	7,703,000	100
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาเครื่องมือและแบบจำลองวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจการเกษตร	-	1,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัยแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากกาหรนำสดเหลือใช้ทางการเกษตรรวมทั้งผลผลิตทางการเกษตรส่วนเกินมาใช้ประโยชน์	-	2,500,000	100
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาศักยภาพการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	-	3,600,000	100
ค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผลโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	-	200,000	100
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในระดับจังหวัด	-	2,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาแนวทางการจัดทำเขตส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	-	3,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในประเมินผลการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด	-	1,000,000	100
ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมติดตามการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรกรหญิงใหม่	-	300,000	100
5. งบเงินอุดหนุน	240,000	256,000	6.67
ค่าใช้จ่ายสมทบกองทุนสร้างข้าวฉุกเฉินอาเซียนบวกสาม	240,000	256,000	6.67

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2566

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนกลาง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4, 0 2940 5556-9
โทรสาร : 0 2940 7210
Website : <http://www.oae.go.th>

สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2940 7224-6
โทรสาร : 0 2940 7210
E-mail : correspond@oae.go.th
Website : <http://www.ots.oae.go.th/>

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2940 6985
โทรสาร : 0 2940 6489
E-mail : bapp@oae.go.th
Website : <http://www.bapp.oae.go.th>

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2579 5832
โทรสาร : 0 2940 5830
E-mail : iaed.oae@gmail.com / biae@oae.go.th
Website : <http://www.iaed.oae.go.th/>

ศูนย์ประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2579 4166
โทรสาร : 0 2579 5511
E-mail : deppe@oae.go.th
Website : <http://www.eva.oae.go.th/>

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2579 3608
โทรสาร : 0 2579 8543
E-mail : cai@oae.go.th / cai-exe@oae.go.th
Website : <http://www.cai.oae.go.th/>

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2940 5598
โทรสาร : 0 2940 7488
E-mail : baer@oae.go.th
Website : <http://www.baer.oae.go.th/>

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : 0 2579 8161
โทรสาร : 0 2579 8162
E-mail : nabc@nabc.go.th
Website : <https://www.nabc.go.th/>

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่
ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 50180

โทรศัพท์ : 0 5312 1318

โทรสาร : 0 5312 1319

E-mail : zone1@oae.go.th

Website : <http://www.zone1.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง
แม่ฮ่องสอน และพะเยา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บริเวณศูนย์ราชการ ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000

โทรศัพท์ : 0 5532 2650, 0 5532 2658

โทรสาร : 0 5532 2650 ต่อ 17, 0 5532 2658 ต่อ 17

E-mail : zone2@oae.go.th

Website : <http://www.zone2.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย
อุตรดิตถ์ และตาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนมิตรภาพ อุดร ฯ - ขอนแก่น บ้านข้าวสาร
ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41330

โทรศัพท์ : 0 4229 2557 โทรสาร : 0 4229 2557-8

E-mail : zone3@oae.go.th

Website : <http://www.zone3.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี เลย หนองบัวลำภู
หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร และนครพนม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

343 หมู่ 15 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40260

โทรศัพท์ : 0 4326 1513

โทรสาร : 0 4326 1513

E-mail : zone4@oae.go.th

Website : <http://www.zone4.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์
และมหาสารคาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

95 หมู่ 10 บ้านดอน ตำบลโคกกรวด
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280

โทรศัพท์ / โทรสาร : 0 4446 5079, 0 4446 5120

E-mail : zone5@oae.go.th

Website : <http://www.zone5.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์
และสุรินทร์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

184/9 หมู่ 8 ตำบลทุ่งสุขลา
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20230

โทรศัพท์ : 0 3835 1398 , 0 3835 1261

โทรสาร : 0 3835 1261

E-mail : zone6@oae.go.th

Website : <http://www.zone6.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชลบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา
ระยอง สมุทรปราการ จันทบุรี ตราด สระแก้ว
และปราจีนบุรี

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เลขที่ 238 หมู่ 4 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา
จังหวัดชัยนาท 17150

โทรศัพท์ : 0 5640 5005-8 โทรสาร : 0 5640 5007

E-mail : zone7@oae.go.th

Website : <http://www.zone7.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สระบุรี
อ่างทอง สิงห์บุรี อัญญา สุพรรณบุรี ปทุมธานี นนทบุรี
และกรุงเทพฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

131 ถนนธราธิบดี เทศบาลเมืองท่าข้าม
อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84130

โทรศัพท์ : 0 7731 1641, 0 7731 1597

โทรสาร : 0 7731 1641

E-mail : zone8@oae.go.th

Website : <http://www.zone8.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา
ภูเก็ต กระบี่ และนครศรีธรรมราช

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

163/38 หมู่ 10 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ : 0 7431 2996

โทรสาร : 0 7431 1589

E-mail : zone9@oae.go.th

Website : <http://www.zone9.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสงขลา พัทลุง สตูล ตรัง ยะลา
ปัตตานี และนราธิวาส

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

8 ถนนเสือป่า ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดราชบุรี 70000

โทรศัพท์ : 0 3233 7951, 0 3233 7954

โทรสาร : 0 3233 7951

E-mail : zone10@oae.go.th

Website : <http://www.zone10.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น 2
555 หมู่ 3 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ : 0 4534 4654

โทรสาร : 0 4534 4655

E-mail : zone11@oae.go.th

Website : <http://www.zone11.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร
ศรีสะเกษ และมุกดาหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสนามบินนครสวรรค์
ตำบลนครสวรรค์ออก
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000

โทรศัพท์ : 0 5680 3525

โทรสาร : 0 5680 3526

E-mail : zone12@oae.go.th

Website : <http://www.zone12.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร
เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

คณะผู้จัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	เลขานุการ
2. นายวิฑิต	อธิสุข	รองเลขานุการ
3. นางเบญจวรรณ	ศิริโพธิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
4. นางสาวภัสชา	ผ่องใส	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
5. นางสาวตาปี	วิชราภุร	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจการเกษตร
6. นายเอกราช	ตรีลพ	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจการผลิตและการตลาด
7. นางสาวพนิดา	ไพบุลย์จิตต์อารี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
8. นางอารีย์	ธีระดำรงตระกูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
9. นางสาวกาญจนา	มาลัยกฤษณะชลี	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
10. นายกิจจารุ	อันเงินทยากร	นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ
11. นายหาญพล	ทิพย์มณฑา	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
12. นางสาวทิพา	คำธิญญะ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
13. นางกุลธิดา	ศรีวิพัฒน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
14. นายธีรวัต	มณีวัต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
15. นางสาวกฤษณา	ภู่เทพ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
16. นายชัยทัต	อุยะธำรงสิทธิ์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
17. นางสาวรัตนาภรณ์	โยชน์ชัยสาร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
18. นางสาวณิรศพร	มีนพัฒนสันติ	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
19. นางสาวธิรพร	ฐิติพรชจิต	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
20. นางสาวกัชชนก	อู่ดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
21. นางสาววิไลวรรณ	เพชรวิสูตร	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
22. นายฐาปนัฐ	จันทร์หงษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
23. นางสาวจริยา	แสงแก้ว	เศรษฐกรปฏิบัติการ
24. นางสาวพรพิพรรณ	จันเพ็ญ	เจ้าพนักงานธุรการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
Office of Agricultural Economics

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4 โทรสาร 0 2940 7210

 www.oae.go.th เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

 ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร @OAENEWS

 เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน @PUBLICOAE

 เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน